

Universitätsbibliothek Wuppertal

Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae Exstant Opera

Xenophon

Francofurti, 1596

Liber octavus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-331)

At quomodo turpe non fuerit, nos alios fa-
 luitis nostrae satellites parandos nobis exi-
 stimare, ipsos autem nos minime nobis fa-
 tellites esse? Atqui certo sciendum est, non
 esse vllum aliud tale praesidium vel custo-
 diam, qualis est ista, si virtute quis praestet.
 Hoc enim vna comitari necesse est. Ei ve-
 ro, qui virtute destituitur, nec aliud quid-
 quam recte succedere conuenit. Quid i-
 gitur esse faciendum aio? & vbi virtu-
 tem exercendam? vbi studium & operam
 adhibendam? Nihil noui proferam, sed si-
 cut illi aequales dignitate in Persia degunt
 ac versantur ad curias; sic aio vobis aequa-
 libus vniuersis, quotquot heic adestis, iif-
 dem studiis operam dandam, quibus illic
 occupati fuimus: ac vos quidem me praes-
 sentes intueri debetis, & animaduertere,
 num in iis curandis adfiduus sim, quae cu-
 rari a me necesse est: ego vicissim animum
 aduertens vos contemplantor, & quos qui-
 dem videro praecclaris & honestis rebus o-
 peram dare, honoribus & praemiis ornabo.
 Quinetiam liberos, qui nobis nascentur,
 liberaliter heic instituamus. Nam & ipsi
 meliores erimus, si liberis nostris nos ipsos
 tamquam exempla longe optima exhibe-
 re volemus: & liberi nostri, etiamsi ve-
 lint, non facile improbi euadent; quando
 nihil, quod turpe sit, vel conspecturi, vel
 audituri sunt, sed in virtutis & honesti stu-
 dio dies totos confument.

αἰσχρὸν ὅτι πῶς οὐκ αὖ εἶη, εἰ δὴ ἄλλοις μὲν δο-
 ρυφόρους τῆ σωτηρίας οἰησόμεθα χεῖρα τυλ-
 χεῖν, αὐτοὶ δὲ ἡμῖν αὐτοῖς οὐ δορυφορήσομεν;
 καὶ μὲν δὲ γὰρ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἔστι ἄλλη φυ-
 λακὴ τοιαύτη, οἷα αὐτὸν πινα καλὸν καλὰθόν
 ἔπαρξεν. τῆτο γὰρ τὸ δὲ συμπαρομοῦται. <sup>δὴ συμ-
 παρομοῦται.</sup>
 τὰ δὲ ζρετῆς ἐρήμω ἑσθὲ ἄλλο καλῶς ἐ-
 χῆν ἑσθὲν παρομοῦται. τί οὖν φημι χεῖρα ποι-
 εῖν, καὶ ποῦ τὴν ζρετὴν ἀσκεῖν, καὶ ποῦ τὴν με-
 λέτιον ποιεῖσθαι; ἑσθὲν χαμῶν, ὡ αἰδρες, ἐ-
 βρα. ἀλλ' ὡς ἄρ' ἐν ἑσθῆς ὅτι τοῖς ζρεχίοις
 οἱ ὁμοῖοιμοι ἀφ' ἑσθῆς, οὕτω καὶ τὴν ἡμῶν φη-
 μι χεῖρα εἰσθῆς ὅτι τὸς ὁμοῖοιμοις πῶ-
 τας, ἄρ' καὶ ἐκ' ἐπιτηδύλων, καὶ ὑμᾶς γὰρ
 ἐμὲ ὁρῶντας κατὰ μοῖν παρὸντας εἰ ἑπιμελό-
 μενος ὡν δὲ ἀφ' ἑσθῆς. ἐγὼ τε ὑμᾶς κατὰ μοῖν
 θεάσομαι, καὶ οἷς αὖ τὸ ὁρᾶν τὰ καλὰ καὶ τὰ ^{εὖρω}
 ἀγαθὰ ἐπιτηδύλωντας, τέττες τιμῆσω. καὶ
 τὸς παῖδας ὅ, οἱ αὖ ἡμῖν γίγνονται, εἰσθῆς
 παιδύλωντας. αὐτοὶ γὰρ βελτίονες ἐσόμεθα,
 βουλόμενοι τοῖς πασι ὡς βέλτετα παρὰ δεῖ-
 γματα ἡμᾶς αὐτοῖς παρέσθην. οἱ τε παῖδες
 οὐδ' αὖ εἰ βούλοιντο ῥαδίως πονηροὶ γίνοιτο,
 αἰσχρὸν μὲν μηδὲν μήτε ὁρῶντες μήτε ἀκού-
 οντες, ἐν δὲ καλοῖς καλὰθοῖς ἐπιτηδύλωντας
 διημερῶντες.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΠΑΙ-
 ΔΕΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ, ΒΙΒΛΙΟΝ
 ΟΓΔΟΟΝ.
 XENOPHONTIS HISTORIA-
 RVM DE INSTITVTIONE
 CYRI, LIBER OCTAVVS.

HIVSMODI Cyrus ora-
 tionetunc vsus fuit, post
 quem Chrystantas adsur-
 gens, hoc modo loquu-
 tus est: Etiam aliis in re-
 bus, commilitones, ani-
 maduerti sapius; nihil in-
 ter principem bonum, & patrem bonum
 interesse. Nam & patres liberis prospiciunt,
 ne vniquam eos bona deficient: & Cyrus
 iam mihi videtur ea nobis consulere, de
 quibus felicitate perpetuam maxime con-

ΚΥΡΟΣ μὲν οὖν ἕτως
 εἶπεν ἀνέστη δὲ ἐπ' αὐτῷ
 Χρυσάϊτας, καὶ εἶπεν ὡδε·
 Ἀλλὰ πολλάκις μὲν δὴ,
 ὡ αἰδρες, καὶ δήποτε κατε-
 νόησα, ὅτι ζεχῶν ἀλάτῶς,
 ἑσθὲν ἀφ' ἑσθῆς παρὸς ἀγαθῶν. οἱ τε γὰρ πατέρες
 παρονοοῦσι τὴν παῖδων ὅπως μήποτε αὐτοῖς τὰ-
 Εἰσθῆς ἐπιτηδύλωντας, κύρος τε μοι δοκεῖ νῦν συμβε-
 λεύειν ἡμῖν, ἀφ' ὧν μὲν ἔστι αὖ εὐδαίμωνες δι-
 ατελοῖ-

ατελοῖ μὲν ὁ δέ μοι δοκεῖ ἐνδεέστερον ἢ ὡς ἐχρῆν
 δηλώσαι, ὅτι τὸ ἐγὼ πείρασον τὴν μὴ εἰδότες
 διδάξαι ἐννοήσασθε γὰρ δὴ, τίς αὖ πόλις πολεμίας
 ὑπὸ μὴ πειρασμῶν ἀγνοίη; τίς δὲ αὖ φιλία ὑπὸ
 μὴ πειρασμῶν ἔχει φυλαχθεῖν; ποῖον δ' αὖ ἀπὸ
 θέντων ἐπὶ λευμα νίκης ἴσχυρι; ἢ πῶς δ' αὖ μὴ
 λον ἐν μάχῃς ἢ τῶν ἰλο ἀθροῦσι, ἢ ἐπὶ δὴν ἀρ-
 ξων ἰδίᾳ ἐκαστος ἀφ' ἑαυτοῦ σωτηρίας βεβληυέ
 ῃ; τί δὲ αὖ δῆλο ἀλάτῃν ἴσχυρα εἶναι ὑπὸ τῷ μὴ πει-
 ρασμῶν τοῖς κρείττοσι; ποῖαι δ' ἰσχυρὰ νομίζουσιν
 ἀνὸ οἰκίῃσιν; ἢ ποῖοι οἴκοι σωτήρησαν; πῶς δὲ αὖ
 νῆες ὅποι δ' ἀφ' ἰσχυρῶν; ἢ μὴ δ' αὖ ἰσχυρὰ ἐχρ-
 ῆν, ἔχει ἰσχυρὰ μὴ ὄντα καλεῖσθαι ἀλάτῃν, ἢ ἔχει
 πείρασιν ὅτι ἀρχῶν; ἔχει τὸ γὰρ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέ-
 ρας ταχὺ μὲν ὅποι ἐδὲ παρεγνόμῃσιν, ἀθροῖσι δ'
 ὅτι ἀρχῶν ἐπὶ πόλιν, αὐτοῖσι αἰσίοι ἡμῶν, τὸ δ' ἐπι-
 λαθῆντων ἔδεν ἡμῶν ἔχει καλεῖσθαι πόλιν. εἰ ἰοῖν
 μέγιστον ἀλάτῃν ὅτι πειρασμῶν φαίνεσθαι εἰς ὅτι κα-
 λατῶν ἀλάτῃν ἰσχυρὰ ἔχουσιν, ὅτι αὐτὸ τὸ πο-
 καὶ εἰς ὅτι ἔχει ἰσχυρὰ, ἀ δὲ μέγιστον ἀλάτῃν ὅτι καὶ
 ἀλάτῃν μὲν δὲ πολλοὶ ἡμῶν ἔρχον, ἔδενος δ' ἡρ-
 χῶν μὲν ὅτι καλεῖσθαι ἔχω πάντες οἱ παρόν-
 τες, ὡς ἀρχῆτε οἱ μὲν πλεόντων, οἱ δ' ἑλάττων.
 ὡς ἀφ' ἰσχυρῶν ἀξιώσετε ἀρχῶν τὸ ὑφ' ὑμῶν,
 ἔχω καὶ αὐτοῖσι πειρασμῶν οἷς αὖ ἡμῶν καθήκει. ἰσχυ-
 ρῶν δ' ἔχει φέρει ἡμᾶς δὲ τῶν ἐλάτων, ὅσον οἱ μὲν
 δ' ἔχουσιν, ἀρχῶν ἰσχυρῶν δεσποῖσιν ὑπὸ πειρασμῶν ἡμᾶς
 ὅτι, εἰ ἀφ' ἰσχυρῶν ἐλεύθεροι εἶναι, ἐκόντας δὲ ποιῆν
 ὅτι, πλείους αἰσίοι φαίνεσθαι εἶναι. εὐρήσειε δ' ἔφη,
 καὶ ἔνθα αὐτοῖσι μοναρχίας πόλις οἰκίη, τὸ μάλιστα
 ἰσχυρῶν ἀρχῶν ἐπέλασθαι πείρασιν, ἰσχυρῶν ἡμῶν τὸ
 πολεμίων ἀλάτῃν ἰσχυρῶν ὑπὸ κατὰ. παραμύ-
 λεσθαι, ὡς ἀφ' ἰσχυρῶν καὶ εὐφ, ἐπὶ ἰσχυρῶν ἀ-
 σκαμῶν ἰσχυρῶν ἡμῶν δὲ ἀνὰ μάλιστα δυναστοῦν καλεῖσθαι ἀ-
 δὲ. παρέχω μὲν ἰσχυρῶν αὐτοῖσι χρεῖσιν κύρωσιν, ἰ-
 αὐ δὲ καὶ τὸ γὰρ εὐ εἰδέναι χρεῖσιν, ὅτι ἔμην δύνῃ
 κύρωσιν εὐρήσει, ἰσχυρῶν μὲν ἐπὶ ἀγαθῶν χρεῖσιν,
 ἡμῶν δ' ἔπειτα τὰ ἰσχυρῶν αὐτῶν ἡμῶν συμφέρει, καὶ
 οἱ αὐτοῖσι εἰσιν ἡμῶν πολέμοι. ἐπεὶ δ' ἰσχυρῶν εἶπε
 Χρυσάντας, ἔγω δὲ καὶ δῆλο αἰσίοι πολλοὶ καὶ
 ἀφ' ἰσχυρῶν καὶ τὸ συμμάχων συνερέντες καὶ ἔδοξε,
 ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν αἰσίοι παρῆναι ὅτι θύρας, καὶ παρέχον
 αὐτοῖσι χρεῖσιν ὅτι βέλῃ, ἔως αὖ ἀφ' ἰσχυρῶν κύρωσιν.

A sequuturi simus. Quod autē minus mihi,
 quā oporteret, declarasse videtur: id equi-
 dē ignaros edocere conabor. Cogitate e-
 nim, quænam vrbs hostium ab iis capi pos-
 sit, qui nolint imperio parere? quæ amico-
 rum vrbs cōseruari possit ab iis, qui nolint
 imperio parere? qui militum cōtumacium
 exercitus victoria potiri possit? quonā mo-
 do facilius possint in præliis homines vin-
 ci, quam vbi ceperint seorsum singuli sa-
 lutis propriæ cōsilia capere? quid aliud rei
 præclaræ perfici possit ab iis, qui se potiori-
 bus haud parent? quæ vrbes legitime admi-
 nistrantur? quæ domus seruari queant? quo
 pacto naues eo perueniant, quo tendunt?
 Nos ipsi ea cōmoda, quæ modo nobis ad-
 sunt, quonā alia re magis comparauimus,
 quam principi parendo? Nam ita factū est,
 vt celeriter & noctu, & interdium, quo erat
 necesse, perueniremus: & dum repente to-
 tis copiis principem sequeremur, nemo
 vim & impetum nostrum sustinere potue-
 rit: eorum deniq; nihil semiperfectum re-
 liquerimus, quæ nobis erant imperata.
 Ergo si parere imperio, maximum esse bo-
 num manifesto patet, ad comparandum
 bona cetera: certo sciendum vobis est, et-
 iam idem hoc bonum esse maximum ad
 cōseruandum ea, quæ cōseruari neces-
 se sit. Et antea quidem multi nobis impe-
 rabant, quum nullis nos imperaremus:
 nunc res omnium, quotquot adestis, sic
 comparatæ sunt, vt imperetis alij pluri-
 bus, alij paucioribus. Quemadmodum igi-
 tur æquum existimatis esse, vos potestati
 vestræ subiectis imperare: sic & ipsi pare-
 mus eis, quib. officij ratio parere nos iubet.
 Dantum autē inter nos & seruos interesse
 oportet, quod illi quidem inuiti suas heris
 operas exhibent: nos vero, si quidem liberi
 esse volumus, sponte nostra facere conue-
 nit, quod maxime dignum laude videatur.
 Inuenietis autem, inquit, etiam ciuitatem,
 quæ vnus imperio non administratur, si
 magistratibus, omni studio parere velit,
 minime per vim eo posse adigi, vt hostium
 imperium accipiat. Quamobrem ad hanc,
 vti Cyrus præcipit curiā præsto simus, nos
 que in iis exerceamus, quibus retinere po-
 uissimum queamus ea, quæ cōseruari ne-
 cesse est: & operā Cyro nostram exhibea-
 mus, vt ea, quamcumq; ad rem opus hac
 fuerit ipsi, vtatur. Nam id quoq; scire debe-
 mus, non posse Cyrum quidquā reperire, cuius vsus ad sua tantū, non etiam nostra com-
 moda pertineat. Etenim eadē nobis conducunt, & iidē nobis hostes sunt. Quæ Chrysan-
 tas vbi dixisset, alij tum Persæ, tum socij complures adsurgebant, qui hæc oratione sua
 quoq; comprobarent. Estq; decretum, vt honorati semper ad portas præsto essent, & Cy-
 ro suam operam offerrent, quamcumque ad rem illi visum esset, donec eos dimitteret.

πῶς δὲ
 ἄλλως
 μάλλον οὐ
 μάχῃς
 ἢ πῶνται

ἢ ἄλλων
 συμ.

ΠΑΙ-
 Ν
 ΡΙΑ-
 Ε

ἀρχὴν. ὁ δὲ αὖ, πολλὰν κτημῶν ὄντων, ἀμ-
 Φί τ' αὐτὰ αἰεὶ αὐτ' ἔχων, ἠδ' ὅτι ἀρχολίαν παρ-
 ἔξ' ἑ τ' ὅλων σωτηρίας ὅτι μελέσθαι. ἔτω δὲ ἡ
 σκεπῶν, ὅπως αὐτὰ τε οἰκονομικὰ καλῶς ἔ-
 χου, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡμίονο, κατενόησέ πως τ' ἑρα-
 τιωτικῶν σκώταξιν. ὡς γὰρ τὰ πολλὰ, δεκά-
 δαρχοὶ μὲν δεκάδων ὅτι μελόν, λοχαγοὶ δὲ δε-
 καδάρχων, χιλίαρχοὶ δὲ λοχαγῶν, μυριάρχοι
 δὲ χιλιάρχων καὶ ἔτιως ὁδοὶς ἀτημέλητος γί-
 νε, ἔδ' ἡ πῶν πολλὰ μυριάδες ἀνθρώ-
 πων ὡσι καὶ ὅτ' ἡ ὁ στρατηγὸς βέλῃται χεῖρα-
 ὀδῶν τῆ στρατῶν, ἔρεξ' ἡ τοῖς μυριάρχοις
 τῶν ἀρχαίων. ὡς τῶν οὖν αὐτὰ ἔχ' οὐτω καὶ ὁ
 Κύρος σιωκεφαλαγῶσα τῶν οἰκονομικῶν
 τῶν ἀρχῶν. ὡς καὶ ὁ Κύρος ἐγγύετο ὀλίγοις ὀξε-
 λεροῦν μὲν δὲ τῶν οἰκείων ἀτημέλητος ἔ-
 χων καὶ ὅτ' ἡ ἀρχὴ ἡμίονο πλείω, ἢ ἄλ-
 λος, μίας οἰκίας, καὶ μίας νεῶς ὅτι μελέμενος.
 ἔτω δὲ κατὰ σπῆμα μὲν τὰ αὐτῶν, ἐδίδαξε καὶ
 τῶν ἀρχῶν αὐτὸν αὐτῆ τῆ κατὰ σπῆμα χεῖρα. ἡ
 μὲν δὲ ἀρχὴ ἡμίονο καλεσθεῖσα τὸ ἑαυτῶν τε
 καὶ τοῖς ἀρχῶν αὐτῶν. ἤρχετο δὲ ὅτι παρὰ τῶν τῶν οἰκίας
 δὲ εἰ τῶν χροῖαν. ὡς τῶν μὲν ὁ πόσοι ὄν-
 τες ἱκανοὶ ἄλλων ἐργασίμων βρέθεσθαι μὴ
 παρῆν ὅτι τῶν ἡύρας, ἰς τῶν ἐπεζήτη νομίζων
 τῶν μὲν παρόντας ἐκ αὐτῶν ἐλέλθ' ἔτε κακὸν ἔτε
 ἀρχῶν ἐδὲν αὐτῶν ἀρχῶν, καὶ ἔρεξ' ὁ παρὰ ἀρχῶν
 εἰ, καὶ ἔρεξ' ὁ εἰδέναι, ὅτι ὁ ἀρχῶν, ὅ, ἡ ἀρχῶν
 ὑπὸ τῶν βῆπῶν οἰ τῶν μὴ παρῆν, τῶν τῶν ἡ γῆ τῶν ἡ
 ἀρχῶν πῆ, ἡ ἀρχῶν, ἡ ἀρχῶν ἀρχῶν. ἡ
 τῶν ἀρχῶν ἡ γῆ τῶν ἀρχῶν, ἀρχῶν ἀρχῶν
 τῶν τῶν ἀρχῶν παρῆν. ἡ γὰρ παρ' ἑαυτῶν μὲν ἡ
 φίλων τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἀρχῶν τῶν τῶν ἀρχῶν
 φοιτῶντος, φάσκει τῶν ἀρχῶν τῶν ἀρχῶν. ἐπεὶ
 οὖν τῶν ἀρχῶν, ἡ γῆ τῶν ἀρχῶν οἰ ἀρχῶν ὡς
 ἡ ἀρχῶν. ὁ δὲ Κύρος πολλὴ μὲν χροῖον ὅτι
 ἐρχομένη τοῖς τοῖς ὑπακῶν ἐπεὶ ὁ ἀρχῶν
 αὐτῶν, πολλὴ μὲν χροῖον ἀρχῶν τῶν ἀρχῶν.
 αὐτῶν τῶν ἀρχῶν, ἡ γῆ τῶν ἀρχῶν ἀρχῶν
 πῆ, ἡ γῆ τῶν ἀρχῶν, ἡ εἰ αὐτῶν ἀρχῶν ἡ
 νῆ τῶν ἀρχῶν παρῆν. εἰς μὲν διδασκαλίας ὅτι
 ἡ γῆ τῶν ἀρχῶν παρῆν ἄλλος δὲ, ὁ τῶν ἀρχῶν
 καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀρχῶν ἀρχῶν ἀρχῶν ἀρχῶν
 ὅτι μὴ δὲν ποτε τοῖς ἀρχῶν. ὁ δὲ δὲ ἡ
 μέγιστος ὅτι ἀρχῶν ἡ, εἰς τῶν ἀρχῶν μὴ
 δειὸς ὑπακῶν, ἀρχῶν ἀρχῶν ἀρχῶν ἀρχῶν

Imperio expendi. Rursus autem, quū ma-
 gnā opum copiam possideret, harū curā
 semper ipsū occupari, id vērō auocaturū
 se sciebat a cura totius summæ rerum con-
 feruanda. Quare considerās, quō pacto &
 res familiaris recte administrari, & ipse frui
 otio posset; rei militaris ordinē intuebatur.
 Nam plerumq; decuriones curā decuria-
 rum gerūt, ductores manipularij, decurio-
 num; tribuni, manipulariorū ducum; de-
 cem millium præfecti, tribunorū: quo qui-
 dē ipso cōtingit, vt nemo sit, cuius cura nō
 Bgeratur, tamen si valde multæ sint hominum
 myriades. Quumq; vult imperator exerci-
 tus opera vti, satis est, decem millium præ-
 fectis mandata dedisse. Quæ igitur horum
 est ratio, eadem Cyrus etiam res domesti-
 cas summatim cōplexus est. Quo factum,
 vt ipso cum paucis colloquente, domestica
 minime negligerentur. Itaque deinceps ei
 plus erat otij, quā alij, qui vel vnus domus,
 vel naus vnus curam gereret. Sic adeo re-
 bus suis constitutis, suos etiā docuit eadem
 ratione vti. Atq; hoc modo tam sibi, quam
 suis otij parauit. Cepit deinde sibi sumere
 magisteriū efficiendi participes rerū tales,
 quales esse oporteret. Primū requirebat il-
 los, quotquot aliis terrā colentibus victum
 habere possent, si ad portas præsto non es-
 sent: quod existimaret eos, qui adessent,
 nihil neq; sceleris, neq; rei turpis admittu-
 ros; partim quod ipsi principi adessent, pat-
 tim quod intelligerēt, omnes actiones suas
 a vitis præstantissimis conspici. Qui vero
 non adessent, eos vel intemperantiæ, vel ini-
 iustitiæ, vel negligentia causa putabat ab-
 esse. Quamobrem quum hoc primum ex-
 istimaret, etiam cogebat tales, vt adessent.
 Etenim aliquē illorum, quos maxime ca-
 ros habebat, bona eius, qui portas non fre-
 quentaret, occupare iubebat, ac dicere, res
 ab se suas occupari. Hoc quum fieret, sta-
 tim spoliati veniebant, quasi quibus esset
 illata iniuria. Cyro autem longo tempore
 non vacabat, vt huiusmodi homines audir-
 et: & posteaquam audierat, diu cōtrouer-
 sia cognitionem differebat. Quæ faciens,
 arbitrabatur eos se ad obseruandum & col-
 lendum adsuafacere; sed minus τ' odiosē,
 Quam si pœnis irrogandis eos adesse cog-
 ret. Hæc vna docēdi ratio erat, vt adessent:
 alia, quod & facillima, & maxime fructuosa
 præsentibus imperaret: itē alia, quod nihil
 vquam absentibus tribueret. Præcipuus
 vero cogēdi modus erat, vt si nihil horum
 aliquem moueret, ei facultates adimeret,

Quo pa-
 cto Cyrus
 suos con-
 suerit,
 ut frequē-
 ter ipsi ad-
 essent.

lectio
 marginis.

κοινωνοί.
 εἰσά.

ὁρῶντ' αὐ-
 τῶν

ἐκέλευσε
 αὐτῶν
 εἶν

ἐχθρῶν

κερδαλέω-
 τες

Handwritten marginal notes in the left margin, including fragments of text and some illegible characters.

ὁ δὲ αὐτὸς πείθεσθαι ἔταυ μάλις αἰψότο ἔμμο-
 νον εἶ) τοῖς πᾶσι αὐτῷ, εἰ τοῖς ἀποροφασίως πη-
 θομένοις φανερός εἴη μὴδὲν ἡμῶν τῷ τὰς μεγί-
 στας ἔρετας καὶ ἔπι ποιῶν τὰς δοκίμωντων παρ-
 ἔχεσθαι. γιγνώσκων δὲ ἔταυ καὶ ποιῶν διετέλεθ.
 καὶ σωφροσύνη δὲ αὐτῷ ἔπιδεδίχθη, μάλλον
 ἐποίησεν τῶν πᾶσι ἀσκήν. ὅταν γὰρ ὄρασιν
 ὡς μάλις ἐξεστὶν ὑβρίσιν, ἔτοι σωφρονοῦντα,
 ἔταυ μάλλον οἱ γε ἀσθενέστεροι ἐθέλουσιν ὁδοῦν
 ὑβριστικὸν ποιῆσαι φανεροῖ εἶ). διήρξεν ὁ αὐτὸς καὶ
 σωφροσύνην τῆδε, ὡς τοῖς μὲν ἀδουμένοις, τὰ
 ἐν τῷ φανερῷ ἀγρὰ φέροντα, τοῖς δὲ σῶ-
 φρονας, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀφανῶ. καὶ ἐκράτθαν ὁ ἔ-
 ταυ μάλις αἰψότο ἀσκήσθαι, εἰ αὐτὸς ἔπιδεδί-
 χνούοι εἰαυτῷ μὴ ἔταυ τῷ παρατήκῃ ἡδονῶν ἐλ-
 χέμενον ἀπὸ τῷ ἀγαθῶν, ἀλλὰ πωροποιῆν ἐθέ-
 λοντα πωροποιῶν τῷ καλῷ τῷ διφροσυναῖν.
 τοῖς γὰρ ἐν τοῖς ὄν ἐποίησεν ἔπι τῷ θύρας πολ-
 λῶν μὲν τῷ χερῶν ἀταξίαν ὑπεφάντων τοῖς
 ἀμείνοισι, πολλῶν δὲ αὐτῶ καὶ ἀκροσμίαν πρὸς
 ἀλλήλους. ἐπέγνω δὲ αὐτὸς ἐξ ὁδοῦνα ἔτε ὄργι-
 ζόμενον κραυγῇ, ἔτε χερῶντα ὑβριστικῶς γέ-
 λωπι. ἀλλὰ ἰδὼν αὐτὸς αὐτοῖς, ἠγῆσθαι τῷ ὄντι εἰς
 κάλλος ζῆν. τοῖς αὐτὰ μὲν δὲ ποιῆσαι καὶ ὄραίνες
 ἔπι θύρας διήρξεν. τῆς πολεμικῆς δὲ ἔνεκα ἀ-
 σκήσεως ἔπι θήραν ἐξῆλθον ἔταυ ἀσκήν τῶντα
 ἔταυ χερῶντα, τῶντα ἠγῆσθαι καὶ ὄλας ἀείσθαι
 ἀσκήσιν πολεμικῶν εἶ), καὶ ἰπτικῆς ὁ δὲ ἠγῆσθαι
 τῆν. καὶ γὰρ ἐπόχους ἐν πᾶσι τοῖς χερῶντα αὐ-
 τη μάλις ἀποδείκνυσιν, ἔταυ δὲ θηρίοις φέ-
 ρουσιν τῷ ἐπὶ τῷ καὶ ἀπὸ τῷ ἰπτικῶν ἐνεργεῖς αὐτῆ
 μάλις ἀποδείκνυσιν. ἔταυ τῷ τῷ λαμβάνειν φι-
 λωπία καὶ ἔπι θυμῶν καὶ τῷ ἐκράτθαν ὁ, καὶ
 πόους, καὶ ψυχῆ, καὶ τάλπη, καὶ λιμὸν, καὶ δίψος
 δύνασθαι φέρειν, ἐπὶ τῷ μάλις πωροεἶθιζε τοῖς
 χερῶντα. καὶ νῦν δὲ ἐπὶ βασιλῆς καὶ οἱ δῆλοι οἱ πε-
 εἰ βασιλῆα τῶντα ποιῆσαι ἀγῆσθαι. ὅτι μὲν
 ἐν ἐκ ὄλο πωροεἶθιζε ἐδενὶ ἀρχῆς, ὅς τις μὴ ἐξ-
 ἠγῆσθαι εἶη τῷ ἀρχημῶν, καὶ τοῖς πωροεἶθιζοῖς πᾶ-
 σι δῆλον καὶ ὅτι ἔταυ ἀσκήν τοῖς πᾶσι εἰαυτῷ, πο-
 λῶ μάλις αὐτὸς ἐξεπὸν * καὶ τῷ ἐκράτθαν καὶ
 τῷ πολεμικῆς τέχνης καὶ τῷ μέγῃ. καὶ γὰρ ἔπι
 θήραν τῷ μὲν δῆλος ἐξῆλθον, ὅποτε μὴ τῷ μὲν
 ἀνάγκη τις εἴη αὐτὸς ὁ καὶ ὅποτε ἀνάγκη εἴη οἱ-
 τες & exercitationes ipse laborando se consuefaceret. Nam venatum quidem alios e-

Putabat etiam suos constantius imperio pa-
 rituros, si eos, qui sine recusatione parerēt,
 in oculis omnium magis ornaret; quam a-
 lios, quorum vel maximæ laboriosissimæ-
 que virtutes exstare viderentur. Et hoc
 quidem uti sentiebat, ita etiam facere per-
 feuerabat. Præterea moderationem suam
 ostendendo efficiebat, ut hanc etiam alij
 magis exercebant. Nam quum vident ho-
 mines eum, cui maxima facultas est inso-
 lenter agendi, modeste se gerere: nolunt
 imbecilliores alij quidquam insolentius
 palam agere. Sic autem verecundiam ac
 moderationem cernebat, ut diceret, vere-
 cundos palam turpia fugere; moderatos et-
 iam illa, quæ occulte fiunt. Continentiam
 sic exercitatum iri a suis maxime putabat,
 si ipse declararet se per occasiones oblata-
 rum voluptatum ab iis, quæ honesta & bo-
 na essent, non abstrahi: sed velle potius an-
 te voluptatum gaudia laborem cum ho-
 nestate coniunctum suscipere. Enimvero
 quum talis esset, perfecit, ut ad portā ma-
 gna inferiorum esset modestia, præstanti-
 oribus cedētium, magnus erga se inuicem
 amborum pudor & cōposita morum gra-
 uitas. Neminem ibi animaduertisses vel i-
 rascentem cum vociferatione, vel insolente
 cum risu gaudentem: sed eos adspiciens
 existimasses reabsē ad honesti decorique
 normā viuere. Huiusmodi ergo quædam
 & faciebant, & conspiciebant, qui ad por-
 tam versabantur. Ceterum exercitationis
 bellicæ causa venatum eos educebat, quos
 in his exercendos arbitrabatur; quod ve-
 nationem duceret tum bellicæ rei totius
 optimam exercitationem esse, tum eque-
 stris longe verissimam. Nā ad insidendum
 equis in locis quibuslibet maxime reddit
 aptos, quod fugientes feras sequi necesse
 fit: & agiles efficit maxime ad quoduis o-
 pus ex equis perficiendum, propter hono-
 ris studium, & cupiditatem capiendi. Heic
 etiam maxime suos illos participes ad sue-
 faciebat ad continētiam, & labores, & fri-
 gorā, & calores, & famem, & sitim toleran-
 dam: Ac modo quoque tum rex, tum qui
 cum rege viuunt, hæc facere non cessant.
 Quod igitur arbitraretur, nemini conue-
 nire imperium, qui non esset subiectis sibi
 melior: id de iis, quæ antehac exposuimus,
 nulli nō patet; sicut illud etiam, quod suos
 in hunc modum exercendo, multo maxi-
 me tum ad continentiam, tum bellicas ar-

* ὁ πρὸς
 εἰκρά-
 τισιν
 τῶν μὲν
 οἴκοι ἀ-
 ναίκεν

† Lectio
 marginis.

ὡς ἐκείνοι αὐτὸν, ὡς πατρὸς οἱ ἀρειοὶ, πατέρας ἐ-
 κάλουν, ὅτι ἐπεμέλετο αὐτῶν, ὅπως δὴ ἀμφι-
 λόγως αἰεὶ ἀνδράποδα ἀφαιλοῖεν. τῇ μὲν δὴ
 ὅλην τῶν δόξων δόξαν οὕτω τὴν ἀσφάλειαν κατε-
 σκεύαζεν ἑαυτῶν ὅτι μὲν ἔχοντες τὴν κατὰ
 γραφέντων κίνδυνος εἴη παθῆναι, ἰσχυρῶς ἐ-
 δούρην. καὶ γὰρ ἀνδράποδα ἠγείτο εἶναι αὐτοῖς, καὶ ἀ-
 στυγὰς οἰσάμενος ἑώρην, καὶ τῶν τῶν ὁσδὲ
 ἐπλησίαζε τῶν ὁσδὲ αὐτῶν ἔτε νεκτὸς ἔτε
 ἡμέρας. ἔς τὴν κρατίστους τὴν ἠγείτο, καὶ ὠπλισμέ-
 νος καὶ ἀδρόμους οἰσάμενος ἑώρην, καὶ τὸς μὲν αὐτῶν
 ἠδὲ ἰππέων ἠγεμόνας οἰσάμενος, τοῖς δὲ πεζῶν πολ-
 λὰς δὲ αὐτῶν καὶ φρονήματα ἔργα ἠδῶνετο,
 ὡς ἰσχυροῖς οἰσάμενος δόξαν καὶ τοῖς φύλαξι δὲ αὐτῶν
 ἔτοι μάλις ἐπλησίαζον, καὶ αὐτῶν δὲ Κύριον
 τῶν πολλοὶ πολλὰς σκευάματα. (ἀναλ-
 κη γὰρ ἴω, ὅτι τὴν χερσὶν ἔμελλεν αὐτοῖς) ἔπειτα
 τῶν οἰσάμενος κίνδυνος ἴω αὐτὸν μάλις πα-
 θῆναι καὶ πολλὰς ἔργα. σκευάματα οἰσάμενος αὐ-
 τῶν καὶ τὰ δὲ τῶν ἀκίνδυνα ἠγείτο, ὅ
 μὲν τὴν ἀειελέα αὐτῶν τὰ ὅπλα, καὶ δὲ πλε-
 μοις ποιῆσαι ἀπεδοκίμασε, καὶ ἀδίκην ἠγείτο
 νος, καὶ κατὰ τὴν δόξαν νομίζων ὅτι
 αὐτῶν μὴ τῶν ἀειελέα αὐτοῖς, καὶ ὅτι ἀπιστοῦντα φα-
 νερόν εἶναι, δόξαν ἠγείτο πολέμου. ἐν δὲ αὐτῶν
 πύτων τῶν ἔργων καὶ κρατίστους εἶναι τῶν
 αὐτῶν ἀσφάλειαν καὶ κάλλιστον, εἰ δὴ αὐτῶν ποιῆσαι
 τοῖς κρατίστους ἑαυτῶν μόνον φίλους, ἢ δὴ ἡλίθους.
 ὡς οἰσάμενος ὅτι φίλος αὐτῶν δοκῆν ἡμῖν ἔλθῃν, τῶν
 πειρασθῆναι διηγήσασθαι. τῶν μὲν γὰρ
 ἀφ᾽ ἑαυτῶν αἰεὶ τῶν χρόνων φιλαδελφίαν τῶν
 ψυχῆς ὡς ἠδὴ αὐτῶν μάλις ἐνεφαίνετο, ἠγείτο
 μόνος, ὡς τῶν ἑαυτῶν ὅτι φίλος τοῖς μισθῶν δο-
 κῆναι, ἔλθῃν τοῖς κακόνοις, οὕτω καὶ τῶν
 ἠγείτο ὡς φίλος καὶ δὴ οἰσάμενος ὅτι αὐτῶν
 ναοῦ μισθῶν ἔπειτα φίλος αὐτῶν ἠγείτο.
 ἔως μὲν οἰσάμενος ἀδυνατώτερος ἴω εὐ-
 εργείῃν, τῶν τῶν τῶν σκευάματα, καὶ τῶν
 τῶν ποῖναι, καὶ τῶν σκευάματα, μὲν ὅτι τοῖς ἀ-
 γαστοῖς φαίνεται εἶναι, σκευάματα ὅτι τοῖς
 κακόνοις, τῶν τῶν ἐπεισάτο τὴν φιλίαν ἀφ᾽ ἑαυτῶν
 ὅτι ἔλθῃν αὐτῶν, ὡς ἠγείτο ἠγείτο ἀφ᾽ ἑαυτῶν
 τῶν, δοκῆν ἡμῖν ἠγείτο, τῶν μὲν, ὡς ἀφ᾽ ἑαυτῶν
 γίτημα αὐτῶν τῶν ἀλλήλοισ ὁσδὲν ἐ-
 σιν δὲ τῶν αὐτῶν δαπάνης ὅτι ἠγείτο τῶν

A Quo fiebat, ut non aliter, ac optimates, et-
 iam hi Cyrum patrem adpellarent; qui cu-
 ram ipsorum gereret, ut semper sine dubio
 incipia manerent. Ac totum quidem im-
 perium Persicum hoc modo firmum ut ef-
 fet, ac stabile Cyrus effecit. At sibi nihil ab
 iis, quos in potestatem redegerat, periculi
 futurum, ut aliquid perpetetur, magno
 animi robore confidebat. Nam & imbel-
 les eos existimabat, & nullo inter se con-
 iunctos ordine videbat, ac praeterea nemo
 illorum propius ad ipsum neque noctu, ne-
 que interdiu accedebat. Quos vero prae-
 stantissimos ducebat, & ab armis instrū-
 ctos, & magno comunctos numero con-
 spiciebat, ac partim sciebat equitum duces
 esse, partim peditum; quorumque com-
 plures animadvertibat esse animis elatis,
 quasi qui ad imperandum essent idonei;
 quique propius ad custodes ipsius Cyri ac-
 cedere possent, ac plerique Cyrum ipsum
 saepenumero convenirent, quod fieri ne-
 cesse erat, siquidem opera ipsorum uti vel-
 let: ab his igitur ne quid ei mali accideret,
 periculum erat, idque multis modis. Quam-
 obrem dispiciens, quo pacto ab iis quoque
 tutus esset; arma quidem illis adimi, & red-
 di ad bellum ineptos, minime probavit;
 quod esse illud & cum iniuria, & cum im-
 perij eversione coniunctum duceret. Rur-
 sus eos non admittere, ac palam declara-
 re, quod fidem eis non haberet; id belli ar-
 bitrabatur esse initium. Itaque hoc unum
 istorum omnium loco iudicabat & opti-
 mum esse ad securitatem suam, & honestis-
 simum; si praestantissimos illos sibi redderet
 amiciores, quam inter se ipsos essent. Quo
 igitur modo peruenisse nobis eo videatur,
 ut amaretur; exponere conabimur. Primū
 quovis tempore quā poterat maxime cle-
 mentiam & humanitatem animi declara-
 bat, quum existimaret perinde, ac facile
 non sit, eos diligere, qui odisse videantur,
 neque male erga nos adfectos beneuolen-
 tia complecti; sic fieri non posse, ut illi,
 quorum semel cognitus sit amor & bene-
 uolentia, iis odio sint, qui ab ipsis diligi vi-
 deantur. Igitur quam quidem diu facultas
 ei deerat conferendi beneficia, donatis o-
 pibus; tum illis prospiciendo, quos secum
 haberet, tum pro eis laborando, & palam
 declarando, se prosperis ipsorum rebus la-
 tati, aduersas grauitate ferre; venari amo-
 rem eorum nitebatur. Verū posteaquam
 hoc adeptus est, ut beneficis esse largien-
 dis opibus posset: animadvertisse nobis vi-

κεχρησθαι
 περιελάσθαι

De Cyri li-
 beralitate.

ἢ μὲν γὰρ ὁ αὐτὸς κλίνῃ φρώνεισι, βράπεζαι καὶ
 σμῆ, μέτρη, ὅλα ἄλλοις ἄλλοια ποίει, αἰδέκη,
 οἶμα, βούτω ὡς αὐτὸς ἔκασον παροχωρή, ἕτως ἔχῃ
 ὅπως ἵκθρον ἔργον ἐνὶ ἑσφῇ κρέα, δῆλῳ ὀπιᾶν,
 δῆλῳ ἵκθρον ἑσφῇ, ἄλλῳ ὀπιᾶν, δῆλῳ ἄρτους
 ποίει, καὶ μηδὲ τῶτοις πρυτοδαποις, ἀλλὰ ἄρ-
 τος, καὶ ἂν ἐν εἶδος δὲ δόκιμῶν τῶν ἄρτων· αἰδέκη,
 οἶμα, βούτω ἕτω ποίει μὲν πολὺ ἀφαιρόν-
 τως ἐξ ἑρτάει ἕκασον. τῇ μὲν δὲ τῶ σίτων γε-
 ραπεία βουτῶτα ποίει, πολὺ ὑπερέβαλετο
 πρυτοδα. ὡς ἵ καὶ τοῖς δῆλοις πᾶσι γεραπύων
 πολὺ ἐκράτῃ, τῆτο νῦν διηγῆσομαι. πολὺ γὰρ
 διενεχθῶν ἀνθρώπων τὰς πλείους παροξόδοις
 λαμβάνειν, πολὺ ἐπὶ πλέον διήνεγκε τὰς πλείους
 ἀνθρώπων δωροδοῖαι. κατῆρξε μὲν οὖν βούτου
 Κέρως, ἀφαιρόν τῷ ἐπὶ καὶ νῦν τοῖς βασιλεύσιν
 ἢ πολυδωρία. τῆ μὲν γὰρ φίλοι πλοισιώτεροι
 οἷες φανεροί, ἢ τῶν βασιλέων; τίς ἵ κρομῶν
 κάλιον φαίνε) εὐλαῖς τῶς τῶν αὐτῶν, ἢ βασι-
 λῆς; τίς ἵ δῶρα γινώσκει, ὡς τῶν ἑνῶ τῶν
 βασιλέως; μέλια, καὶ ερεπτοί, καὶ ἵπποι χρυσο-
 χάλινοι; ἢ γὰρ δὴ ἔξεσιν ἐκείνῳ τῶτα ἔχῃ ἢ αὐτὸ μὴ
 βασιλῆς δῶ. τίς δὲ δῆλος λέγει) δωρῶν μεγέ-
 θῃ ποίει ἀφαιρόν αὐτὸν καὶ αὐτῶν ἀδελφῶν, καὶ ἀπὶ
 πατέρων, καὶ ἀπὶ παίδων; τίς δὲ δῆλος ἐδιδά-
 σθη ἑρτάει ἀπέχου τῶς πολλῶν τῶν μύλων ὁδὸν
 πρυτοδα ὡς τῶν βασιλέων; τίς δὲ ἄλλος,
 καὶ τῶν ἀφαιρόντος ἀρχῶν, ἢ τῶν ἀρχομέ-
 νων πατῆρ καὶ ἀφαιρόντος ἀπέθανεν, ἢ Κέρως; ἔτο
 ἵ τῶν ἑνῶ δὴ λὸν ὅτι δὲ ἐργετῆν τῶς ὅτι μὲν ἵον,
 ἢ ἀφαιρόντος μύλων. τῶν ἀφαιρόντος ἵ, ὡς καὶ τῶς
 βασιλέως καὶ ἀφαιρόντος ὀφθαλμῶς καὶ τὰ βασι-
 λῆως ὡτα ὅτι δὲ δῆλος ἐκλήσατο, ἢ τῶν δωροδοκῶν
 τε καὶ ἵμαῖν. τῶς γὰρ ἀπαγγέλλαι τῶς ὅσα κέρως
 αὐτῶν εἶη πεπύθαι, μετὰ ὡς εὐερετῶν, πολ-
 λῶς ἐποίησεν ἀφαιρόντος καὶ ὡτα κρυφεῖν καὶ
 καποπύθῃν, τῆ αὐτῶν ἀγγέλλαι τῶς ὡφελήσθαι
 βασιλέα. ἐκ τῶτου δὴ καὶ πολλοὶ ἐνομίθησαν
 βασιλέως ὀφθαλμοί, καὶ πολλὰ ὡτα. εἰ δὲ τίς
 οἶεται ἑνῶ αἰρέτων εἶ) ὀφθαλμὸν βασιλῆς, ὅτι
 ὀρθῶς οἶεται. ὀλίγα γὰρ εἰς αὐτῶν ἴδου, καὶ εἰς ἀκῶ-
 σφε, καὶ τοῖς ἄλλοις ὡς τῶν ἀφαιρόντος ἀφαιρόντος
 γελλόμῃον εἶη, εἰ ἐνὶ τῶτο τῶν ὀφθαλμῶν
 εἶη. τῶς ἵ, καὶ ὀπίνα γινώσκουεν ὀφθαλμῶν

καὶ ἂν ἐν εἶδος

πολυδωρία

ἡμερῶν

κατῆμα-
δου

A Nam cui vnus & idem lectu sternit, men-
 fam instruit, farinam subigit, alias alia ob-
 fonia parat; eum necesse est, mea quidem
 sententia, sic habere singula, vti cesserunt.
 Verum vbi satis est vni, quod agat coquē-
 dis carnibus elixis, affandis alij; alij pisci-
 bus elixandis, alij affandis; alij faciēdis pa-
 nibus, ac ne his quidem omnis generis, sed
 effici panis vnā speciem probatam satis
 est: tum vero hæc in hūc modum facta ne-
 cesse est, opinione meā, perquam excel-
 lēter esse a singulis elaborata. Et cibis qui-
 dem ita suos demerendo, longe Cyrus om-
 nes superabat. Vt autem ad homines de-
 merendos aliis etiam rebus omnibus lon-
 ge præstiterit, id equidem modo sum nar-
 raturus. Nam tametsi mortales ceteros eo
 ipso excelleret, quod prouentus plurimos
 perciperet: multo tamen in hoc magis ex-
 celluit, quod vnus inter omnes homines
 plurima largiretur. Atque hoc ita ceptum
 a Cyro fuit, ac permanet etiam nunc apud
 illos reges multa munifice donandi con-
 suetudo. Quem enim nouimus opulentio-
 res amicos habere, quam habeat rex Per-
 farum? quis illo rege suos elegantius orna-
 re vestitu videtur? cuius munera eiusmodi
 esse cognoscuntur, qualia sunt pleraque re-
 gis illius, armillæ, torques, equi frænis au-
 reis insignes? Non enim apud Persas hæc
 habere cuiquam licet, cui rex ea non do-
 narit. Quis alius magnitudine munerum
 efficere dicitur, vt fratribus ipse antefera-
 tur, & parentibus, & liberis? Quis alius ho-
 stes suos, multorum mensium itineris in-
 teruallo distātes, sic vicisci & plectere po-
 tuit, vt rex Persarum? Quis alius euerso a-
 liorum imperio, sic diem extremum obiit,
 vt a subiectis sibi pater adpellaretur, præ-
 ter Cyrum? At nomē illud magis ei tribui,
 qui beneficia confert, quam qui rapit alie-
 na, constat. Etiam hoc accepimus, Cyrum
 illos, qui & oculi & aures regis adpellan-
 tur, non alia ratione sibi conciliaſſe; quam
 munera largiendo, & honoribus ac præ-
 miis ornando. Quippe dum eos, qui nunti-
 abant, quæcumque ipsius interesset in
 tempore cognosci, magnis beneficiis co-
 leret; efficiebat, vt homines permulti &
 auribus id captarent, & notarent oculis;
 quo nuntiato, regi aliquid vtilitatis adfer-
 ret. Hinc multos esse regis oculos, & aures
 multas, existimatum fuit. Quod si quis ar-
 bitratur, vnū potius esse regi oculum exi-
 mium; is rem nō recte æstimat. Nam vnus
 aliquis & cernere pauca, & audire possit: & quædā quasi negligētia ceteris esset indicta,
 siquidē ea de re mandata dūtaxat vni darentur. Præterea quemcumq; regis oculum esse

Regis a-
pud persas
oculi &
aures.

animaduertēt, ab eo cauendum scirent. Verum ita se res non habet, sed audit rex quemlibet, qui se vel audiuisse, vel vidisse quippiam adfirmat, quod adtentione dignum sit. Ita multæ regis aures, multi esse oculi existimātur: & vbiq̄ue proferre metuunt ea, quæ regi nō expediunt, tamquam si audiret ipsemet; & reformidāt facere nō conducētia regi, tamquam si præsens ipse adesset. Tantum igitur aberat, vt ad quempiam aliquis sinistram Cyri mētionem facere fuerit ausus; vt etiam ita quilibet adfectus esset, quasi omnes, quibus cū quouis tēpore versaretur, & oculi regis, & aures essent. Quod vero sic in ipsum adfecti essent homines, eius rei causam equidem ignoro, quā potiore quis putet, nisi quia pro exiguis ipse meritis beneficia repēdere magna vellet. Ac munerū quidem amplitudine superatos ab eo fuisse alios, mirum videri non debet, quum opulentissimus esset: at vero eum, qui esset regia cum dignitate, amicos officiis studiose colendo superasse, id sane magis prædicari meretur. Enimuero traditum est, Cyrum in nulla re adeo manifesta pudoris signa dedisse, posteaquam superatus esset, atque in amicorum obsequiis & cultu. Ac dictū quoddam eius memoratur, quo similia perhibuerit esse boni pastoris & boni regis opera. Nā pastoris esse munus, vt posteaquam iumentis felicitatem conciliaffet, ita deinde illis vteretur, quæ quidem pecudum esset felicitas: itemque regem vrbibus & hominibus, quos ipse beasset, vti debere. Nihil mirum igitur, quum hac esset in sententia, singulari eum contentione conatum esse homines vniuersos obsequiis & demerēdo superare. Præclarum certe documentum dedisse Cræso perhibetur, quum is futurum admoneret, vt multa largiendo pauper fieret; cui tamē liceret, vni quidem homini, plurimos auri domi suæ thesauros recondere. Quæ fuisse tum Cyrus dicitur: Et quantam pecuniæ summam habiturum me iā fuisse arbitraris, si quemadmodum tu iubes, aurum collegissem ab eo tempore, quo cum imperio sum? Ibi Cræsum indicasse magnam quādam summam, & subiecisse Cyrum: Age vero, Cræse, mitte quemdam cum hoc Hystaspa, cuiusque fidei plurimum habes. Tu autē Hystaspa, inquit, circumito profectus ad amicos, ac dicito mihi quoddam ad negotium esse opus auro: (& reuera mihi eo est opus) iube copiam pecuniæ mihi quisque suppeditet, quātam possit: eamq; descriptam, & obfi-

Cyrus pastorem & regem bonum inter se comparabat.

Cyrus opes suas Cræso demonstrat.

Α ὄντα, ἔτον αὐτὸν εἰδέναι ὅτι φυλάττειται ἄλλ' ἔχ' ἕτως ἔχει, ἀλλὰ τὸ φάσκοντος ἀκροῦσά τι, ἢ ἰδέναι ἄξιον ἔπιμελείας, πρῶτος βασιλεὺς ἀκροῦσ' ἔτω δ' ἢ πολλὰ μὲν βασιλέως ὄντα, πολλοὶ δ' ὄφθαλμοὶ νομίζον. καὶ φοβουῦνται πρῶτον λέγειν τὰ μὴ σύμφορα βασιλεῖ, ὡς ἔπειτα αὐτὸν ἀκροῦντος, καὶ ποιῆναι μὴ σύμφορα, ὡς ἔπειτα αὐτὸν παρόντος. ἔκρινεν ὅπως μνηστῆρας αἰσὶς ἐτόλμησε πρὸς ἑνα πρὸ Κύρου φλαυρόντι, ἀλλ' ὡς ἐν ὄφθαλμοῖς πᾶσι καὶ ὡς βασιλέως τοῖς αἰσὶ παρόντι, οὕτως ἕκαστος διέκειτο. Ὁ δὲ οὕτω ἀφαιεῖται τὸς ἀνδράποισ πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ μὲν τὸ οὐκ οἶδα ὅ, τι αἰσὶς ἀπ' ἀσπίδος ἔκρινεν, ἢ ὅτι μέγала ἤτελεν αὐτὴ μικρῶν ἐργατεῖν. καὶ τὰ μὲν δὴ μέγαρα δῶρων ἔσβαλλεν, πλοισιῶτα ὄντα, οὐ θαυμαστὸν τῆς θεραπεῖας καὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν φίλων βασιλεύοντα πρὸς ἡμέρας, τῆς τοῦ ἀξιολογώτερον. ἐκρίνος τοῖσι λέγει) κατὰ δὴλος εἶ) μηδενὶ αὐτῶς ἀγρυπνῆς ἠπώιδμος, ὡς φίλων C θεραπεῖας καὶ λόγους δὲ αὐτῶς ἀπομνημονεύεται, ὡς λέγει τὰ ἀπλήσια ἔργα εἶ) νομέως ἀγαθοῦ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ. τὸν τε γὰρ νομῆα χεῖρα ἐφ' ἡδιδάμονα τὰ κτεῖνη ποιῆναι τὰ χεῖρα αὐτοῖς, ἢ δὴ πρὸς ἄτων δῖδαμονία τὸν τε βασιλέα ὡσαύτως δῖδαμονας πόλης καὶ ἀνδράποισ ποιουῦτα, χεῖρα αὐτοῖς. Ὁ δὲ οὐ θαυμαστὸν, εἰ τὸ τῶν εἶχε τῶν γράμμι, ὃ φιλονείκως ἔχον πρῶτων ἀνδράπων θεραπεῖας πρὸς ἡμέρας, καλὸν δὲ D ὄπιδεγμα καὶ τῆς λέγεται Κύρος ὄπιδεξαι Κροῖσω, ὅτε ἐνουθῆτε αὐτὸν, ὡς ἀφ' ὃ πολλὰ διδόναι πένης ἔσπιτο, ἐξὸν αὐτῶ ἡσασπρὸς χρυσῶ πλείους ἐν ἑαυτῷ ὄν οἴκῳ κατὰ ἡμέρας, καὶ τὸν Κύρον λέγεται ἔρεῖται καὶ πόσα αἰὲρ οἴκῳ χεῖρα εἶ), εἰ στωέλερον χεῖρα, ὡς ἔπειτα σὺ κελθίς, ὃς ὅπου ἐν τῆς χεῖρα εἶμι; καὶ τὸν Κροῖσον εἶπειν πολλῶ τινα ἀειθρόν. καὶ τὸν Κύρον πρὸς ταῦτα ἀγε δὴ, φαίμαι, ὃ Κροῖσε, τὸ συμπεμψὸν ἀνδρά σὺ πῆμα E Ἰσάσπα τούτω, ὅτω σὺ πεισὺς μάλισα. σὺ δὲ ὃ Ἰσάσπα, ἐφ' ἡμεῶν πρὸς τὸς φίλους, λέγει αὐτοῖς ὅτι τὸ δέομαι χεῖρα πρὸς πρὸς δέομαι πρὸς ἑνα: (καὶ γὰρ τὰ ὄντι πρὸς δέομαι) καὶ σὺμα κέλεται αὐτοῖς, ὅποσα αὐτῶ ἕκαστος δῖδαμο, πρὸς εἶσαι μοι χεῖρα. γὰρ ἄσπασ, ὃ καὶ ἀσπασ μνηστῆρας

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a later hand or a different dialect, located on the right edge of the page.

μηναμύς δ' ἔναυ ἦ' ὄπισθολὴν τὰς Κροίσου δε- **A**
 ξάποντι φέρειν. ταῦτα ὅσα ἔλεξε, [καὶ* γρά-
 φας καὶ σημηνάμην, ἐδίδε ταῖς Ὑστάσπας φέρειν
 τὰς τοῖς φίλους. ἐνέγραψε ὅ τῶς πόδας,
 καὶ Ὑστάσπας ὡς φίλον αὐτὸν δέχεσθαι. ἐπεὶ ὅ πε-
 ρεῖληθε, καὶ ἠθέλησεν ὁ Κροῖσος τὰς ὄπισ-
 θολὰς, ὁ δὲ Ὑστάσπας εἶπεν· ὦ Κύρε βασιλεῦ,
 καὶ ἐμοὶ ἡδὴ χρὴ ὡς πλοισίω χρῆσθαι. πάλμπολ-
 λα γὰρ ἔχων παρῶμαι δῶρα ἀπὸ τὰ σα γράμ-
 ματα. καὶ ὁ Κρόσος εἶπεν εἰς μὲν τοῖνω καὶ εἰς
 ἡδὴ θησαυροῦς ἡμῶν, ὦ Κροῖσε τοῖς ὀπίσθους κα-
 ταγαλῶ καὶ λογισάτω ὅσα ἐστὶν ἐτοίμα χρῆματα,
 ἠὲ πὶ δέωμαι χρῆσθαι. λέγει δὲ λογιστὸς ὁ
 Κροῖσος πολλαπλάσια δὶρην, ἢ ἔφη Κύρου ἀν-
 τὶν ἐν τοῖς θησαυροῖς ἡδὴ, εἰ σιωπέλην. ἐπεὶ
 ὅ τῶ φαρεθὸν ἐχέμετο, εἶπεν λέγεταί ὁ Κρόσος·
 ὄρας, φάσαι, ὦ Κροῖσε, ὡς εἰσὶ καὶ ἐμοὶ θησαυ-
 ροί. ἀλλὰ σὺ μὲν κελύβεσ με παρ' ἐμοὶ αὐτοῖς
 συλλέξεται φθονήσασθαι τε δι' αὐτοῖς καὶ μισοῦσθαι,
 καὶ φύλακας αὐτοῖς ἐφίσαντα ἴμιασφοροῖς,
 τότοις πεσεύην. ἐγὼ ὅ τῶς φίλους πλοισίωσιν **C**
 παιδὶν, τότοις μοι νομίζω θησαυροῦς καὶ φύλα-
 κας ἀμα ἐμεῦ τε καὶ τῶ ἡμετέρων ἀγαθῶν πησο-
 τέρους εἶναι, ἢ εἰ φρεθὸν ἴμιασφοροῦς* ἐπεση-
 σάμην. καὶ δήσιν δέ σοι ἐρωῶ· ἐγὼ γὰρ, ὦ Κροῖσε, ὁ
 μὲν οἱ θεοὶ ὁδύνας εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις
 ἐποίησεν ὁμοίως πένητας πόδας, τῶσιν μὲν ἔδδ
 αὐτοῖς δὴ δῶμα ἀεὶ ἐχέμεσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ ἀπλη-
 ρος καὶ γὰρ, ὡς τῶ οἱ δήσιν, χρῆματι τῆ δέ με μὲν
 τοῖς δὲ φέρειν μοι δοκῶ τῶ πλείωσιν, ὅτι οἱ μὲν, ἐ-
 πεδδὸν τῶ σρεκέντων ἀεὶ τὰ κήσωνται, τὰ μὲν **D**
 αὐτῶν καλοῦσθαι, τὰ ὅ κατὰσῆσαι, τὰ δὲ
 ἀριθμῶσιν, καὶ μεβῶντες, καὶ ἰσάντες, καὶ ἀφύ-
 χοντες, καὶ φυλάσθοντες παράγματα ἔχουσι. καὶ ὁ-
 μος ἐνδον ἔχοντες αὐτὰ, οὔτε ἐαθιοῖσι πλείω ἢ
 δῶνται φέρειν (διὰ ἄρα φέρειν γὰρ ἔτ' ἀμφιέν-
 νω) πλείω, ἢ δῶναι φέρειν (ἐποπνιγμέν γὰρ
 αὐ) δῶναι τὰ ἀεὶ τὰ χρῆματα παράγματα ἔ-
 χουσιν. ἐγὼ ὅ ὕπηρετῶ μὲν τοῖς θεοῖς, καὶ ὀρέομαι
 ἀεὶ πλεόνων ἐπεδδὸν ὅ κήσωμαι, ἀ ἀνίδω πε-
 ρεῖληθ' ὄντα τῶ ἐμοὶ σρεκέντων, τότοις τὰς τ' ἐν- **E**
 δείας τῶ φίλων ἴδ' ἀρκῶμαι, καὶ πλεσθῶν
 καὶ βίεργετῶ ἀνδρῶσιν βίονοιαν εἰς αὐτῶν
 κλωμα καὶ φιλίαν, καὶ ἐν τῶσιν καρποῦμαι
 ἀσφάλειαν καὶ δὴ κλάει. ἀ οὔτε κατὰσῆπε-
 ται, οὔτε τῶσιν πλεσθῶντα λυμῶνεται. ἀλ-
 λα ἢ δὴ κλάει ὅσα ἀν πλείων ἢ, ἐσοῦσιν καὶ μείζων καὶ καλλίων καὶ κουφότερα φέρειν γίνετασ.

gnatā litteris, Cræsi ministro ferēdam tra-
 dat. Quumque hæc, quæcumque dixerat,
 etiam mandasset litteris, atq; obsignasset;
 dedit eas Hystaspæ ad amicos ferēdas, ad-
 scribens ad omnes, etiā Hystaspam ipsum,
 tamquam amicum suum, exciperent. Is
 quum circuisset, & Cræsi minister litteras
 adferret, inquit Hystaspas: Etiam mecum,
 rex Cyre, tibi agendum erit, vt cum diuite.
 Nam multis tibi cum muneribus adsum,
 propter litteras tuas. Et Cyrus: Ergo iam
 hic quoq; thesaurus vnus nobis est, Cræ-
 se: tu ceteros considerato, ac rationes sub-
 ducito, quantæ nobis pecuniæ paratæ sint,
 si ad vsum aliquem eis mihi sit opus. Cræ-
 sus initis rationibus, multo plures reperif-
 se fertur, quam habiturum in thesauris fu-
 isse Cyrum dixerat, si eas collegisset. Quod
 vbi patuit, dixisse Cyrus traditur: Videtne
 Cræse, mihi quoque thesauros esse? Tu
 vero me iubes colligendo inuidiæ me at-
 que odio exponere, ac mercenariis custo-
 dibus præfectis, fidem habere. Sed ego a-
 micos locupletatos arbitror mihi thesau-
 ros esse, custodesque tum mei ipsius, tum
 bonorum nostrorum fideliores, quam si
 præfidiarios mercede conductos eis præ-
 ficerem. Etiam aliud quiddam tibi dicam.
 Ego id, Cræse, quo indito in hominum a-
 nimos, Dij pariter omnes fecere pauperes,
 ne ipse quidem vincere possunt: sed expleri
 pecuniis nequeo, perinde atque ceteri.
 Verum hoc discrimen inter me atq; alios
 plurimos esse puto, quod illi pecuniæ co-
 pia potiti, superante sufficientem, partim
 eã defodiant, partim situ & putredine cor-
 rumpi sinant, partim numerando, metien-
 do, ponderando, ventilando, custodiendo
 sibi negotium facestant. Neque tamen in-
 terea, dum eam domi habent, plus come-
 dūt, quam ferre possint, quod alioqui cre-
 parent; neque plures induūt vestes, quam
 gestare possint, quod alioqui suffocaren-
 tur; sed opes illæ nimix nihil eis sunt ali-
 ud, quam negotiorum molestiæ. Ego &
 Diis inferuio, & plura semper adpeto: ve-
 rum vbi eas comparavi, quas vsum mi-
 hi sufficientem excedere video; his ipsis
 amicorum penuriæ medeor, & homines
 ditando, ac beneficiis adficiendo, bene-
 uolentiam ex eis amoremque mihi paro:
 de quibus & securitatis, & gloriæ fru-
 ctum capio. Ea vero neque putredine cor-
 rumpuntur, neque nimium excrescen-
 do vitiantur: sed gloria quo auctior est, eo
 fit maior, & pulchrior, & portatu leuior,
 5 4

μιασφο-
ρος τῶσιν

Cyri-
ἀ-
πείκεια:

† ἔξακῶ-
μαι,

ac sex numero etiam illos, qui eam gestant, expeditiores reddit. Atque ut hoc quoque scias, Cræse, non equidem eos, qui pecunias plurimas possident, & servant plurimas, felicissimos duco; quod hoc pacto qui muros custodiunt, fortunatissimi essent, quum omnia, quæ sunt in urbibus, custodiant: sed qui parare quamplurimas iuste potest, & plurimis honeste uti, hunc ego felicissimum arbitror, etiam opum respectu. Et hæc Cyrus uti verbis proferebat, ita etiam in oculis omnium faciebat. Præterea quum animaduertisset hominum ple-rosque, dum bona valetudine continuo fruntur, operam dare, ut a rebus necessariis instructi sint, & quæ victui recte valentium vsui sint, reponere; verum ut, posteaquam in morbum inciderint, vilia suppetant, id quia non admodum eis esse curæ cernebat: visum est ei, hac quoque in parte elaborandum esse. Itaque medicos præstantissimos ad se collegit, quod nulli parcere sumtui vellet: ac quæcumque instrumenta quis vilia esse ipsi diceret, vel medicamenta, vel cibos, vel potum, eorum nihil erat, cuius non paratam apud se copiam recoderet. Quod si aliquando quispiam ex iis æger esset, quos curari conveniret: & inspiciebat & suppeditabat omnia, quibus esset opus. Etiam medicis gratiam habebat, quum quis sanasset aliquem, sumtis iis, quæ haberet ipse recodita. Et his, atque aliis multis artibus huiusmodi Cyrus efficiebat, ut apud eos primas obtineret, a quibus diligi se vellet. Quibus autem in rebus & certamina Cyrus indicebat & proponebat præmia, quum contentiones inter suos excitare de studiis præclaris & honestis vellet; ex res Cyro laudem adferebant, quod curæ ipsi esset, ut virtus coleretur: & præstantissimis quibusque certamina hæc, inter ipsos suscepta, tum contentiones tum altercationes iniiciebant. Præterea Cyrus quasi legem constituit, ut quidquid tandem esset diiudicari necesse, siue aliqua in lite, seu certamine, ad iudices vna currerent illi, quibus diiudicatione opus esset. Itaque manifestum est, aduersarios utrosque coniectando respicere solitos ad iudices optimos, sibi que amicissimos. Victus autem victoribus inuidebat, & eos, qui sententiam secundum se non tulissent, odio prosequabatur. Victor contra, iure se vicisse præferebat, adeoque nemini se gratiam debere putabat. Itidem qui primas inter amicos Cyri tenere volebant, perinde sibi inuidebant,

* L. C. Ho
marginii.

Απολλάκις δὲ καὶ τὰς φέροντας ταύτην κερδοτέροις παρέχεται. ὅπως ὅτι καὶ τὸ εἶδός, ἐφῆ, ὁ Κρήσις, ἐγὼ ἔτι τὰς πλείονας ἐργάζομαι, καὶ φυλάττω τὰς πλείονας, ἀδάμμονέσασιν ἡρώμεθα. (οἳ γὰρ τὰ τεῖχνα φυλάττοντες, οὕτως αὖ δάδαμμονέσασιν εἴησαι. πρῶτα γὰρ τὰ ἐν ταῖς πόλεσι φυλάττουσι.) ἀλλ' ὅτι αὐτοὺς ἐπὶ τῇ πλείονα διώηται σὺ τῆς δικαιοσύνης, γρηγορῶτε πλείονος σὺ τῆς καλῶ, τὸν ἐγὼ δάδαμμονέσασιν νομίζω καὶ γρηγορῶ. καὶ ταῦτα μὲν δὴ φανερόν ἐστι καὶ ἔλεγε τοσαύτων. πρῶτος ὅτι τῶν τούτων κατὰ μοῖσας τὰς πολλὰς τῆς ἀνομιῶν, ὅτι μὲν μὲν ὑγιαίνουσιν ἀπατελώσι, παρεσκοδάζονται ὅπως ἕξοσι τὰ ὅπιτιθέσθαι, καὶ κατὰ πητέται τὰ γρηγορήματα εἰς τὴν τῆς ὑγιαίνοντων διακρίσιν ὅπως ὅτι, μὲν ἀδεηήσασιν, πᾶσι συμφορέα παρέσαι, τῶν ἐπιπόρῳ ὅπιτιμελεθῆναι, ἐώρου ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκποιήσαι αὐτῶν, τοῖς τε ἰατροῖς τὰς ἀρίστοις σιωκρομίσατο τὸ ὅσον αὐτῶν, τῶν τε λέγειν ἐθέλων, καὶ ὅποσα ἴδωρα τῆς τελευτῆς

Βνεροῦ ἀποφῆ καὶ ἔλεγε τοσαύτων. πρῶτος ὅτι τῶν τούτων κατὰ μοῖσας τὰς πολλὰς τῆς ἀνομιῶν, ὅτι μὲν μὲν ὑγιαίνουσιν ἀπατελώσι, παρεσκοδάζονται ὅπως ἕξοσι τὰ ὅπιτιθέσθαι, καὶ κατὰ πητέται τὰ γρηγορήματα εἰς τὴν τῆς ὑγιαίνοντων διακρίσιν ὅπως ὅτι, μὲν ἀδεηήσασιν, πᾶσι συμφορέα παρέσαι, τῶν ἐπιπόρῳ ὅπιτιμελεθῆναι, ἐώρου ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκποιήσαι αὐτῶν, τοῖς τε ἰατροῖς τὰς ἀρίστοις σιωκρομίσατο τὸ ὅσον αὐτῶν, τῶν τε λέγειν ἐθέλων, καὶ ὅποσα ἴδωρα τῆς τελευτῆς

Γνεροῦ ἀποφῆ καὶ ἔλεγε τοσαύτων. πρῶτος ὅτι τῶν τούτων κατὰ μοῖσας τὰς πολλὰς τῆς ἀνομιῶν, ὅτι μὲν μὲν ὑγιαίνουσιν ἀπατελώσι, παρεσκοδάζονται ὅπως ἕξοσι τὰ ὅπιτιθέσθαι, καὶ κατὰ πητέται τὰ γρηγορήματα εἰς τὴν τῆς ὑγιαίνοντων διακρίσιν ὅπως ὅτι, μὲν ἀδεηήσασιν, πᾶσι συμφορέα παρέσαι, τῶν ἐπιπόρῳ ὅπιτιμελεθῆναι, ἐώρου ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκποιήσαι αὐτῶν, τοῖς τε ἰατροῖς τὰς ἀρίστοις σιωκρομίσατο τὸ ὅσον αὐτῶν, τῶν τε λέγειν ἐθέλων, καὶ ὅποσα ἴδωρα τῆς τελευτῆς

Δνεροῦ ἀποφῆ καὶ ἔλεγε τοσαύτων. πρῶτος ὅτι τῶν τούτων κατὰ μοῖσας τὰς πολλὰς τῆς ἀνομιῶν, ὅτι μὲν μὲν ὑγιαίνουσιν ἀπατελώσι, παρεσκοδάζονται ὅπως ἕξοσι τὰ ὅπιτιθέσθαι, καὶ κατὰ πητέται τὰ γρηγορήματα εἰς τὴν τῆς ὑγιαίνοντων διακρίσιν ὅπως ὅτι, μὲν ἀδεηήσασιν, πᾶσι συμφορέα παρέσαι, τῶν ἐπιπόρῳ ὅπιτιμελεθῆναι, ἐώρου ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκποιήσαι αὐτῶν, τοῖς τε ἰατροῖς τὰς ἀρίστοις σιωκρομίσατο τὸ ὅσον αὐτῶν, τῶν τε λέγειν ἐθέλων, καὶ ὅποσα ἴδωρα τῆς τελευτῆς

ταῦτα μὲν δὴ φανερόν ἐστι καὶ ἔλεγε τοσαύτων. πρῶτος ὅτι τῶν τούτων κατὰ μοῖσας τὰς πολλὰς τῆς ἀνομιῶν, ὅτι μὲν μὲν ὑγιαίνουσιν ἀπατελώσι, παρεσκοδάζονται ὅπως ἕξοσι τὰ ὅπιτιθέσθαι, καὶ κατὰ πητέται τὰ γρηγορήματα εἰς τὴν τῆς ὑγιαίνοντων διακρίσιν ὅπως ὅτι, μὲν ἀδεηήσασιν, πᾶσι συμφορέα παρέσαι, τῶν ἐπιπόρῳ ὅπιτιμελεθῆναι, ἐώρου ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκποιήσαι αὐτῶν, τοῖς τε ἰατροῖς τὰς ἀρίστοις σιωκρομίσατο τὸ ὅσον αὐτῶν, τῶν τε λέγειν ἐθέλων, καὶ ὅποσα ἴδωρα τῆς τελευτῆς

ὡς ἔστι τῆς ἀνομιῶν, ὅτι μὲν μὲν ὑγιαίνουσιν ἀπατελώσι, παρεσκοδάζονται ὅπως ἕξοσι τὰ ὅπιτιθέσθαι, καὶ κατὰ πητέται τὰ γρηγορήματα εἰς τὴν τῆς ὑγιαίνοντων διακρίσιν ὅπως ὅτι, μὲν ἀδεηήσασιν, πᾶσι συμφορέα παρέσαι, τῶν ἐπιπόρῳ ὅπιτιμελεθῆναι, ἐώρου ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκποιήσαι αὐτῶν, τοῖς τε ἰατροῖς τὰς ἀρίστοις σιωκρομίσατο τὸ ὅσον αὐτῶν, τῶν τε λέγειν ἐθέλων, καὶ ὅποσα ἴδωρα τῆς τελευτῆς

ὡς ἄλλοι ἐν πόλεσιν, καὶ οὗτοι ἔπιφθόνως
 πρὸς ἀλλήλους εἶχον. ὡς οἱ πλείονες ἐκπο-
 δῶν ἐβέλοντο ὁ ἕτερος τ' ἕτερον ἡμέαζ μάλ-
 λον, ἢ σκέπασθαι αὐτὴν ἀλλήλους ἀγαθόν. καὶ
 ταῦτα μὲν δεδήλωται, ὡς ἐμνησάτο τῆς
 κρηπίδος αὐτὸν μάλλον πρὸς φίλῃν, ἢ ἀλλή-
 λους. καὶ ἡ δὲ διηγησάμεθα, ὡς δὲ πρῶτον ἐξ-
 ἤλασε Κύρος ἐκ τῆ βασιλείων, καὶ γὰρ αὐτῆς τ'
 ἐξελάσεως ἡ σιμύτης ἡμῖν δοκῆ μία τῶν τε-
 χνῶν εἶ) τ' ἐμνησάμεθα τὴν ἀρχὴν μὴ ἐ-
 κατὰφρονήσων εἶ). πρῶτον μὲν οἶον πρὸ τῆς Β
 ἐξελάσεως εἰς καλέσας πρὸς αὐτὸν τῆς τῆς
 ἐργασίας ἐχόντας πρῶτον τε καὶ τῶν ἄλλων, δι-
 ἔδωκεν αὐτοῖς τὰς μηδικὰς σολὰς (καὶ τότε πρῶ-
 ταν πρῶτον μηδικῶν σολῶν ἐπέδουσαν) ἔξο-
 δίδι τε ἅμα τὰδε, ἐλέγη αὐτοῖς, ὅτι ἐλάσασθαι
 βέλους εἰς τὰ ἱερὰ τὰ τοῖς θεοῖς ἐξηρημάει,
 καὶ ἴσασθαι μετ' ἐκείνων. παρέτε οὖν, τ' ἔφη, ὅτι
 τὰς ἴσασθαι χρησθητέες τ' σολὰς ταύτας, ὅτι
 ἡλίον ἀνατέλλει, καὶ κατὰσθε ὡς αὐτὸν Φε-
 ραύλας ὁ πρῶτος ἐξ ἀγγέλιον παρ' ἐμῶν. καὶ ἐπει-
 δὲν, ἔφη, ἐγὼ ἡγήσομαι, ἐπεσθε ἐν τῇ ῥηθείῃ
 χώρα. καὶ εἰ ἀρετὴν δοκῆ ὑμῶν ἄλλη καλλιὸν
 εἶ), ἢ ὡς αὐτὸν ἐλαύνωμεν, ἐπεσθε πάλιν
 ἐλθώμεν, διδάσκέτω με. ὅπῃ γὰρ αὐτὸν καλλίσει
 καὶ ἀεισὸν ὑμῖν δοκῆ εἶ), ταῦτα ἕκαστα δὲ κα-
 τὰσθαι. ἐπεὶ δὲ τοῖς κρηπίδοις διέδωκε τὰς
 καλλίσας σολὰς, ἐξέφερε δὲ καὶ ἄλλας μηδι-
 κάς σολὰς. παμπόλλας γὰρ παρεσκεύασατο, ἔ-
 δὲν φερόμενος ἕτε πορφυρέων, ἕτε ὀφινίων,
 ἕτε φοινικίδων, ἕτε κερυκκίων ἰματίων. νεύ-
 μας δὲ τέτων δὲ μέγας ἐκάστω τῶν ἡγεμόνων,
 ἐκέλευσεν αὐτοῖς τέτοις χρῆσθαι τῆς αὐτῶν φί-
 λους, ὡς πρῶτον, ἔφη, ἐγὼ ὑμᾶς χρῆσθαι. καὶ τίς τῶν
 παρόντων ἐπήρετο αὐτὸν σὺ δὲ, ὡς Κύρος, ἔφη,
 πότε χρῆσθησθε; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ἔγὼ καὶ νῦν, ἔφη,
 δοκῶ ὑμῖν αὐτὸς χρῆσθαι, ὑμᾶς χρῆσθαι; ἀ-
 μέλει, ἔφη, καὶ δυνώμεθα ὑμᾶς τῶν φίλων δὲ
 ποιῆν, ὁποῖαν αὐτὸν ἔχων σολῆν τυχερόν, ἐν ταύτῃ
 καλὸς φανούμεθα. οὕτω δὲ οἱ μὲν ἀπελθόντες,
 μεταπεμπόμενοι τοῖς φίλοις ἐχρῆσθαι τ' σο-
 λὰς. ὁ δὲ Κύρος, νομίζων Φεραύλας τ' ἐκ τῶν
 δημοτῶν, καὶ συνετῶν εἶ), καὶ φιλόκελον, καὶ εὐτακτον,
 καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν ἐκ ἀμελείῃ, ὅς ποτε
 καὶ πρὸ τῆς πηλοσθαι ἕκαστον ἔχει πῶν ἀξίαν
 σωσάμενοι δὲ καλέσας συνεβλάβηλο αὐτῶν

Atque alij solent, qui degunt in vrbibus. Ita-
 que complures malebant alius alium e
 medio sublatum potius, quam ut inuicem
 adiuuando commodum aliquod sibi pro-
 curarent. Et hæc quidem indicata sunt,
 quo pateat, quibus artibus Cyrus effece-
 rit, ut præstantissimi quique magis ipsum
 amarent, quam se mutuo. Iam vero narra-
 bimus, quo pacto Cyrus primum e regia
 prouectus sit. Nā ipsa maiestas huius pro-
 uectionis vna nobis videtur ex iis esse arti-
 bus, quæ perfecerunt, ut imperium ipsius
 facile contemni non posset. Primum igitur,
 antequam prodiret, arcessitis tam Per-
 sis, quam aliis, qui essent cum imperio, ves-
 tes inter eos Medicas distribuit. Et ami-
 ctum sane Medicum Persæ tunc primum
 induerunt. Simul inter distribuendum di-
 cebat, velle se prouehi ad fana Diis sele-
 cta, & vna cum ipsis rem sacram facere.
 Quamobrem ad portas adeste, ornatu ve-
 stibus istis, prius quā sol oriatur, & sic con-
 sistite, quemadmodum Pheraulas Persæ
 vobis ex me denuntiabit: quumque ipse
 præcessero, vos loco vobis indicato sequi-
 mini. Quod si cui vestrum alia quæpiam
 ratio videbitur elegantior, quam ea, qua
 modo prodimus, is illam mihi, quum redi-
 erimus, ostendat. Nam uti vobis pulcher-
 rimū optimumq; visum fuerit, ita singulā
 constitui debent. Posteaquam in præstan-
 tissimos vestes elegantissimas distribuit,
 etiam alias vestes Medicas protulit. Pluri-
 mas enim parari curauerat, nullis parcens;
 siue purpurei, seu fusci, seu punicei, seu ca-
 ryccini vel sanguinei coloris vestes essent.
 Has autem singulos in duces dispersit, ut
 Diussit, ut eis ornarent amicos suos; sicut &
 ego, inquit, vos orno. Tum quidam ex iis;
 qui aderant, eum interrogās: Tu vero, ait;
 Cyre, quando exornaberis? Cui Cyrus re-
 spondens: An modo, inquit, nō etiam ipse
 vobis ornari videor, dum vos orno? Nimi-
 rum si possim in vos, amicos meos, esse be-
 neficus; quamcumque tandem habeam
 vestem, in ea videbor elegans. Sic illi di-
 gressi, vestibus istis amicos arcessitos or-
 nabant. Cyrus vero, quod existimaret
 Pheraulam, hominem ceteroqui plebe-
 um, & ingenio valere, & omnis elegan-
 tiæ atque ordinis esse studiosum, mini-
 meque negligentem in iis, quæ Cyro
 grata facere posset, & illum ipsum, qui a-
 liquando sententiam de singulis pro di-
 gnitate ornandis oratione sua comproba-
 uerat: hunc arcessit, & cum eo deliberat;

Cyri e re-
 gia prou-
 untiū pon-
 ra.

ἐξων συμ-
 μάχων,
 διέδ.

ἔφη, αὐ-
 ελον ὅτι
 ταῖ

E

ὄκ' αὖ δὲ ξάμιν, χάειν δ' αὐτῶν ἀγαθῶν κα-
 τὰ τὰς δόξαι μιν αἶ. καὶ ὁ Κύρος εἶπε καὶ μιν
 ἐγὼ δὲ ξάμιν σοὶ θέλω, εἴθ' ἂν τὰ κἀν μύων βάλῃς,
 ὄκ' αὖ ἀμύρτοις αἰδρὸς ἀγαθῶν. πρῶτος ἴ-
 νω, ὁ Σάκας ἔφη, [ἀνελόμμος * δειξόν μοι
 ὡς βδύω γε ταύτη τῇ βώλῃ ἀνελόμμος. καὶ ὁ
 μὲν Κύρος δείκνυσιν αὐτῶν, ὅπερ ἦν πλεῖστοι τῶν
 φίλων, ὃ δ' ἴκατα μύων ἴησι τῇ βώλῃ, καὶ παρ-
 ελαύνοντες Φεραύλα τυχερῶς. ἔτυχε γὰρ ὁ Φε-
 ραύλας τῶν ἀμύρων τὴν * τετραμῆνον τῶν δ' ἔ-
 Κύρος. βληθεὶς δ' ὁ δὲ μέλει γράφει, ἀλλ' ὄχετο
 ἐφ' ὅσῳ ἐπάρεθ' ἀναβλέψας ὃ ὁ Σάκας, ἐρω-
 τῆ τίος ἔτυχεν. ἔμαθ' ὅτι, ἔφη, ὁ δὲ δένος τῶν
 παρῶντων. ἀλλ' ἔμηντοι, ἔφη ὁ νεανίσκος, τὴν γε
 δ' ἴππων. καὶ μὰ δὲ, ἔφη ὁ Κύρος, σύ γε ἐκείνῃ
 ἔτ' ἔτ' ἀτὰ ἀμύρα ταχὺ ἐλαύνοντος τῶν ἴππων.
 καὶ πῶς, ἔφη, ἔμειλα σφέρεται; καὶ ὁ Κύρος ἔφη
 μνημόμμος γὰρ τίς ἐστίν, ὡς ἔοικεν. ἀκέσας δ' ὁ
 νεανίσκος ὄχετο σκεψόμενος, τίς εἴη, καὶ δὲ εἰσὶν τῶν
 Φεραύλα γῆς ἰεκατάπλεον δ' ἄρην, καὶ αἶ-
 ματος. ἐρρήθη γὰρ αὐτῶν ἐκ τῶν ἰππῶν βληθέντι.
 ἐπεὶ δ' ἔπαρεθ' ἠλθεν, ἤρετο αὐτὸν εἰ βληθεὶς. ὁ δὲ
 ἀπεκρίνατο, ὡς ὄρας. δίδωμι ἴνω σοι, ἔφη,
 τῶν τῶν ἴππων. ὁ δ' ἐπήρειο, αἰτίου; ἐκ τούτου
 δὲ διηγεῖτο ὁ Σάκας τὸ πᾶν ἄρην, καὶ τέλος εἶ-
 πε. [καὶ * οἱ μὲν ἔχ' ἠμύρτηκεναι αἰδρὸς ἀγα-
 θῶν. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν. ἀλλὰ πλοισιωτέρω
 μὲν αὖ, εἰ ἔσω φέρεις, ἢ ἐμοί, ἐδίδοις; νῦν δ' ἀ-
 γὰρ δέξομαι. ἐπὶ δὲ χρομαί, ἔφη, ποῖς θεοῖς, οἱ ὅσοι
 με ἐποίησαν βληθεῖν αὐτῶν ὄσοι, δίδωμαι μοι
 * ἢ ὅσοι ποιῶσαι, μὴ μετὰ μέλην σοὶ * τῆς ἐμῆς δω-
 ρεῖας. καὶ νῦν μὲν, ἔφη, τὰ ἀπέλα ἀναβάς ὅπῃ
 τῶν ἐμῶν ἴππων. τὰ αὖτις δὲ ἐγὼ παρέσομαι πρὸς
 σέ. οἱ μὲν δὲ ἠούτω διηλλάξαντο. καδοισίω δὲ
 ἐνίκησεν τὸν Ραθόνικον. ἀφίξ' δὲ καὶ τὰ δῆματ' αὐ-
 καὶ ἕκαστον. τοῖς δὲ νικῶσι πᾶσιν ἐδίδου βοῖς
 τε, ὅπως αὖ ἴσσαντες ἐστῶντο, καὶ ἐκ πᾶμα-
 τ' αὐτῶν μὲν οὖν βοῶν ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸ νικη-
 τήριον, τὴν δὲ ἐκ πᾶματων τὸ αὐτῶν μέρος Φε-
 ραύλα ἔδωκεν, ὅτι καλῶς ἔδοξεν αὐτῶν πᾶν
 ἐκ τῶν βασιλείου ἔλασιν * δ' ἀγαθῶν. οὐ-
 τῶ δὲ ἢ τότε ἔστω Κύρου κατὰ σατράπῃς ἔ-
 λασις, οὕτως ἐπὶ καὶ νῦν δ' ἀμύρων ἢ βασιλέως
 ἔλασις. πλείω τὰ ἱερά ἀπεστίν, ὅτ' οὐ μὴ θύη.
 ὡς δὲ ταῦτα τέλος εἶχεν, ἀφικροῦνται πάλιν
 εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐσκήνωσ' οἱ μὲν ἐδόθησ' οἰκίαι,

A accipere regnum, verum gratiam apud vi-
 rum bonum inire nō recusarem. Et Cyrus:
 Equidem, ait, ostendere locum tibi volo,
 quo si vel conuiuentibus oculis aliquid
 coniciias, a viro bono non sis aberraturus.
 Omnino, inquit Sacas ille, ostendito eos
 mihi, vt posteaquam hanc glebam sustu-
 lero, in istos coniciam. Tum Cyrus ei de-
 monstrat, quo loco amici ipsius plurimi e-
 rant. Is vero conuiuentibus oculis ictu gle-
 bæ locum petit, & Pheraulam casu adtin-
 git, qui præteruehebatur. Nā is forte quid-
 dam a Cyro imperatū renūtiabat. Quum-
 que ictu percussus esset, ne se quidem con-
 uertit, sed id acturus perrexit, quod impe-
 ratum erat. Sacas apertis oculis, quem ad-
 tigisset, interrogat. Neminem profecto, ait
 Cyrus, ex iis qui adsunt. At ne quidem, in-
 quit adulescens ille, quemquā absentium.
 Immo vero, inquit Cyrus, adtigisti profe-
 cto illum, qui præter istos currus celeriter
 equum agitat. Qui fit igitur, ait, quod se nō
 cōuertit? Nimirum furiosus quispiam est,
 ait Cyrus, vti quidem adparet. His adule-
 scens auditis, quinam is esset inspecturus,
 ibat; ac Pheraulā reperit, qui mētum cum
 barba terra & sanguine plenum haberet.
 Is enim percusso e naribus fluebat. Quū-
 que accessisset, an ictu percussus fuisset, in-
 terrogauit. Vt vides, respondit ille. Hunc
 ergo tibi, ait, equum dono. Cuius rei gra-
 tia? quærebat Pheraulas. Heic iam Sacas
 rem narrabat, ac tandem aiebat: Arbitror
 equidem me a viro bono non aberrasse.
 Et Pheraulas: Opulētiori, quam ego sum,
 ait, si quidem sciperes, eum dedisses. sed ta-
 mē eum accipio, & Deos precor, quorum
 D volūtate factum est, vt tu me ferires; facul-
 tatem mihi dent perficiundi, vt huius tui
 te muneris haud pæniteat. Et nūc quidem,
 ait, hoc equo meo conscenso discede: ego
 vero statim apud te adero. Atque ita inter
 se illi permutatione vtebatur. Ex Cadusiis
 autem Rathonices vicit. Etiam currus sin-
 gulos Cyrus ad cursum emisit. Omnibus
 autem victoribus & boues donabat, vt eis
 maclatis epularētur, & pocula. Ipse victor
 bouem, victoriæ præmium, accepit: pocu-
 lorum partem suā Pheraulæ donauit, quia
 visus esset ipsi prouectionem e regia præ-
 clare ordinasse. Atque vt ista tunc a Cyro
 fuit instituta prouectio, ita etiam hoc tem-
 pore prouectio regis adhuc in vsu est; ex-
 traquā quod absunt victimæ, quoties rem
 sacram non facit. Posteaquam his esset
 impositus finis, ad urbem redibant, & qui-
 bus ædes erant datæ, suas in ædes diuertere-

καὶ καμ-
μύων

καμμύων

* τακτικόν
ἴστω Κύ-
ρος.

Pheraulæ
studium in
parendo
mandatis
Cyri.

* ἢ ὅσοι
ἀπέλα-
σον
τῶν ἐμῶν

Ραθόνι-
κος.

* δ' ἀγα-
θῶν.

Pheraulas gratum se declarat.

bant; quibus datae non erant, ad ordines. Pheraulas autem arcessitum Sacam, qui equum ei donauerat, hospitio excepit; & quum alia praeberet adfatim, tum ubi cenati essent, quae a Cyro acceperat, impleta propinabat ei, donabatque pocula. Sacas vero iste quum copiosam & elegantem vestem stragulam videret, copiosumque & elegantem adparatum, & multos famulos: Dic mihi Pheraula, inquit, an etiam domi vnus ex opulentis eras? Quibus opulentis? ait Pheraulas. Immo profus ex iis, qui manibus suis victum quarunt. Etenim pater meus fuis me laboribus tenuiter alens, in disciplina puerili educauit. Posteaquam vero adulescentulus factus sum, quia me in otio non poterat alere, rus abduxit, & opus illic facere iussit: vbi ego sane vicissim eum, dum viueret, alui tui ipse pastinando, tum conferendo agellum per exiguum, non improbum tamen, sed omnium iustissimum. Nam quidquid feminis accepisset, id ipsum recte ac iuste reddebat, ac scenus non valde copiosum. Atque etiam aliquando singulari quadam naturae bonitate duplum reddidit eius, quod acceperat. Hoc pacto igitur equidem domi vivebam. Iam vero haec vniversa, quae vides, Cyrus mihi dedit. Et Sacas ille: Felicem vero te, quum alias ob res, inquit, tum ob id ipsum, quod ex paupere diues factus sis. Nam arbitror tibi propterea multo iucundiores esse diuitias, quod quum pecunias vehementer expeteres, diuitias adeptus sis. Et Pheraulas: Itane vero, inquit, existimas mihi Sacas, eo me nunc iucundius viuere, quo plura possideam? Nescis, ait, me & edere, & bibere, & dormire ne tantillo quidem nunc suauius, quam eo tempore, quo pauper eram? Hoc lucri ex istorum copia facio, quod plura mihi custodienda sunt, plura distribuenda in alios, plurium habenda cura, cum negotiorum molestiis. Nam multi a me iam famuli cibum petunt, multi potum, multi vestem: egent medicis alij: quidam vel oues a lupis laniatas adfert, vel boues in praecipitium actos, vel morbum pecudes inuasisse narrat. Quo fit, ut existimem, ait Pheraulas, plus me iam doloris ex eo percipere, quod multa possideam; quam prius, quod habebam pauca. Profecto, inquit ille Sacas, quum salua sunt, plura cernens, longe maiori voluptate, quam ego, adficeris.

Infirmitas

Pheraule generosus animus in spernendis opibus.

καὶ οἰκίας οἷς δὲ μὴ, οὐ τὰ ἕξ. καλέσας δὲ καὶ ὁ Φεραύλας τὸν Σάκην τὸν δόντα τὸν ἵππον, ἐξέειπεν καὶ τὰλλα τὴν παρ᾽ ἑνὲ κπλεω, καὶ ἐπεὶ ἐδέδειπνήκεισιν, ἔτα σκώματα αὐτῶν, ἀ ἐλάβε παρὰ Κυροῦ, ἃ ἐκπιμπλάς ἐμπλάσ παρ᾽ ὕπινε καὶ ἐδωρῆτο. καὶ ὁ Σάκας ὁρῶν πολλὴν μὲν καὶ καλὴν φραμυλὴν, πολλὴν δὲ καὶ καλὴν καὶ αὐσκιδνὴν, καὶ οἰκέτας δὲ πολλοὺς εἶπε μοι, ἔφη, ὦ Φεραύλα, ἢ καὶ οἴκει τῶν πλοισίων ἠΐα; καὶ ὁ Φεραύλας εἶπε τῶν Βπλοισίων; τῶν μὲν οὖν σαφῶς ἀποχρησθῶτων. ἐμὲ γὰρ τοι ὁ πατήρ τι μὲν τῶν παίδων παιδείαν, γλίχρωσ αὐτὸς ἐργαζόμενος καὶ βέφρων, ἐπαίδου ἐπεὶ δὲ μειράκιον ἔγιγνής, οὐ δυνάμενος βέφρον ἐρῆρον, εἰς ἀρῆν ἀπαγαγὼν, ἐκέλευσεν ἐργάζεσθαι. ἔνθα δὲ ἐγὼ καὶ τὸ βέφρον ἐκείνον ἕως ἔζη, αὐτὸς σκάπτων καὶ σπείρων μάλα μικρὸν γίδρον, οὐ μὲντοι ποιηρὸν γε, ἀλλὰ πύτων δικαιοπατόν ὅ, π γὰρ ἀν λάβοι σπέρμα, καλῶς καὶ δικίως ἀπέδιδου αὐτὸ τε καὶ τόκον ὅσῳ ἐν τι ἢ πολὺν ἢ δὲ ἡ ὅπως ἔστω ἡναιόητος καὶ διπλάσια ἀπέδωκεν, ὡν ἐλάβεν. οἴκει μὲν οὖν οὕτως ἐγὼ γε ἔζων. νῦν δὲ ταῦτα πύτων, ἀ ὄρεας, Κύρος μοι ἔδωκε. καὶ ὁ Σάκας εἶπεν ὦ μακάριε σὺ τὰ τε ἄλλα, καὶ αὐτὸ τῶν ὅτι ἐκ πείητος πλοῦσιος γεγήνησαι. πολὺ γὰρ οἶομαι σε καὶ ἀξίον τῶν ἡδῶν πλοῦτεϊν, ὅτι πειήσας χρημάτων πεπλούτηκας. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν ἢ γὰρ οὕτως, ὦ Σάκας, ἔστω λαμβάνεις, ὡς ἐγὼ νῦν ἔσούτῳ ἠδῶν ζῶ, ὅσα πλείω κέκτημαι; ὅτε οἶδας, ἔφη, ὅτι ἐσθίω μὲν, καὶ πίνω, καὶ καθεύδω οὐδὲ ὅποιον νῦν ἠδῶν; ἢ τότε ὅτε πείησιν ἴς; ὅτι δὲ ταῦτα πολλὰ ἔστι, ἔσούτων κερδαίνω, πλείω μὲν φυλάττην δεῖ, πλείω δὲ ἄλλοις ἀξιάμεν, ἢ πλείονα ὅτι μελοῦ μινον τράγματα ἔχον. νῦν γὰρ δὲ ἐμὲ πολλοὶ μὲν οἰκέται σίτον ἀποδοῖ, πολλοὶ δὲ πείν, πολλοὶ δὲ ἰμάτια. οἱ δὲ ἰαβῶν δέονται ἢ κει δὲ πῖς ἢ τῶν παρ᾽ αὐτῶν ἢ τελευκα μὲν Φέρων, ἢ τῶν βοῶν καὶ αὐτοκρημιόμενα, ἢ νόσον φασκων ἐμπροσθενέαι σῖς κτίυ ἐσιν ὥστε μοι δοκῶ, ἔφη, Φεραύλας, νῦν ἀξίον ὅ πολλὰ ἔχον, πλείω λυπέαι, ἢ παρ᾽ αὐτοῦ δέξει ὅ ὀλίγα

ὡς πρὸς φων

πολύ

πλέον

ὡς λυκων λευμασμένα, ἔ

λυκάσαι

ἐχθόν. καὶ ὁ Σάκας ἀλλὰ ναὶ μά δία, ἔφη, ὅτῳ σῶα ἢ πολλὰ ὁρῶν, πολλὰ πλάσια ἐμὲ ἀφραίνη. καὶ ὁ

καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν ἔτι, ὦ Σάκας, ἔτις ἡδύ A
 ὅτι ὁ ἔχων χρηματία, ὡς ἀμάρων ὁ Σποδομήν.
 γνώσῃ δὲ ὅτι ἐγὼ δὴν ἤ λέγω. ἢ μὴ γὰρ πλε-
 τόντων ὁσδεῖς ἀνακλάζεται ὑφ' ἡδονῆς ἀγρυ-
 πνήν, τῶν δὲ Σποδομόντων τί τ' ὁσδεῖνα ἀνιδδῖς
 δυνάμειον καθεύδῃ ὑπὸ λύπης, μὰ δὲ, ἔφη
 ὁ Σάκας, ὁσδεῖς τ' λαμβανόντων τίνος ἀζονία
 ὁσδεῖνα ἀνιδδῖς ὑφ' ἡδονῆς. τ' δὴν ἤ, ἔφη, λέγεις.
 εἰ γὰρ τοὶ ὁ ἔχων ἔτις, ὡς ἄρ' ὁ λαμβανὴν ἡ-
 δύω, πολὺ ἀνιδδέερον βιδαμονία οἱ πλε-
 σσοὶ τῶν πεινήτων. καὶ ἀνάγκη δέ τοι ὅτιν, ἔφη, ὦ B
 Σάκας, τ' πολλὰ ἔχοντα, πολλὰ καὶ δαπανῶν καὶ
 εἰς θεοὺς, καὶ εἰς φίλους, καὶ εἰς ξείνους. ὅστις οὖν ἰχυ-
 ραὺς χρημασιν ἡδέ, εὐϊοδῖ ἔτον καὶ δαπανῶν-
 λα, ἰχυραὺς ἀνιδδῖς, μὰ δὲ, ἔφη ὁ Σάκας, ἀλλ'
 ὁσδεῖ γὰρ τῶν εἰμὶ, ἀλλὰ καὶ βιδαμονία ἔτο
 νομίζω, ὁ πολλὰ ἔχοντα, πολλὰ καὶ δαπανῶν.
 τί οὖν, ἔφη, πρὸς τ' θεῶν, ὁ Φεραύλας, ἔχῃ σὺ
 γε αὐτίκα μάλα βιδαμῶν ἐγχεῖς, καὶ ἐμὲ βι-
 δαμῶνα ἐποίησας; λαβὼν γὰρ, ἔφη, ταῦτα
 πδύτα κέκλισο, καὶ χρεῶ τ' ὅπως βελέθ' αὐτίς, ἐ C
 μὲν δὲ μηδὲν δῆλ' ὅ ἢ ὡς ἄρ' ξείνον βέφε, καὶ ἐπὶ βι-
 δῖξτερον ἢ ξείνον. τ' ἀρέσθ' γὰρ μοι, ὅ, τι ἀν καὶ σὺ
 ἔχῃς, τῶν μετέχων. παίζεις, ἔφη ὁ Σάκας, καὶ
 ὁ Φεραύλας ὁμόσας εἶπεν, ἢ μὴ σπουδῆ λέ-
 γῃν καὶ δῆλα γέ σοι, ὦ Σάκας, πρὸς δὲ ἄρ' ἔσο-
 μαί τ' ἄ Κύρος, μήτε θύρας τὰς Κύρος θερα-
 πείαν, μήτε φραβείας. ἀλλὰ σὺ μὴ πλεῖστ'
 οἴκῃ τ' μὲν ἐγὼ τ' ταῦτα ποιήσῃ καὶ ὑπὸ σὺ, καὶ
 ἐμαυτῷ ὑπὸ τ' ἐμὲ καὶ ἐὰν πᾶσα θὼν παρὸς λαμβανῶν δῖξ
 τ' Κύρος θεραπείαν, ἢ καὶ ἀπὸ φραβείας τίνος, οἴ- D
 σω παρὸς σέ, ἵνα ἐπὶ πλεόνων ἀρχῆς, μόνον, ἔφη,
 ἐμὲ ἀπόλυτον ταύτης τ' ὅτι μῆξείας. ἢν γὰρ ἐγὼ
 γρολὴν ἀγῶ ἀπὸ βούτων, ἐμοὶ τε σε οἴομαι πολ-
 λά, καὶ Κύρω, χρησίμων ἔσομαι. τῶν ἔτις ῥη-
 γέντων, ταῦτα στω ἔτελο, καὶ ταῦτα ἐποίησιν. καὶ ὁ
 μὴν ἡγήτο βιδαμῶν ἰογῆματ', ὅτι πολλῶν ἡρχε
 χρημῶν. ὁ δὲ αὐτὸν οἰομῖξ μακαριώτατος εἶ),
 παρῆξοντα ὅτι ὅτι βροπον ἔξδ' γρολὴν τ' παρῆξοντα πρῶτ-
 τῆν ὅ, τι ἀν αὐτῶν ἡδύ εἶν. ἡδύ τ' τῶ Φεραύ-
 λα ὁ ἔπος φιλέτατος τε, καὶ θεραπείαν
 ἔδεν ἡδύ αὐτῶν ἔτις ἐδδῖξ εἶ), οὐδὲ ὦ φέλι-
 μον, ὡς ἀνθρώπους. καὶ γὰρ βέλιπον πδύτων
 τῶν ζῶων ἡγείτο ἀνδρῶν εἶ) καὶ εὐχρη-
 σότατον, ὅτι ἐώρεα τῶς τε ἐπαμνουμῶς ὑπὸ
 πινος ἀντεπαμνουμῶς βούτοις πρῶτῶν,

Et Pheraulas: Nequaquam, ait, adeo iu-
 cundum est, opes possidere; quam mole-
 stum, amittere. Verum autem dicere me
 intelliges. Nam illorum, qui opulenti sunt,
 nemo præ voluptate vigilare cogitur: at
 eorum qui aliquid amittunt, neminem vi-
 deas, qui præ maxore dormire possit. Ne
 quidem profecto eorū etiam quemquam,
 ait Sacas, qui aliquid accipiunt, præ volu-
 ptate dormitantem videas. Vera, inquit,
 narras. Nam si tam iucundum esset aliquid
 habere, quam accipere; longe diuites pau-
 peribus beatiore essent. Enimvero neces-
 se est eum, mi Saca, qui multa possidet, et-
 iam multa tum in Deos, tum in amicos, tum
 in hospites impendere. Quisquis ergo pe-
 cuniis vehementer delectatur, eum certo
 scias etiam vehementer angī, quū sumtum
 facit. At ego non sum profecto, inquit Sa-
 cas, ex eorum numero, sed etiā felicitatem
 quamdam hanc esse arbitror, ut qui multa
 possidet, multa expendat. Nō tu igitur per
 Deos immortales, ait Pheraulas, iā statim
 felix admodum factus es, & me beasti? Ac-
 cepta enim hæc uniuersa possideto, & uti-
 tor iis, ex animi sententia: me non aliter at-
 que hospitem pascito; vel etiā vilius, quam
 hospitem. Quippe mihi sufficiet, illorum
 esse participem, quæcumq; tu habeas. Lu-
 dis vero, inquit Sacas. Et Pheraulas iuratus
 ait, se ista serio dicere. Quin & alia tibi, mi
 Saca, præter hæc a Cyro impetrabo, ut ne-
 que per obsequium frequentare te portas
 ipsius necesse sit, neque militare: sed domi
 tu manebis opulentus, ego hæc & tua, &
 mea causa faciam. Quod si etiam aliquid
 boni vel Cyro studiose operam nauando
 præterea cōsequar, vel ex militia quadam;
 id ad te perferā, quo plura in potestate ha-
 beas. Tantum, ait, hac tu me cura liberato:
 Nam si ab his rebus esse mihi otioso liceat,
 arbitror te & mihi, & Cyro, magno vsui fu-
 turum. His dictis, & paciscebantur hæc in-
 ter se, & pactis stabāt. Ac alter quidem eo-
 rum se iā felicem existimabat, quod mul-
 tarum opum dominus esset: alter etiam fe-
 licissimum, quod esset procuratorem ha-
 biturus, qui otium ei suppeditaret ad a-
 gendum, quidquid animo collibuisse. E-
 rat autem ea Pheraulis indoles, ut sodali-
 tiis delectaretur; nec arbitrabatur ex vilius
 rei cultu tantum voluptatis commodiue
 percipi, quantum ex hominis cultu & ob-
 seruantia. Nam existimabat hominem in-
 ter omnes animātes optimum esse, ac gra-
 tissimū; quia videret eos, qui ab aliquo lau-
 darentur, vicissim hos studiose laudare;

δὲ δὲ-
να

δὴν δὲ-
καὶ λέγει

ὡς ἄρ'

ἀρέσθ'

μεινῆς
ἐμαυτῷ

παρῆξοντα

Qualis &
natura
Pheraulas
fuerit.

ὄθις ἄρξά μινος δὲ ἔδρα; καὶ τῶν ἄσπαστος; ἔ
 μύτοι ἀθάνατον τὴν ἀρετὴν ἔδρα καλεσθή-
 σατο, ἀλλὰ νόμιμον ἐποίησατο, καὶ ἀγαθοῖς ἔρ-
 γοις ἠεὶ βέλους εἰς τὴν τιμιωτέραν ἔδραν, καὶ
 εἰς τὴν ῥαδιερθεῖν, ἀναχωρήσας εἰς τὴν ἀτιμωτέ-
 ραν. τὸ δὲ ἠεὶ βέλους ἐν τῇ ἔδρᾳ ἠεὶ μὲν
 πλῆθος καὶ ἀγαθὰ ἔχοντα παρ' αὐτῶν φαίνεσθαι.
 καὶ ταῦτα ὅτι Κύρος ἠεὶ μύθη, ἔτις ἐπὶ καὶ
 νῦν ἔχει μύθη ἀθανάτοισιν. ἐπεὶ δὲ εἰδείπεν,
 ἐδόκει τῷ Γωβρύᾳ ὅτι μὴ πολλὰ ἔκαστα εἶναι,
 ὅθεν ἠεὶ μύθη παρ' ἀνδρὶ πολλῶν ἄρχοντι
 ὅτι τὸ Κῦρος, ἔτις μεγάλην ἀρετὴν ἔχει, εἰ
 ἠδὲ δόξῃ λαβὴν, μὴ δὲ τὸν μόνον καὶ ἀδα-
 πτωτῶν, ἀλλὰ ἔρπον ἔχον δεομένον τῆς του κρινω-
 νος τῆς παρ' ἑαυτοῦ πολλὰ καὶ τῶν ἀπόντων
 φίλων ἐστὶν οἷς ἔωρα πέμποντα ταῦτα αὐτῷ, οἷς
 ἠεὶ μύθη τῶν ὡς εἰ ἐπεὶ ἐδέξθη πηκίεσαν, καὶ τὰ
 πάντα τὰ πολλὰ οἶοντα ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ Κῦρος
 ἀπὸ τῆς βαπέζης, εἶπεν ἄρα ὁ Γωβρύας· ἀλλ'
 ἐγὼ, ὦ Κῦρε, ἀρετὴν μὴ ἠεὶ μύθη τῆς
 πλῆθος ἀρετῶν ἀνθρώπων, τὰς φρασηκῶ-
 τας εἶναι νῦν ὅτις ὁ μύθη ἢ μὲν ἐμοὶ δοκεῖν
 πλεονεξία φιλανθρωπία, ἢ φραση-
 γία. νῦν δὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ μὴ δὲ καὶ τὸ πλεονεξία
 κινῶμαι τὰ ἔργα πολλὰ ἠεὶ μύθη φιλανθρωπίας, ἢ
 φρασηγίας. πῶς δὲ; ἔφη ὁ Γωβρύας. ὅτι, ἔφη, τὰ
 μὴ, κακῶς ποιεῖντα ἀνθρώπους δὲ ὅτι δεικνύ-
 ας, τὰ δὲ, ὅτι τῆς δὲ ἐπεὶ ὑπέπινον, ἠεὶ μύθη
 ὁ Ἰσάσπας τὸ Κῦρος, ἄρ' αὖ, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀ-
 ρετὴς μοι, εἰ σε ἐροῦμαι, ὅτι βούλομαι ἰσο-
 πύθεσθαι; ἀλλὰ νῦν μὴ τῆς θεοῖς, ἔφη, τὸν ἀν-
 τὸν τῆς, ἀρετῶν μὲν αὐτοῖς, εἰ ἀρετῶν μὲν
 σιωπῶντα, ἀν' ἀβύλοιο ἐρέσθαι. λέγε δὲ μοι,
 ἔφη, ἠδὲ πῶς ποιεῖ καλεσάντος σε ὅτι ἠεὶ μύθη;
 ἀφ' ἑαυτοῦ, ἔφη ὁ Κῦρος. ἀλλ' ἔτις ἀρετῶν ἀρετῶν
 ὑπὸ κατὰ; ὅθεν ἔτις. ἀρετῶν ἀρετῶν δὲ τὸ ἠεὶ μύθη
 ἔτις ἀρετῶν; ἔτις ἀρετῶν, ἔφη. τὸ δὲ ἀρετῶν
 μὲν, ἐστὶν ὅτι πῶς ποιεῖ ἀρετῶν, ἠεὶ μύθη ἠεὶ μύθη
 νῦν ἀρετῶν με κατέλινος; ἔτις δὲ ἠεὶ μύθη
 ἠεὶ μύθη, ἔφη ὁ Κῦρος. πῶς μὴν ἐρεσκε, ἔφη, τῶν
 τῶν θεῶν, ὦ Κῦρε, τὸ χρυσάντας, ὅτι ἔτις ἠεὶ μύθη
 εἰς τὴν τιμιωτέραν ἔμοδ' ἔδρα ἰδρυαθῶν; ἢ
 λέγω; ἔφη ὁ Κῦρος. πῶς μὴν, ἔφη ὁ Ἰσάσπας.
 καὶ σὺ αὖ ἔτις ἀρετῶν μοι ἀκέρων ἰδρυαθῶν; ἢ
 ἔτις ἀρετῶν;

A exorfus a sessionis & adfistendi loco. Ne-
 que tamen esse cuique perpetuum locum
 volebat eum, quo sedere iussus fuisset; sed
 lege cautit, vt præclaris facinoribus pro-
 gressio fieret ad locum honoratiorem, ac
 si quis ignaue nequiterque se gereret, ad
 minus honorificum retrocederet. Putabat
 autem sibi pudendum Cyrus, eum homi-
 nem, qui locum in cōfessu principem ob-
 tineret, non etiam conspici plurimis ab se
 bonis ornatum. Atque hæc vt Cyri tem-
 pore fuerunt, ita nunc quoque seruari a-
 nimaduertimus: Inter cœnandum, mini-
 me, visum est Gobryæ mirum, magna co-
 pia res singulas esse apud hominem mul-
 tis imperantem; sed id potius, quod Cyrus
 in tanta rerum magnitudine, si quid suaue
 visus esset consecutus, id non solus absum-
 meret: sed etiam laborē susciperet rogan-
 do, vt amici præsentēs eo communiter ves-
 cerentur. Quinetiam sæpenuero vide-
 bat eum nonnullis amicis absentibus ea
 mittere, quib. forte delectatus esset. Quo
 fiebat, vt posteaquam ipsi cœnati essent, &
 omnia, permulta quidem illa, Cyrus ex
 mensa huc illuc misisset, Gobryas dice-
 ret: Existimabam antehac equidem, Cyre,
 plurimum eo præstare te ceteris homini-
 bus, quod imperatoris disciplina peritissi-
 mus esses. At nunc Deos iureiurando san-
 cte testor, videri mihi longe te clementia,
 quam imperatoria laude præstare. Sic est
 profecto, ait Cyrus, & quidem clementiæ,
 quam artis imperatoris opera demonstra-
 re, multo est gratius. Quinam istuc? ait Go-
 bryas. Quod, inquit, hæc demonstrando,
 male mortalibus facere necesse est, illa cū
 beneficio coniuncta sunt. Deinde quum
 largius biberent, Cyrum Hystaspas inter-
 rogat: Num mihi succensus sis, Cyre, si
 te interrogem, quod rescire cupio? Immo
 vero per Deos immortales, ait, e contrario
 succenserem tibi, si te reticere animadu-
 terem, de quibus interrogare velles. Dic
 mihi quaeso, inquit, an vnumquam accessitus
 abs te, nō accessi? Bona verba, subiecit Cy-
 rus. Num vero lente tibi parui? Ne id qui-
 dem. Nū aliquid mihi abs te imperatum,
 nō effectum dedi? nihil habeo, quod que-
 rar, ait. Quidquid autem facerem, eorum
 omnium an aliquid est, quod vnumquam nō
 fatis alacriter, neq; cū voluptate facere me
 animaduertes? Id vero minime omniū,
 ait Cyrus. Quid igitur est, per Deos im-
 mortales, Cyre, quo Chrystantas te mouit,
 vt sede honoratori, quam ego, collocaretur? Dicamne? inquit Cyrus. Omnino, subiecit
 Hystaspas. Tu vero mihi rursus non succensesbis, vbi quod verum est, audies? Immo

εμωπι-
την
τῆς
τῆς

πάμπλ-
λα

ὅτι δει-
κνύμαι
τὰ

ἂν ὅτι
σαπὸ
μὲν, ἐστὶν

Χρυσάν-
ταν ἔτις
τῶν
τῶν

Gobryas
humana-
tem Cyri
admira-
tur.

Cyrus Hy-
staspa
Chrysan-
tam Cyrus
præstulerit

voluptatem capiam, inquit, si me nulla in-
 iuria adfici scia. Hic ergo Chryfantas pri-
 mum, ait, non expectabat, donec arcesse-
 retur; sed rerum nostrarum causa prius et-
 iam, quam arcessetur, aderat. Præterea
 non id solum faciebat, quod imperaretur:
 sed quidquid animadverteret ipse, quod
 effectum nobis conduceret, agebat. Quo-
 ties autem ad socios aliquid dicendum e-
 rat, quæcumque debere dici a me decori
 ratione putabat, de iis cõsiliu mihi suum
 dabat: quæ vero persentisceret me quidem
 scire socios cupere, sed pudore præpediri,
 quo minus ipse exponerem; ea sic profere-
 bat, quasi suam ipsius sententiam pronun-
 tiaret. Quid igitur vetat, quo minus in his
 mihi incipio potior fuerit? Præterea sibi
 semper ea, quæ ad sunt, sufficere ait; mihi
 prospicere se declarat ad omnes, ecquid
 accedere possit amplius, quod utilitatem
 adferat. Denique de meis commodis plus
 ipse voluptatis ac læticiæ capit, quam ego
 met capiam. Ad ea Hystaspas: Lætor, ita
 me luno amet, inquit, me de his te inter-
 rogasse. Cur id potissimū? ait Cyrus. Nam
 & ipse, inquit, hæc enitar facere. Vnū mo-
 do ignoro, quo pacto efficere possim, vt
 manifestum sit, me tuis commodis gaude-
 re. Num manibus mihi plaudendum, an
 ridendum, vel quid agendum est? Et Artabazus:
 Saltadum tibi est, ait more Persico.
 Quæ verba risus consequutus est. Quum
 autē compositio produceretur, Gobryam
 Cyrus interrogabat: Dic mihi, Gobrya,
 modone tibi videre lubentius horum ali-
 cui filiam daturus, quam id temporis, quo
 primum nobiscum congressus es? Num &
 mihi, subiecit Gobryas, verum licet dice-
 re? Licet profecto, ait Cyrus. Quippe nulla
 interrogatio mēdacium desiderat. Iraque
 certo scias, inquit, multo me iam lubētius
 id facturum. Possisne mihi dicere, ait Cy-
 rus, quamobrem? Possim vero. Dic igitur.
 Quia cernebam eos id temporis tum labo-
 res, tum pericula, præsentibus & æquis a-
 nimis tolerare: nunc etiā res secundas mo-
 derate ferre video. Arbitror autem, Cyre,
 „ difficultius esse reperire hominem, qui res
 „ secundas, quam qui aduersas recte ferat.
 „ Nam illæ in plerisque insolentiam, hæc mo-
 „ destiam in omnibus excitāt. Et Cyrus: Au-
 „ diuistine, inquit, hoc Gobryæ verbum Hy-
 „ staspas? Audiui profecto, ait, ac si quidem
 eiusmodi plura dixerit, multo me magis fi-
 liæ procum habiturus est, quā si multa mi-
 hi pocula ostendet. Profecto, inquit Gobryas,
 multa mihi sunt huiusmodi litteris con-

σμοι μὲν οὖν, ἔφη, ἡ εἰδῶ ὅτι οὐκ ἀδικεῖ-
 μη. Χρυσάντας τοίνυν, ἔφη, οὐλοῖτο παρῶτον
 μὲν οὐ κλησιν ἀνέμενον, ἀλλὰ παρὶν καλεῖσθαι
 παρὰ τῶν ἡμετέρων ἕνεκα ἔπειτα ἢ ἔδ' κε-
 λδομένοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὐτὸς γοίη ἀ-
 μένον εἶ) πεπερασμένον ἡμῖν, τὸ τὸ ἔπειτα
 τεν. ὁ ποτε δ' εἰπεῖν τι δεοῖς εἰς τὰς συμμάχους,
 ἀ μὲν ἐμὲ ὤρετο παρῶτον λέγειν, ἐμοὶ σιωπῶν-
 λαθεν. ἀ ἢ ἐμὲ ἀφοσιτο βυλάμενον μὲν εἰδέναι
 τοὺς συμμάχους, αὐτὸν δὲ με ἀμερόμενον πε-
 ρεῖ ἐμῶν τῶν λέγειν, ταῦτα ἕτως λέγων, ὡς ἐαυτῶ
 γνώμην ἀπεφαίνετο. ὡς τ' ἐν γε τούτοις τί κα-
 λυφῶ αὐτὸν καὶ ἐμοὶ ἐμοὶ κρείττονα εἶ); καὶ ἐαυτῶ
 μὲν ἀείφῃσι πᾶντα τὰ παρὸντα ἔρκεν, ἐμοὶ
 ἢ ἀείφῃσι βῆσι σκοπῶν, ἢ ἀν' ὡρεσθῆσθαι ἡ-
 μῶν τὸ ἡσθῆν. ὅτι τε τοῖς ἐμοῖς τὰ καλοῖς μάλ-
 λον ἐμοὶ ἀγάλλεται καὶ ἡδεταί. παρὸς ταῦτα ὁ
 Ἰστάσπας εἶπε τὴν τιλὴν ἦρα ὡ Κόρε, ἡδόμεν γε
 ταῦτά σε ἐρωτήσας, τί μάστιγα; ἔφη ὁ Κόρος.
 ὅτι κατὰ πειράσομαι ταῦτα ποιῆν. ἐν μόνον,
 ἔφη, ἀγνοῶ, πῶς αὐ εἶλω δῆλος χαίρων ὅτι
 τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς ποτερον κροῖσθαι δὲ τῶ χεῖρε,
 ἢ γελαῖν, ἢ τί ποιῆν. καὶ ὁ Αρτάβαζος εἶπεν ὄρ-
 χεῖσθαι δὲ ὅ παρῶτον. ὅτι τοῖς μὲν δὴ γέ-
 λως ἐγγέτο. παρῶτοντος ἢ τῶ συμποσις, ὁ Κό-
 ρος τὸν Γωβρύα ἐπήρετο, εἰπέ μοι, ἔφη, ὡ Γω-
 βρύα, καὶ αὐ δόκους ἡδῶν τῶν δὲ τῶ τιλὴν ἡ-
 γατέρα διώμα, ἢ ὅτε ὁ παρῶτον ἡμῖν σιωπῶ-
 νου; ὁ Κόρος, ἔφη ὁ Γωβρύας, κατὰ τὰ ληθῆ
 λέγων; τὴν δ' ἔφη ὁ Κόρος ὡς φεύδεις τε σὺ δὲ
 μία ἐρωτήσις δὲται. ὡ τοίνυν, ἔφη, ἰδοὶ ὅτι ἰδὼ
 αὐ πολὺ ἡδῶν. ἢ καὶ ἔχοις αὐ, ἔφη ὁ Κόρος, εἰ-
 πεῖν δὲ τῆ; ἔγωγε. λέγε δὴ. ὅτι τότε μὲν ἐάρων
 τοὺς πόνας καὶ τὰς κινδύνους ἀθύμους αὐτοῖς
 φέροντας, καὶ ἢ ὄρα αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ σωφρό-
 νως φέροντας. δοκῆ δὲ μοι, ὡ Κόρε, χαλεπώτε-
 ρον εἶ) δὲρῆν ἀνδρα παρὰ τὰ καλῶς φέροντας,
 ἢ τὰ κακὰ. τὰ μὲν γὰρ ὄρειν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ
 σωφροσύνην τοῖς πᾶσιν ἐμποῖς. καὶ ὁ Κόρος εἶ-
 πεν ἡκισσας, ὡ Ἰστάσπας, Γωβρύα ὁ ῥῆμα; καὶ
 Ε μὲ δ' ἔφη καὶ ἐὰν πολλὰ τοιαῦτα γε λέγη, πο-
 λὺ μολῶν με τὴν ἡγὰρ ὡς μνηστῆρα λήψεται, ἢ
 ἐὰν ἐκπώματα πολλὰ μοι ὅτι δὲ κινῆ. ἢ μὴν,
 ἔφη ὁ Γωβρύας, πολλὰ γέ μοι βῆσι τοιαῦτα συβ-
 γεγραμ-

ἡσθῆν.
 καλοῖς
 πλὴ
 μάλλον

Handwritten marginal notes in Greek script, including phrases like "ἡσθῆν", "καλοῖς", "πλὴ", "μάλλον", and other fragments of text.

ηζχαμίδα, ὡν ἐγὼ σοι ἐφθονήσω, ἡ δὲ πῶ
 θυγατέρι μου γυναικὰ λαμβάνης. πὰρ ὅτι
 πώμαλα, ἔφη, ὅτι οὐκ ἀνέχεσθαι μοι φαίη,
 ὅτι οἶδ' εἰ Χρυσάντα τέτυκ' ἴδως, ἐπεὶ καὶ
 τῶν ἑδραν σου ὑφῆρπασε. καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦ-
 ρος, ὡς ἴσθαι, καὶ οἱ ἄλλοι ὅτι παρθέτος, ἡ δὲ
 ἐμοὶ λέγειτε, ὅτι πῆρ πῆρ γαμῆν ἔπιχρή-
 σι. γινώσθε ὁποῖός τις καὶ γὰρ σκυερὸς ὑμῶν
 ἔσται. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν ἡ δὲ πῆρ ἔκδ' ἔνα
 βούληται θυγατέρα, πρὸς τίνα δὲ λέγει;
 πρὸς ἐμὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἔτο. πῶν γὰρ, ἔφη, B
 δὲ φῶς εἰμι ταύτην τὴν τέχνην. ποῖαν, ἔφη ὁ Χρυ-
 σάντας. ὅτι γινώσκω ὁποῖός τις γάμος ἐκείνων συν-
 αρμόσθαι. καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη, λέγει δὴ πρὸς
 τῶν θεῶν, ποῖαν τίνα μοι γυναικὰ οἶδ' σκυερ-
 μῶσθαι καὶ λίστα. πρὸς τὸν μὲν, ἔφη, μικρὰν μι-
 κρὸς γὰρ καὶ αὐτὸς εἶ. ἡ δὲ ὅτι μεγάλην γαμῆσθαι,
 ἡ δὲ πῆρ βέλη αὐτῶν ὀρθῶν φιλήσας, πρὸς
 ἀλλεσθαι σε δεῖσθαι ὡς τὰ κινάερα. τὸ το μὲν
 δὴ, ἔφη, ὀρθῶς πρὸς τοῦ. καὶ γὰρ ἔδ' ὁ πῶς τοῦ
 ἀλπηκῶς εἰμι. ἔπειτα δὲ, ἔφη, σιμὴ αἰ σοὶ ἰαυ- C
 ρῶς συμφέροι. πρὸς τί δὴ αὐτῶν, ὅτι, ἔφη,
 σὺ γρυπὸς εἶ. πρὸς οὗν τὴν σιμότητα σάφ' ἴαδι
 ὅτι ὁ γρυπότης ἀεὶ πρὸς αρμόσθαι. λέγει
 σὺ, ἔφη, ὡς καὶ τὰ εὐδεδ φησὶν κῆρ, ὡς πρὸ καὶ ἐγὼ
 νῦν, ἀδ φησὶν αἰ σκυερμῶσθαι; καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ
 Κῦρος. τῶν μὲν γὰρ μεσῶν γρυπῆ ἢ γαστήρ γί-
 γνῆ, τὸ δὲ ἀδείπνων, σιμὴ καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη
 ψυχρὸς δὲ αἰ, πρὸς τῶν θεῶν, βασιλεῖς ἔχουσιν αἰ
 εἰπὲν ποῖα πῆρ συνοίσθαι; καὶ τῶν μὲν δὴ ὁ, ἔφη ὁ Κῦ-
 ρος ἔξελίχασε, καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως. γινώσκων ὅτι ἄ-
 μα εἶπεν ὁ Ἰσάσπας· πολὺ γὰρ, ἔφη, μέγιστα
 τῶν σου, ὡς Κῦρε, ζηλῶσθαι τῆ βασιλείᾳ. τίνος;
 ἔφη ὁ Κῦρος. ὅτι διώσασθαι καὶ ψυχρὸς ὡν γῆρ
 τα παρέχων. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν ἔπειτα ὅτι αἰ
 ὀρίαν γὰρ παμπόλλη, ὡς τῶν σου εἰρήνη,
 καὶ ἀπαλήθην παρ' ἡ δὲ δοκίμην βέλη, ὅτι
 ἀπεισ εἶ; καὶ τῶν μὲν δὴ ἔτῶν διεσκῶσθαι το.
 μὲν δὲ τῶν ταῦτα Τιγρῆν μὲν ἔξήνεκε γυναικῶν
 κῆρμον, καὶ ἐκέλευσε τῆ γυναικὶ δῆνα, ὅτι αἰ-
 δρῆως συνεσθαι δῆνα τῶν ἀνδρῶν. Ἀρταβάζω δὲ E
 γρυπὸν ἐκπῶμα. ὅτι ὅτι ὑρκῆμι ἰπῶν, καὶ ἄλλα
 πολλὰ καὶ καλὰ ἐδώρησά το. σοὶ δὲ, ἔφη, ὡς Γω-
 βρύας, δώσω ἀδρα τῆ θυγατρὶ. ὅτι ἐν ἐμῶν, ἔφη ὁ
 Ἰσάσπας, δώσθαι, ἵνα καὶ ἡ σὺ γυναικὰ λα-
 βῶ. ἡ καὶ ἐστὶ σοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ἕσθαι ἀξία τῶν παιδῶν; καὶ δὲ, ἔφη, πολλὰ πλάσιον μὲν ἐν γυναικῶν

signata, quæ tibi ego nō inuidebo, si filiam
 meam vxorem duxeris. Pocula vero, ait,
 quia mihi nō videris admittere, haud scio
 an Chryfantæ huic dare debeam, quando
 is tibi sedem tuam surripuit. Enimvero, ait
 Cyrus, mi Hyftaspa, & ceteri qui adestis, si
 mihi tē indicaueritis, quādo quis vestrum
 vxorem ducere conabitur; qualem & ipse
 vobis operam nauaturus sim, cognoscetis.
 Et Gobryas: Cui vero indicandum erit, in-
 quit, si quis filiam nuptū dare velit? Etiam
 illud mihi significate, ait Cyrus. Nam hanc
 artem mirifice calleo. Quam? ait Chryfan-
 tas. Cognoscendi, inquit, quod cōiugium
 cuique congruat. Et Chryfantas: Dic mihi
 per Deos immortales, ait, cuiusmodi vxo-
 rem mihi pulcherrime congruituram ar-
 bitreris. Primum, inquit, paruam. nam &
 tu paruus es. Quod si grandem ducas, adfi-
 lire te necesse fuerit, catellorum more, si
 forte rectam osculari velis. Id vero, inquit,
 recte abs te prouidetur. Nam ne tantillum
 quidem ad saltandum idoneus sum. Deinde,
 ait, admodum tibi sima cōduceret. Cur
 illud? Quia tu, inquit, nasum aduncum ha-
 bes. Optime igitur sima nasi forma con-
 gruerit adūcæ. Tu ne ais, inquit, bene cœ-
 nato, quemadmodum iam ego sum, in cœ-
 natam ieiunamque congruere? Ita profe-
 cto, ait Cyrus. nam eorum, qui pleni sunt,
 venter aduncus est; cœnatorum, simus. Et
 Chryfantas: Obsecro te, inquit, possisne
 dicere, cuiusmodi vxor regi frigido sit cō-
 moda? Heic risum & Cyrus edidit, & alij;
 quibus simul ridentibus Hyftaspas dixit:
 Equidē te, Cyre, multo maxime ceu felicē
 ob hoc in isto regno tuo admiror. Quid il-
 lud est? ait Cyrus. Quod quū frigidus sis,
 risum mouere possis. Et Cyrus: Tu vero nō
 magno redimeres, inquit, vt hæc abs te di-
 cta esēt; atq; vt illi renūtiaretur, apud quā
 esse cupis in existimatione, quod sis vrba-
 nus? Et his quidē iocis inter eos ludebatur.
 Secundum illa Cyrus mundū muliebrem
 Tigrani protulit, quem vt vxori daret, ius-
 sit; quod ea virili animo militiæ mariti
 comes fuisset. Artabazo poculum aureum,
 Hyrcanio equum, cum aliis multis ac pul-
 chris rebus donauit. Tuæ vero, mi Go-
 brya, inquit, filia virum dabo. Me igitur
 dabis, ait Hyftaspas, vt etiam illa Go-
 bryæ scripta consequar. Et Cyrus: Num
 tibi sunt, inquit, facultates, quæ sint pu-
 ellæ fortunis dignæ? Sunt profecto, ait, &
 multo quidem maioribus etiam opibus.

Cyrus id-
catur con-
suis.

Plut. r. Conuiv. q. 1. p. 1174.

Cyrus His-
staspe dicit
uxorem
Gobryæ
filiam.

Et vbinam, inquit Cyrus has facultates A habes? Heic, ait, vbi tu confedisti, qui mihi amicus es. Id vero sufficit mihi, subiecit Gobryas: statimque porrecta dextra, Da mihi Cyre, ait. Nā equidem accipio. Et prehensam Cyrus Hystaspæ dextram Gobryæ dedit, & is accepit. Multa deinde munera, & elegantia quidem, Hystaspæ dedit, quæ puellæ mitteret. Chryfantam vero, admotum sibi, osculatus est. Et Artabazus: Profecto Cyre, inquit, non ex eodē auro mihi poculum, & Chryfantæ munus hoc dedisti. At enim, ait Cyrus, etiam tibi B daturus sum. Quando? quærebat ille. Ad annum, inquit, trigessimū. Tu vero sic te parato; ait Hystaspas, vt me tempus illud exspectaturum, nec mortem prius obiturum, scias. Hoc modo tum illi contubernio finis est impositus. Quum autem ipsi surgerent, etiam Cyrus surrexit, & eos ad fores vsque profequutus est. Postridie socios, qui sponte se coniunxerant, singulos domū remisit, exceptis iis, qui apud ipsum habere domicilia vellent. His & agros, & ædes dedit; quas etiā nunc posterorum, qui tunc remāsere, possident. Sunt autem plurimi ex Medis & Hyrcaniis. Discedentibus multa largitus, quum perfecisset, vt nihil tum præfecti, tum milites quererentur; sic eos dimisit. Hinc militibus etiam suis pecunias, quascumque Sardibus acceperat, distribuit: ac decem quidem milliū præfectis, & adparitoribus suis eximia quedam, pro dignitate cuiusque largiebatur, cetera hinc inde diuidebat. Data enim parte certa cuique decem millium præfecto, commisit eos, vt perinde ac ipse distribuisset in eos, ita & alii ipsi distribuissent. Ac pecuniæ quidem ceteræ sic ab eis distributæ sunt, vt præfectus quisque in præfectos inferiores, sibi parentes, explorando inquireret: tandemque sex militibus præfecti, gregariis sub se militibus exploratis, pecunias vltimas pro cuiusque merito distribuissent. Atque hoc modo iustam vniuersi portionem consecuti sunt. Acceptis autem pecuniis hisce, tunc distributis, plerique de Cyro aiebant: Nimirum multa possidet ipse, quum tam multa cuique nostrum dederit: alij dicebant: Quæ sunt E illa multa, quæ possidet? non is vllō modo Cyri mos est, vt rem facere velit: sed maiorem voluptatem dando, quam possidendo percipit. Hos sermones, hominumque de se sententias, quum Cyrus animaduertisset; conuocatis amicis, & omnibus illis, quos interesset arcessiri, in hęc sententiam

Cyrus milites suos premiis ornat.

καὶ ποῦ, ἔφη ὁ Κύρης, ἐστὶ σοὶ αὕτη ἡ οὐσία; ἐνταῦθα, ἔφη, ὅπου πῶρ καὶ σὺ καὶ θησαυ, φίλος ὢν ἐμοί. Ἐρχέσθαι μοι, ἔφη ὁ Γωβρύας καὶ Διθίς ἐκλείνας τὴν δόξιν, δίδου, ἔφη, ὦ Κύρη, δέχομαι γὰρ. καὶ ὁ Κύρης λαβὼν τὴν Ἑστάσπης δόξιν, ἔδωκε τὰ Γωβρύα· ὃ ἡ ἐδέξατο. Ἐκ τούτου πολλὰ καὶ καλὰ ἔδωκε δῶρα ὦ Ἑστάσπης, ὅπως τῇ παιδί πέμψε. Χρυσάϊτον δ' ἐφίλησε παρὰ τὸν ἀρχηγόν. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπε· μά δι', ἔφη, ὦ Κύρη, ἔχ' ὁμοίως γε χρυσὸν ἐμοί τε δ' ἐκπωμα δέδωκας, καὶ Χρυσάϊα δ' ἔδωρον. Ἄλλα καὶ σοὶ, ἔφη, δώσω. ἐπήρειο ἐκείνος, τότε, εἰς τριακόντων, ἔφη, ἔτος. ὡς δὲ ἀμυροῦπος, ἔφη, καὶ Ἐὶκ ἀποθανεὶ μὲν, ἔγωγε πῶρ σκεδάξω. καὶ τότε μὲν δὴ ἔτως ἔληξεν ἡ σκηνή. Ἐξαναίτων μὲν δὲ αὐτῶν τ' ἔξανεσθαι καὶ ὁ Κύρης, καὶ ἔξυμπαρῶν πέμψεν αὐτοῖς ὅτι τὰς θύρας. τῇ δὲ ὑπεραίμα τοῖς ἐθελουσίαις συμμαχοῖς ἡρομύτας ἀπέπεμπεν οἴκας δὲ ἐκάσταις, πλὴν ὅσοι αὐτῶν οἰκὴν ἐβύλοντο παρ' αὐτῶν· τούτοις δ' ἡ χώρα καὶ οἴκους ἔδωκε, καὶ κῆρ' ἐπί ἐχοῖσιν οἱ τῶν κατὰ μνησάτων τούτων τότε ἀπόγονοι· πλῆθος δὲ εἰσὶ μῆδων καὶ ὑρκημίων. τοῖς δὲ ἀπιούσι δωρησάμενος πολλὰ, καὶ ἀμέμπτους ποιησάμενος καὶ ἀρχοντας, καὶ στρατιώτας, ἀπέπεμψατο. Ἐκ τούτου δὲ διέδωκε καὶ τοῖς τῶν αὐτῶν στρατιωτῶν τὰς ἀρχήμας, ὅσα ἔκ ἀρδεῶν ἔλαβε, καὶ τοῖς μὲν μυριάρχοις, καὶ τοῖς πῶρ αὐτῶν ὑπηρεταῖς ἔξαιρέτα ἐδίδου πῶρ τὴν ἀξίαν τ' ἐκάστω, τὰ δὲ ἄλλα διένειμε καὶ τὸ μέρος ἐκάστω δοῖς τῶν μυριάρχων, ἐπέβλεψεν αὐτοῖς ἀναμένειν, ὡς πῶρ αὐτοῖς ἐκείνοις διένειμε. * ἐδίδουσαν δ' τὰ * διεδίδου ἄλλα ἀρχήματα, ἀρχῶν ἀρχοντας τοῖς ὑφ' ἑαυτῶν δοκιμάζων τὰ τῶν τελευτῶν οἱ ἐξάδαρχοι, τῶν ὑφ' ἑαυτοῖς ἰδιώτας δοκιμάσαντες, πῶρ τ' ἀξίαν ἐκάστω τ' ἐδίδου καὶ οὕτω πῶρ διεδίδουσαν. ὅτι δὲ εἰ τὸ δόκιμον λήφουσαν τὰ τότε δοθέντα, οἱ μὲν πῶρ ἐλεγον πῶρ τῶν Κυροῦ τοῖα δὲ ἡ ποῦ αὐτοῖς γε πολλὰ ἔχ' ὅπως γε καὶ ἡμῶν ἐκάστω τῶν αὐτῶν δέδωκεν. οἱ δὲ πῶρ αὐτῶν ἐλεγον, ποῖα πολλὰ ἔχ' ἔχ' ὁ Κύρης ἕπος τοῖσδε τ' ὅλως ἀρχήματα, ἄλλα διδοῖς μάλλον ἢ κλιώμενος ἡδὲ. ἀγαθόν μοι δὲ ὁ Κύρης τῶν τοῖς λόγους καὶ τὰς δόξας τὰς πῶρ αὐτῶν, σιωπέεζε τῶν φίλους τε, καὶ τῶν ὀπίσθεσις ἀποδύτας, καὶ ἔλεξεν ὡδ'.

Handwritten marginal notes in Greek script, partially visible on the right edge of the page.

ὡς δὲ ἄνδρες φίλοι, ἐώρακα μὲν ἤδη αἰθεροῦ A
 ποιοῦσι, οἱ βούλονται δοκεῖν πλείω κεκτημένοι ἢ
 ἔχουσιν, ἐλθὼν δὲ πρὸς αὐτοὺς οἰόμενοι ἕτερον φά-
 νεσθαι ἔμοι δὲ δοκεῖν, ἔφη, οὗτοι τούμπαινον,
 οὗ βούλονται, ἐφέλκεσθαι. τὸν γὰρ πολλὰ
 δοκῶντα ἔχον, μὴ κατ' ἀξίαν τ' οἰσίας φά-
 νεσθαι ὠφελουῦντα τῶν φίλων, ἀνελευθερίαν
 ἔμοιγε δοκεῖ πεισάπειν. εἰσὶ δὲ αὖ, ἔφη, οἱ λε-
 ληθέναι βούλονται ὅσα αὐτοῖς ἔχουσιν. ποιησὶ οὖν
 καὶ οὗτοι τοῖς φίλοις ἔμοιγε δοκεῖν εἶναι. Ἄλλοι
 γὰρ τὸ μὴ εἰδέναι τὰ ὄντα, πολλὰ κίς δεόμενοι B
 οὐκ ἐπαγγέλλουσιν οἱ φίλοι τοῖς ἐταίροις, ἀλλ'
 ἀπατῶνται. ἀπλυσάτου δέ μοι, ἔφη, δοκεῖ εἶναι,
 τὸ πῶς διδάμιν φανερὸν ποιήσασθαι, οὐκ ἐπι-
 της ἀγωνίζεσθαι πρὸς καλοκαγαθίας. καὶ γὰρ
 οὖν, ἔφη, βούλομαι ὑμῖν, ὅσα μὲν οἶον τ' ὄντων
 ἰδεῖν τῶν ἐμοῖ ὄντων δείξαι, ὅσα δὲ μὴ οἶον τε
 ἰδεῖν, διηγήσασθαι. ταῦτα εἰπὼν, τὰ μὲν ἐδεί-
 κνυε πολλά τε καὶ καλὰ κτήματα, τὰ δὲ κεί-
 ρηνα ὡς μὴ ῥά ἴσχετο εἶναι ἰδεῖν, διηγείτο. τέλος δὲ
 εἶπεν ὡς ταῦτα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἀπὸ τῶν δει- C
 ὑμας ὁδοῦν μάλλον ἐμὴ ἠγεῖσθαι ἢ καὶ ὑμέ-
 τερα. ἐγὼ γὰρ, ἔφη, ταῦτα ἀθεοῖζω, οὐδ' ὅ-
 πως αὐτὸς καταδαπμήσω, οὐδ' ὅπως αὐτὸς
 κατατείψω. (οὐ γὰρ αὐτὸς διδάμιν) ἀλλ' ὅ-
 πως ἔχω τὰ τε αἰεὶ ὑμῶν καλὸν τι ποιουῦντι δι-
 δόναι, καὶ ὅπως ἑὸς ὑμῶν πῶς εἰδεῖσθαι νο-
 μίσθη, πρὸς ἐμὴ ἐλθὼν λάβω, οὐδ' αὐτὸς εἰδὴς
 τὸν χρόνον ὧν καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐλέγχετο. ἠνί-
 κα δὲ ἤδη αὐτὰ ἐδοκεῖ καλὰ εἶναι τὰ ἐν βα-
 βυλωνί, ὡς καὶ ἀποδημεῖν, σκευασθὰς ζετο D
 πῶς εἰς πέρας πορείαν, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ-
 ἠγήσασθαι. ἐπεὶ δὲ ἐνόμισεν ἰσχυρὰ εἶναι ὧν ὤρε-
 το δεῖσθαι, οὕτω δὲ ἀνέστρεψε, διηγησά-
 μεθα δὲ καὶ ταῦτα, ὡς τὸ πολὺ σόλος ὦν, ἀ-
 τὰ κτῶν μὲν καλεσθεύετο, καὶ πάλιν ἀνεσκευ-
 ἀζετο, καὶ ἐχρεώετο τὸ ταχὺ, ὅπως δεοίτο. ὅπου
 γὰρ αὐτὸν ἐπεδόθη βασιλεία, σκηναὶ μὲν δὲ
 ἐχόντες πύργους οἱ ἀμφὶ βασιλέα ἐραβίοντο,
 καὶ ἑσθῆς καὶ χιμῶνος. ἀθις δὲ τῆς ἐνομίσε
 Κόρος, πρὸς ἑὸν βλέπουσαν ἴστασθαι πῶς E
 σκηναῖοι ἐπειτα ἐτάξε πρὸς τὸν μὲν πόσον δεῖ
 ἀπολιπόντας σκηναῖοι τῶν δορυφόρων τὴν βα-
 σιλικῆς σκηναῖοι. ἐπειτα ἀποποιήσας μὲν χόρσαν
 ἀπέδραξε πῶς δεξιὰν, ὅπου τοῖσι δὲ τ' ἀριστερὰν,
 set mandata panis conficiundi cura, adsignavit; quibus obsoniorum, sinistrum: e-

loquutus est: Vidi equidem nonnullos, a-
 mici, qui existimari vellent, plura posside-
 re, quam haberent re ipsa: quod hoc modo
 futurum arbitrarentur, ut magis liberales
 videretur. Verum illi vergere mihi videntur
 in partem instituto suo contraria. Nam
 eum, qui multa possidere credatur, non pro
 ratione facultatum amicis palam commo-
 dare; id vero mihi notam illiberalitatis ir-
 rogare videtur. Rursus alij quantum possi-
 deant, ceteros ignorare volunt: qui & ipsi,
 meo iudicio, male de amicis merentur.
 Nam quia facultates eorum ignorantur,
 saepe amici egentes aliquid petendo foda-
 les hosce non adpellant, sed decipiuntur.
 Id mihi simplicissimi videtur hominis esse,
 ut ostensis facultatibus suis, pro earum
 ratione benignitatis laudem sibi parare con-
 tendat. Quamobrem & ipse monstrare vo-
 bis volo, quascumque facultates meas vi-
 dere licet; & quas videre non licet, eas ora-
 tione vobis exponam. Quae loquutus, alias
 quidem opes, & multas, & insignes, eis com-
 monstrabat; alias vero sic collocatas, ut con-
 spici non possent, commemorabat. Tam-
 dem dixit: Haec omnia vos non tam mea,
 quam vestra ducere convenit. Nam equi-
 dem ea colligo, non ut ipse absumam, nec
 ut deterendo imminuam, quod a me qui-
 dem fieri non posset: sed partim ut habeam,
 quod alicui vestrum, quovis tempore pre-
 clarum aliquod facinus edenti, largiar; par-
 tim ut si quis vestrum egere se aliqua re ar-
 bitretur, ad me veniat, & quidquid forte
 desiderat, accipiat. Haec in hunc modum
 dicta fuere. Quum autem res ita Babylone
 constitutas existimaret, ut etiam inde ab-
 esse posset: ad iter Persicum se parabat com-
 uasando, idemque ceteris imperabat. Post-
 eaquam satis eorum habere se putaret, qui-
 bus opus sibi fore existimabat, Babylone
 movit. Nos autem & haec commemoraturi
 sumus, quantum scilicet agmen in depo-
 nendis impedimentis, quam bono se ordi-
 ne gereret, ac rursum vasa colligeret, cele-
 riterque suo se loco fisteret, quo necesse
 erat. Nam ubicumque castra rex habet, ibi
 omnes illi, qui circum regem versantur, sub
 tentoriis tam aestate, quam hieme, militat.
 Et statim quidem ipse Cyrus hoc instituit,
 ut tentorium ita figeretur, quo solem ori-
 entem spectaret. Deinde primum, quanto
 ex intervallo a tabernaculo regio abesse
 fatellitum tentoria deberent, ordinavit.
 Post hos locum dextrum iis, quibus ef-

Cyrus or-
 dinis ap-
 que collo-
 cationis or-
 minium
 studiosus.

quis item dextrum, sinistrum iumentis ce-
 teris. Erant sic etiam distincta cetera, ut
 quisque stationem suam tum mensura, tum
 loco nosset. Quum vero vasa colligunt, quif-
 que vasa illa componit, quorum ipsi adfi-
 gnatus est usus; ac rursus alij iumentis ea
 imponunt. Quo fit, ut simul omnes impe-
 dimentorum vectores ad ea veniant, qui-
 bus vehendis ipsi sunt destinati; & simul
 quisque suis iumentis sua imponat. Ita tem-
 pus idem, vni tabernaculo, & omnibus tol-
 lendis, sufficit. Eadem est impedimenta de-
 ponendi ratio. Præterea singulis est impe-
 ratum, quid facere debeant, ut omnia ne-
 cessaria parentur opportune. Idcirco tem-
 pus idem & vni parti, & omnibus, ad ea pa-
 randa sufficit. Atque uti suus erat locus mi-
 nistris hæc necessaria curantibus, sic & ar-
 mati milites in metatione castrorum locum
 illum habebant, qui armaturæ cuius aptus
 esset, & quis esset is, norant; adeoque vni-
 uersi eum sic occupabant, ut minime de eo
 ambigerent. Nimirum arbitrabatur Cyrus,
 etiam in familia præclarum esse studium
 collocationis aptæ, quandoquidem hoc
 modo, si aliqua re quis forte indiget, planum
 est, quo ire debeat, ut eam sumat: sed mul-
 to pulchrius existimabat esse, militares tri-
 bus apta collocatione distribui, quum in usu
 rerum bellicarum quanto magis subita sunt
 opportunitates occasionum, tanto plus ab
 iis delinquatur, qui tardius in iis se gerunt.
 Per illos vero, qui mature adsunt, ea fieri
 videbat, quæ bellicis in rebus quantivis
 pretij sint. Hæc causa fuit, cur aptæ huius
 collocationis perstudiosus esset. Ac pri-
 mus quidem ipse castrorum in medio se
 collocabat, quod is locus esset quammu-
 nitissimus. Deinde circum se fidissimos
 quosque, sicut & alias consueverat, habe-
 bat; atque horum in ambitu proximum
 equites, tum curruum ductores erant. Ete-
 nim arbitrabatur his loco tuto esse opus,
 quod ita in castris agant, ut armis illis, qui-
 bus in hostem pugnant, expedite uti non
 possint; sed longo tempore ad armandum
 se indigeant, si quidem vtiliter efferre in a-
 ciem ea velint. Parte vero tum ipsius, tum
 equitum dextra & læua, cetratorum locus
 erat; sagittariorum tam ante, quam post i-
 ipsum, & post equites. Grauis armaturæ
 milites, & qui crates parmasue maiores ge-
 stabant, in ambitu suorum omnium habe-
 bat instar muri; ut si necesse esset equites
 χῶρα ἡν ποξοτῶν δὲ αὐτῶν χῶρα ἢ παρὰθεν ἡν καὶ ὅππῃθεν αὐτῶν τε καὶ τῶν ἵππῶν. ὀπλίται δὲ, καὶ
 τῶν τὰ μεγάλα γέροντα ἔχοντες, κύκλω πύργων εἶχεν, ὡς παρὰ τῆς ὁπῆς, ὅπως καὶ εἰ δέοι τὴν σκευά-
 ζεσται

A ἵπποις ὅτι πῶν δόξιαν, ἡποζυγίοις ὅτι οἷς ἀγίοις
 πῶν ἀριστερῶν καὶ πάλαι ὅτι διέτακτο, ὡς εἰ-
 δέναι ἕκαστον πῶν ἐαυτῶν χῶρα καὶ μέτρον καὶ τό-
 πον. ὅταν δὲ ἀνασκέδαζονται, συντίθησι μὲν
 ἕκαστος σκευήν, οἷς παρὰ τέτακται χρεῖσθαι, ἀνα-
 τίθενται δὲ αὐτῶν ἄλλοι ὅτι τῆ ἡποζυγία. ὡς δὲ
 ἅμα μὲν πύργους ἔρχονται οἱ σκευαγωγοὶ ὅτι
 τὰ τετραγώνια ἀγῶν, ἅμα δὲ πύργους τὰ ἀνατι-
 θέασιν ὅτι τῆ ἐαυτῶν ἕκαστος. οὕτω δὲ ὁ αὐτὸς
 χρόνος ὅρθε μὲν τε σκευῆν καὶ πάσαις ἀνηρη-
 θῆσιν οὕτως οὕτως ἔχῃ καὶ παρὰ σκευῆς.
 B καὶ παρὰ τῶν πεποιθῶν δὲ τῶν ὀπιτηθῶν πύρ-
 γων ἐν χαρῶν, ὡς αὐτῶν, ἀνατίθηται ἕκαστος
 τῆ ποιητέα καὶ ἀπὸ τῶν οὐ αὐτῶν χρόνος ὅρ-
 θε ἐν τῆ μέτρῃ καὶ πᾶσι πεποιθῶν. ὡς παρὰ δὲ
 οἱ παρὰ τῶν ὀπιτηθῶν θερέποντες χῶρα ἐῖχον
 πῶν παρὰ χῶρα ἕκαστοι, οὕτω καὶ οἱ ὀπλο-
 φόροι αὐτῶν ἐν τῆ στρατοπέδῳ χῶρα τε
 εἶχον πῶν τῆ ὀπλίσεως ἕκαστη ὀπιτηθείαι, καὶ
 ἠδὲσαν αὐτῶν, ὅποια ἡν, καὶ εἰς ἀναμφοσθή-
 C τησον πύργους καὶ ἐχέροντο. καλὸν μὲν γὰρ
 ἠγῆτο ὁ Κύριος καὶ ἐν οἰκίᾳ εἶναι ὀπιτηθῶν
 πῶν τῆ δημοσιώῃ. ὅταν γὰρ τις τοῦ δέου
 ταί, δὴ λὸν ὅτι ὅπου δὲ ἔλθοντα λαβῆν. πολὺ
 δὲ ἐπὶ κάλλιον ἐνόμιζε πῶν τῶν στρατοπέδῳ
 φυλῶν δημοσιώῃ εἶναι, ὅσα τε ὀξύτεροι
 οἱ χαρῶν τῶν εἰς τῆ πολεμικῆν χρεῖσθαι, καὶ
 μείζω τὰ σφάλματα ἀπὸ τῶν ὕψιζόντων
 ἐν αὐτοῖς. ἀπὸ δὲ τῶν ἐν χαρῶν ὅσα γινόμε-
 νων πλείου ἀξία [αὐτῶν * τὰ κτήματα ἐώ-
 D ρα γινόμενα ἐν τοῖς πολεμικοῖς. ἀπὸ αὐ-
 τῶν οὖν καὶ ἐπεμέλετο αὐτῶν τῆς δημο-
 σιώῃς μάχης. καὶ αὐτὸς μὲν δὲ παρὰθεν ἑαυ-
 τὸν ἐν μέσῳ κατετίθετο τῶν στρατοπέδου, ὡς
 αὐτῶν τῆς χῶρας ἐχυρωτάτης οὐσης. ἐπει-
 τῆ δὲ τῶν μὲν πιστοτατοῖς, ὡς παρὰ εἰώθη, πε-
 εἰ ἑαυτὸν εἶχε, τούτων ὅτι ἐν κύκλῳ ἐχρημάτους
 ἵππῶν τῶν εἶχε καὶ ὀπιτηθείας. καὶ γὰρ
 τούτοις ἐχρῆσθαι ἐνόμιζε χῶρα δεῖσθαι, ὅτι
 σὺν οἷς μάχονται ὀπλοῖς ὅσῃ παρὰ χῶρα
 E ἔχοντες τούτων στρατοπέδῳ ὄνται, ἀλλὰ πολ-
 λὸν χρόνον δέονται εἰς πῶν ὀπλίσι, εἰ μέλ-
 λουσι χρεσίμως τῶν ὀπίσθιν. ἐν δόξια δὲ καὶ ἐν
 ἀριστερῶν αὐτῶν τε καὶ τῶν ἵππῶν πελλῶσαις
 οὐκ ἔστιν αὐτῶν ἐπιπέδῳ ὅτι ὀπιτηθείαι, καὶ
 ἐπιπέδῳ ὅτι ὀπιτηθείαι, καὶ ἐπιπέδῳ ὅτι ὀπιτηθείαι

Handwritten marginal notes in a smaller script, likely a commentary or continuation of the text, partially obscured by the binding.

ζεαζ τοις ιππεας, οι μονιμωτατοι πορωθεν ον-
 λες παρεχοιεν αυτοις ασφαλη πτω καλοπλισιν.
 εκαθευδον τ αυτα εν ταξεσ ωσπερ οι οπλαται,
 ουτω τ και οι πελτασαι και οι ποξοται, οπως
 κ εν τω νυκτων, ει δεοι τι, ωσπερ και οι ο-
 πλαται παρεσκευασμενοι εισι παμφν τ εις χει-
 ρασ ιοντα, ουτω κ οι ποξοται κ οι ακρητισαι, ει-
 πνες πορωσιον δε ετοιμου ακρητιζοιεν και το-
 ξοιοιεν τω τω οπλατων. ειχον τ κ σημεια
 ποδυτες οι αρχοντες επι τ σκηνας. οι τ υπη-
 ρεται, ωσπερ κ εν τ πολεισιν οι σωφρονες ισαι
 μη κ τω πλειστων ται οικησας, μαλιστα δε
 τω επικαρειων ετω κ τω εν τοις στρατοπε-
 δοις ται τε χωρας ται τω ηγεμονων ηπισαντο
 οι Κυρου υπηρεται, κ τα σημεια εγγνωσκον α-
 εκαστοις αυ. ωστε οτου δεοιτο Κυρου οκ εζη-
 τωι, δλλα τ σωτομοπατω εφ εκασον ετα-
 ον. και δε ειλικρινη εκασα ει τα φυλα,
 * πολυ μωγον ην δηλα κ οποτε τις ευτακωιη,
 κ ειπις μη πορωτοι ο πορωσια το μωμον. ουτω
 δη εχοιτων, ηγειτο, ει τις τ επιθετο νυκτοσ η η-
 μερασ, ωσπερ αν εις ενεδραν εις ο στρατοπεδον
 τοις επι τη μερωσ εμπιπην. και ο ακρητην τ
 ει τ πο μωνον ηγειτο, ει τις εκλινα φολαγα
 α πορωσ δυωατο, η βαθυνα, η εκ κεραισ εις
 φαλαγα καλασησα, η εκ δεξιασ, η αριστερασ,
 η οτιθεν επιφανεντων τω πολεμιων, ερθωσ
 ζελιζαι. δλλα και δεσποδ οποτε δεοι, τα-
 κρητη ηγειτο, και ο υθεναι γε ο μερωσ εκα-
 τον, οπου μαλιστα εν ωφελεια αν ειη, και ο
 ταχωτην τ, οπου φησαι δεοι παρυτα ταυτα κ
 τα τοιαυτα ακρητη ανθρωσ ενομιζεν ει, και
 επεμελετο τουτων παρυτων ομοιωσ και εν μη-
 ταισ πορειαισ πορωσ ο συμπιπλον αν δεσ-
 πατων ε πορωτο, εν δε τη στρατοπεδοσ ωσ
 τα πολλα ωσπερ ειρηται κελερωιζεν. επει δε
 πορωδομοι τ γιγονται κ τω μηδικω, βρε-
 πε ο Κυρου πορωσ Κυαζαρην. επει τ ησπα-
 σα το δλληλοι, πορωτον μηδ η ο Κυρου ειπε
 τα Κυαζαρη, οτι οινοσ αυτασ δεξηρηρωσ ειη
 εν βαβυλαωνι, κ δεχεται, οπως εχη, και οτου
 εκεισε ελθη, ωσ εις οικεια καταγοδα, επειτα
 δε κ αλλα δωρα εδωκεν αυτασ πολλα κ χα-
 λα. ο δε Κυαζαρησ ταυτα μηδ εδεξατο, πορωσ
 επειτα δε αυτασ πω θυγατερα εφανον τε
 χρυσω, και φελια φερουσαι, και σρεπλον,

A se prius parare, maxime statarij milites an-
 te ipsos essent, tutumque spatium eis ad
 arma capienda preberent. Et quemadmo-
 dum grauis armaturæ milites, sic & cetrati
 & sagittarij somnum instructi capiebant;
 vt noctu si quid vfus posceret, perinde ac
 grauis armaturæ milites parati sunt ad fe-
 riendos eos, qui comminus inuadunt, sic
 & sagittarij & iaculatores pro grauis arma-
 turæ militibus, si qui hostes accederent,
 promte sagittis & iaculis suis vterentur.
 Præterea certa quædam signa præfecti om-
 nes ad tabernacula habebant. Adparito-
 res vero, non aliter, ac in vrbibus illi, qui
 locorum periti sunt, plurimorum domos
 norunt, & eorum præsertim, quas interest
 nosse; sic inquam & Cyri adparitores loca
 ducum in castris, & singulorum signa no-
 rant. Itaque si alicuius opera Cyrus egeret,
 hunc illi non querebant; sed via quam ma-
 xime cõpendiaria ad vnumquemque cur-
 rebant. Et quia singulæ nationes secreta,
 minimeque inter se confusæ erant, multo
 etiam magis parebat, siue quis ordinis ob-
 seruans esset, siue quod esset imperatum,
 nõ faceret. Hoc modo si comparati essent,
 futurum arbitrabatur, vt si quis vel noctu
 vel interdiu suos adoriretur, in castra sua,
 tamquã in infidias, incideret. Ac peritum
 esse struendæ aciei non id solum esse arbi-
 trabatur, vt quis extendere phalangem fa-
 cile possit, vel densare, vel de cornu in pha-
 langem redigere, vel prout hostes conspe-
 cti fuerint dextrorsum, sinistrorsum, a ter-
 go, recte eam explicare: sed etiam posse
 distrahere, quum necessitas postulat, per-
 tinere ad aciei struendæ rationem putabat;
 Dac partem quamlibet eo loco ponere, quo
 plurimū sit profutura; & accelerare, quum
 opus est anteuertere. Hæc omnia, & his si-
 milia, putabat eius esse viri, qui struendæ
 aciei peritus esset, itidemque diligentiam
 his omnibus adhibebat. Ac in itineribus
 quidem, semper ad id, quod accideret, ali-
 ter atque aliter instructis copiis pergebat:
 sed in meratione castrorum plerumque il-
 la, quam diximus, collocatione vtebatur.
 Quum autem progrediendo Medorum in
 regionem peruenissent, Cyrus ad Cyaxa-
 rem diuertit. Quumque se complexi salu-
 tasset, primum Cyrus Cyaxari dixit, do-
 mum & curiam ei Babylone selectam esse;
 vt si etiam eo veniret, tamquam in sua di-
 uertere posset. Deinde munerib. aliis per-
 multus & insignibus eū donauit. Acceptis
 his Cyaxares filiam ad ipsum mittit, quæ ei
 coronam auream, & armillas, & torquem,

δεοιτο
 σκευά-
 σαδ ται
 ιππεασ,
 ωσπερ

δηροιο

εγιγοντο

(Marginal notes on the left edge of the page, partially cut off)

ἰὼ μὲν οὖν καὶ Τροίην οὕτω γινώσκητε, ^A πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίοι ἄλλήλοισι ἔσεσθε· εἰ δὲ ἢ σὺ, ὦ Κύρε, ἐπαρθεὶς ταῖς παρούσαις τύχαις, ὅτι χρησθῆς καὶ ἁρσῶν ἀρχῆν ὅτι πλεονεξία ὡς ἁρσῶν τῶν ἄλλων, ἢ ὑμεῖς, ὦ πολῖται, φθονήσαυτε τούτῳ τῆς δυνάμεως, καὶ Τραυφίην πειράσεσθε τῆς ἀρχῆς, ὡς ἴτε ὅτι ἐμποδῶν ἄλλήλοισι πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔσεσθε. ὡς οὖν μὴ ταῦτα γίνηται, ἀλλὰ παρὰ, ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη, ἴσασθαι ὑμᾶς χρῆναι, καὶ θεοῖς ὅτι μὲν τυραγνῶν σιωπῆσαι, σὲ μὲν, ὦ Κύρε, ἰὼ πῖς ὅτι στρατὸν ἔχῃς ἢ χῶρεσσι ἁρσίδι, ἢ ἁρσῶν νόμοις Διασπῶν πειράσαι, βοηθῆσθαι πᾶσι δὲ ὑμᾶς δὲ, ὡς ἁρσῶν, ἰὼ πῖς ἢ ἀρχῆς Κύρου ὅτι χρησθῆς καὶ Τραυφίην, ἢ ἀφίστασθαι πῖς τῶν ὑποχρεῖων, βοηθῆσθαι καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ Κύρῳ καθ' ὅ, πᾶσι ἐπαγγέλλη. καὶ ἔως μὲν αἰετῶν ζῶ, ἐμὴ γίνηται ἢ ἐν πέρασσι βασιλεία· ὅτῳ δὲ ἐγὼ τελευτήσω, δὴλον ὅτι Κύρου, εἴαν ζῆ, καὶ ὅτῳ μὲν οὖν ἀφίκηται εἰς πέρασσι, ὅσῳ αἰετῶν ἔχοι τῆτον θύην Τραυφίην ἁρσῶν ὑμῶν, ἁρσῶν ἰὼ ἐγὼ θύω ὅτῳ δὲ οὖν ἐκδήμιος ἦ, καλῶς αἰετῶν ὑμῖν ἔχῃ, εἰ ἐκ τῆς γῆρας ὅς αἰετῶν δόκη ὑμῖν ἀεισος εἶ, ὅτῳ τὰ τῶν θεῶν ἀποτελοῖν. ταῦτα εἰπόντος Καμβύσου, σιωπῆσθε Κύρῳ τὴν καὶ τοῖς ἁρσῶν τέλεσι καὶ σιωπῆσθαι ταῦτα τότε, καὶ θεοῖς ὅτι μὲν τυραγνῶν, οὕτω καὶ ἰὼ ἐπὶ Διασπῶσι ποιῶντες ἁρσῶν ἄλλήλοισι πέρασσι τὴν καὶ βασιλείαν. τούτων δὲ ἁρσῶν τῶν ἀπῆς ὁ Κύρος ὡς δὲ ἀπῆς ἐγῆτο ἐν μῆδοις, σιωπῆσθαι τῶν πατρῶν καὶ τῆς μητρῶν, γαμῆ τῶν Κυραξάρου θυγατέρα, ἢς ἐπὶ καὶ ἰὼ λόγος ὡς πατρῶν του θυρομῆτος, ἐνοιοὶ δὲ τῶν λογοποιῶν λέγουσιν, ὡς τῶν τῆς μητρῶν ἀδελφῶν ἐγῆτο. ἀλλὰ γὰρ αἰετῶν καὶ πορνάπασιν ἰὼ ἢ παῖς γῆρας δὲ, ἀθῆς ἔχῃ ἀετῶν γῆρας. ἐπεὶ δὲ ἐν Βαβυλωνίᾳ ἰὼ, ἐδοκεῖ αὐτῶν σαβῆρας ἢ δὴ πέμπειν ὅτι τὰ καλεσθῆσαν μῆρα ἔδῃ. τοῖς μὲν τοῖς ἐν ταῖς ἀκραις φερούμενοις, καὶ τοῖς χιλιάρχοις τῶν καὶ τῶν χώραν φυλακῶν, ὅς αἰετῶν ἢ εἰ αἰετῶν ἐκλετο ἀκούειν. ταῦτα ὅτι ἁρσῶν ἁρσῶν τῶν οἰκῶν ὅπως, εἰ πῖς τῶν σαβῆρων ἁρσῶν πλῆθος καὶ πλῆθος αἰετῶν ἐξυβείσθε, καὶ ἁρσῶν opibus & hominum multitudine fretus, insolenter se gereret, imperiumque

^A Itaque si deinceps quoque hac in sententia perstiteritis multorum magnorumque bonorum auctores inuicem vobis eritis. Sin autem vel tu, Cyre, propter res modo prosperas elatus animo, perinde Persis imperare tui cum captatione commodi conabere, ut ceteris; vel vos, o ciues, potestati huius inuideritis, atque idcirco imperium ipsi abrogare tetaueritis: certo scitote, vosmet ipsos mutuo vobis in multis & preclaris rebus futuros impedimento. Quapropter ut haec nobis non accidant, sed bona potius contingant: visum est mihi, posteaquam rem sacra sollemni ritu fecerimus, Deosque fuerimus testati, sic paciscendum nobis esse; ut tu quidem Cyre, si quis vel in terram Persidem copias hostiles ducat, vel leges Persarum couellere conetur, omnibus viribus opem ferat: vos vero, Persae, si quis vel imperium Cyro adimere vel subditorum aliquos ad defectionem impellere adgrediatur, tum vobis ipsis, tum Cyro, prout denuntiari, subueniatis. Atque dum equidem vixero, meum esto in Persas imperium: verum ubi viuendi finem fecero, planum est, illud Cyri fore, si viuet: qui quidem in Persiam quum veniet, religiose fecerit, si pro vobis hostias cadet, quemadmodum ipse iam sacra procuro. Vbi vero peregre aberit, recte vestra se res habebit, ut arbitror, si is ex familia nostra, qui vobis optimus esse videbitur, rem diuinam perfecerit. Quae Cambyfes quum protulisset eadem tum a Cyro, tum a Persarum magistratibus, decreto communi facta, sunt adprobata. Et quemadmodum id temporis haec pacti sunt, Deosque contestati: sic & Persae, & rex inter se constanter eadem hoc etiam tempore obseruant. Atque his rebus peractis, Cyrus discessit: quumque in Mediam peruenisset, de patris matrisque sententia Cyaxaris filiam uxorem ducit, de qua etiam nunc memoriae proditur, fuisse perelegantem. Nonnulli autem scriptores historiarum aiunt, matris cum eo sororem fuisse nuptam. Verum ea virgo fuisset omnino tunc anus. Nuptiis celebratis, mox cum ea discessit. Quumque esset Babylone, visum est ei, satrapas iam mittendos esse ad nationes in ditionem redactas. Enimuero praesidiorum magistratos in arcibus, & tribunos eorum militum, qui per regionem in excubiis erant; alij, quam sibi, parere volebat. Atque haec ita prospiciebat, quum cogitaret, eo pacto futurum, ut si quis satrapatum

ἢ ὅτι στρατῶν

ἀφίστασθαι

ἰὼ, οὐ πῖς.

Cyru uxorem ducit, Cyaxaris filiam.

Sapiens Cyri consilium.

detrectare niteretur, mox aduersarios suos in ipsa regione haberet. Hæc igitur facere quum vellet initio conuocandos iudicabat, quos adesse referret, remque his prius exponendam; vt quas ob causas mitterentur ij, qui mittendi essent, scirent. Nam hac ratione laturos id æquioribus animis arbitrabatur. Sin præfectus aliquis iam constitutus esset, atque hæc deinde animaduerteter; grauiter laturos ducebat, velut existimantes, ea non aliam ob causam fieri, quam quod fides sibi nõ haberetur. Conuocatis igitur iis, huiusmodi quædam loquutus est: Sunt nobis, amici, subactis in vrbibus & præfidiarij milites, & eorũ præfecti, quos tunc reliquimus. Illis ego discedens præcepi, nihil vt aliud curiosè instituerent agere; sed munitiones & castella tueretur. His igitur equidem magistratum non adimam, quum præclare, quæ iussi erant, conseruarint. Verum alij mihi satrapæ mittendi videntur, qui regionum incolis præfint, acceptoque tributo, tum præfidiariis stipendium persoluant, tum quidquid necesse fuerit, perficiant. Etiam mihi videtur iis, qui e vobis heic degunt, & quibus ego negotia impono, dũ ad obeunda quædam munera ad istas nationes eos ablego, istic & agros & ædes adsignandas esse; vt & tributum huc illis adferatur, & quum eo venerint, suas in ædes possint diuertere. Hæc quum dixisset, plerisque amicorum in omnibus subactis vrbibus donabat ædes ac subditos. Atq; hac etiam tempestate posteri eorum, qui tunc illa consequuti sunt, in agrorum, quorum alij alia in regione siti sunt, possessione manent: quamuis ipsi apud regem sedes domesticas habeant. Necesse est autem, inquit, vt de satrapis, ad regiones illas mittendis, eiusmodi dispiciatis; qui meminerint huc etiam mittendum esse, quidquid in quouis solo pulchri boniue fuerit; vt etiam nos, qui heic manemus, omnium bonorum, quæ vbique proueniunt, participes simus. Nam si quid vspiam rei terribilis existat, id etiam nobis propulsandum erit. Hæc loquutus, finem dicendi fecit; ac deinde, quos ex amicis animaduerteter eundi cupidos, secundum cõdicionem propositas: habito delectu, eos, qui maxime viderentur idonei, satrapas misit, in Arabiam * Megazybum: in Cappadociam, Artabatam: in Phrygiam maiorem, Artacamam: in Lyciam & Ioniam, Chryfantam: in Cariam * Adusium, quem ipsi petierant: in Phrygiam, quæ propter Hellepontum sita, & Æolidem, Pharnuchum. Ciliciæ vero, & Cypro, & Paphlagonibus satrapas Persicos nullos misit;

* al. Megazybum,
† al. Lydiam,
* al. Cadusium,

ἄπειρα ἤσθε μὴ πείθεσθε, διὸ τὴν ἀντιπαλοῦσιν αὐτῶν ἐχοῦσιν τὴν χώραν. αὐτῶν οὖν βασιλεῦσιν ἑστῶσιν, ἐγὼ συγκαλέσω τὰς τοῦσδε ὀπτικοὺς, καὶ τὸς πρὸς πρῶτον, ὅπως εἰδῶσιν, ἐφ' οἷς ἴασιν οἱ ἰόντες: ἐνόμιζε γὰρ ἕως τῶν ἑσθλῶν φέρειν αὐτῶν ἀλλοῖς. ἐπειδὴ ἡ καλασαῖη τις ἀρχὴν, καὶ ἀσάδανοιο ταῦτα, χαλεπῶς αὐτῶν ἐδόκεν αὐτῶν φέρειν, νομίζοντες δι' ἐαυτῶν ἀπίσταν ταῦτα γινέσθαι, ἕτω δὴ συλλέξας, λέγῃς ἀλλοῖς τοῖς ἀσάδανος φίλοις, εἰσὶν ἡμῶν ἐν τῇ καλασραμυθίᾳ πόλεις φρυγῶν καὶ φρυγῶν, ἕως τότε καὶ ἰσχυροὺς, καὶ τῶσδε ἐγὼ τὰς ταξίας ἀπὸ τῆσδε πόλεως ἐδὲν πολυπραγμοῦσιν, τὰ τῶν τείχων ἄσπαστον. τῶσδε μὲν ἐν ἑσθλῶσιν τῶν φρυγῶν, ἐπειδὴ καλῶς διαπεφυλάκασιν τὰς πόλεις, ἀσάδανος δὲ ἡσθλῶσιν ὅσα βράπας πέμψαμι μοι δοκῶσιν, οἱ πρῶτοι τῶν κοκκίνων, καὶ τῶν δασμῶν λαμβανόντες. τῶσδε ἰσχυροὺς δώσοσι μοι αὐτῶν, καὶ ἡσθλῶσιν ὅσιν αὐτῶν δοκῶσιν μοι, καὶ τῶσδε ἑσθλῶσιν, οἷσιν αὐτῶν τὰς πόλεις παραέχουσι, καὶ τὰς πόλεις ἀσάδανος τῶσδε πέμπων τὰς πόλεις τῶσδε ταῦτα ἐδίδου, καὶ τὰς πόλεις ἐπέμψων, καὶ οἷσιν ἐκείσδε, ὅπως δασμοφορήσασιν αὐτοῖς δέουσιν, ὅταν τῶσδε ἐκείσδε, εἰς οἷσδε ἐγὼ κατὰ τῶσδε ταῦτα εἶπε, καὶ ἐδῶκε πολλοῖσιν τῶσδε φίλων καὶ πάσας τὰς καλασραμυθίας πόλεις οἷσδε, καὶ ὑπὸ τῶσδε καὶ ἐπὶ τῶσδε, εἰσὶν * τῶσδε ἀποπέμπων τῶσδε τὸν λαβόντων αὐτῶν καὶ ἀσάδανος, ἡσθλῶσιν ἐν τῶσδε γῆ, αὐτοῖσδε οἷσδε τῶσδε βασιλεῦσιν, ὅσιν ἐφῆ, τοῖσδε ἰόντας ἀσάδανος ὅτι ταῦτα τῶσδε τῶσδε τῶσδε τῶσδε ὑμῶσιν ὁσπῆσιν, οἷσιν ἐπὶ ἐν τῶσδε γῆ ἐκείσδε καλῶν ἢ ἀσάδανος ἢ, μεμνήσασιν) καὶ δῶκε δασμῶσιν, ὡσδε μετῶσδε καὶ οἷσδε ἀσάδανος ὄντες τῶσδε πύλασδε γινόμενων ἀσάδανος, καὶ γὰρ αὐτῶσδε πῶσδε ἀσάδανος γίνηται, ἡμῶσιν ἕσασιν ἀμυντέον. ταῦτ' εἰπὼν, τότε μὲν ἔπαυσε τὸν λόγον. ἐπῆσδε ὅσιν ἐγὼ ἠσθλῶσιν τῶσδε φίλων ὅτι τοῖσδε εἰρημνοῖσδε ὀπτικοῖσδε τῶσδε ἰένασιν, ἐκλεξάμενος αὐτῶσδε τῶσδε δασμῶσιν τῶσδε ὀπτικοῖσδε τῶσδε εἰ, ἐπέμψασιν ἀσάδανος, εἰς ἀσάδανος μὲν, τῶσδε Μεγάροσιν εἰς καλασραμυθίαν, Μεγάροσιν δὲ, Ἀρταβάτοσιν εἰς φρυγίαν δὲ τῶσδε μετῶσδε, ἡσθλῶσιν Ἀρτακάμωσιν εἰς τῶσδε λυκίαν δὲ καὶ ἰωνίαν, Χρυσιαν εἰς καλασραμυθίαν, * Καδύσιον, ὡσδε ἡσθλῶσιν * Ἀδύσιον, εἰς φρυγίαν δὲ τῶσδε παρ' ἡλλήσποντον, καὶ ἀσάδανος, Φαρνοῦσιν, κιλικίας δὲ, καὶ κύπερον, καὶ παφλαγονίων ὅσιν ἐπέμψασιν τῶσδε ἀσάδανος, ὅτι

ἄπειρα ἤσθε μὴ πείθεσθε, διὸ τὴν ἀντιπαλοῦσιν αὐτῶν ἐχοῦσιν τὴν χώραν. αὐτῶν οὖν βασιλεῦσιν ἑστῶσιν, ἐγὼ συγκαλέσω τὰς τοῦσδε ὀπτικοὺς, καὶ τὸς πρὸς πρῶτον, ὅπως εἰδῶσιν, ἐφ' οἷς ἴασιν οἱ ἰόντες: ἐνόμιζε γὰρ ἕως τῶν ἑσθλῶν φέρειν αὐτῶν ἀλλοῖς. ἐπειδὴ ἡ καλασαῖη τις ἀρχὴν, καὶ ἀσάδανοιο ταῦτα, χαλεπῶς αὐτῶν ἐδόκεν αὐτῶν φέρειν, νομίζοντες δι' ἐαυτῶν ἀπίσταν ταῦτα γινέσθαι, ἕτω δὴ συλλέξας, λέγῃς ἀλλοῖς τοῖς ἀσάδανος φίλοις, εἰσὶν ἡμῶν ἐν τῇ καλασραμυθίᾳ πόλεις φρυγῶν καὶ φρυγῶν, ἕως τότε καὶ ἰσχυροὺς, καὶ τῶσδε ἐγὼ τὰς ταξίας ἀπὸ τῆσδε πόλεως ἐδὲν πολυπραγμοῦσιν, τὰ τῶν τείχων ἄσπαστον. τῶσδε μὲν ἐν ἑσθλῶσιν τῶν φρυγῶν, ἐπειδὴ καλῶς διαπεφυλάκασιν τὰς πόλεις, ἀσάδανος δὲ ἡσθλῶσιν ὅσα βράπας πέμψαμι μοι δοκῶσιν, οἱ πρῶτοι τῶν κοκκίνων, καὶ τῶν δασμῶν λαμβανόντες. τῶσδε ἰσχυροὺς δώσοσι μοι αὐτῶν, καὶ ἡσθλῶσιν ὅσιν αὐτῶν δοκῶσιν μοι, καὶ τῶσδε ἑσθλῶσιν, οἷσιν αὐτῶν τὰς πόλεις παραέχουσι, καὶ τὰς πόλεις ἀσάδανος τῶσδε πέμπων τὰς πόλεις τῶσδε ταῦτα ἐδίδου, καὶ τὰς πόλεις ἐπέμψων, καὶ οἷσιν ἐκείσδε, ὅπως δασμοφορήσασιν αὐτοῖς δέουσιν, ὅταν τῶσδε ἐκείσδε, εἰς οἷσδε ἐγὼ κατὰ τῶσδε ταῦτα εἶπε, καὶ ἐδῶκε πολλοῖσιν τῶσδε φίλων καὶ πάσας τὰς καλασραμυθίας πόλεις οἷσδε, καὶ ὑπὸ τῶσδε καὶ ἐπὶ τῶσδε, εἰσὶν * τῶσδε ἀποπέμπων τῶσδε τὸν λαβόντων αὐτῶν καὶ ἀσάδανος, ἡσθλῶσιν ἐν τῶσδε γῆ, αὐτοῖσδε οἷσδε τῶσδε βασιλεῦσιν, ὅσιν ἐφῆ, τοῖσδε ἰόντας ἀσάδανος ὅτι ταῦτα τῶσδε τῶσδε τῶσδε τῶσδε ὑμῶσιν ὁσπῆσιν, οἷσιν ἐπὶ ἐν τῶσδε γῆ ἐκείσδε καλῶν ἢ ἀσάδανος ἢ, μεμνήσασιν) καὶ δῶκε δασμῶσιν, ὡσδε μετῶσδε καὶ οἷσδε ἀσάδανος ὄντες τῶσδε πύλασδε γινόμενων ἀσάδανος, καὶ γὰρ αὐτῶσδε πῶσδε ἀσάδανος γίνηται, ἡμῶσιν ἕσασιν ἀμυντέον. ταῦτ' εἰπὼν, τότε μὲν ἔπαυσε τὸν λόγον. ἐπῆσδε ὅσιν ἐγὼ ἠσθλῶσιν τῶσδε φίλων ὅτι τοῖσδε εἰρημνοῖσδε ὀπτικοῖσδε τῶσδε ἰένασιν, ἐκλεξάμενος αὐτῶσδε τῶσδε δασμῶσιν τῶσδε ὀπτικοῖσδε τῶσδε εἰ, ἐπέμψασιν ἀσάδανος, εἰς ἀσάδανος μὲν, τῶσδε Μεγάροσιν εἰς καλασραμυθίαν, Μεγάροσιν δὲ, Ἀρταβάτοσιν εἰς φρυγίαν δὲ τῶσδε μετῶσδε, ἡσθλῶσιν Ἀρτακάμωσιν εἰς τῶσδε λυκίαν δὲ καὶ ἰωνίαν, Χρυσιαν εἰς καλασραμυθίαν, * Καδύσιον, ὡσδε ἡσθλῶσιν * Ἀδύσιον, εἰς φρυγίαν δὲ τῶσδε παρ' ἡλλήσποντον, καὶ ἀσάδανος, Φαρνοῦσιν, κιλικίας δὲ, καὶ κύπερον, καὶ παφλαγονίων ὅσιν ἐπέμψασιν τῶσδε ἀσάδανος, ὅτι

ὅτι ἐκόντες ἐδόχον αὐτὰς συγρῆσθαι ἅπασιν
 βαβυλωνίαι· δασμοὺς μὲν οὖν σιωπέταξεν ἀπο-
 φέρειν καὶ τυτοῖς, ὡς ὅτε Κύρου κατεστήσα-
 το, οὕτως ἔτι καὶ νῦν βασιλέως εἰσὶν αἱ ἐν ταῖς
 ἀκραις φυλακαῖς, καὶ οἱ χιλιάρχοι τῶν φυλα-
 κῶν ἐκ βασιλέως εἰσὶ κατεστηκότες, καὶ τῶν
 βασιλῆς ἀπογεγραμμένοι. τῶν δὲ πάντων
 τοῖς ἐκπεμπομένοις σατραπίαις, ἵνα δυνά-
 τει ἐσώων ποιῶντα αὐτὸν, πρῶτα μιμῶσθαι. τῶν
 τὸν μὲν ἰππείας καὶ ἰσθμίων ἐκ τῶν σιωπεπομέ-
 νων τῶν καὶ συμμάχων, καὶ δὲ μαθητῶν.
 ὁ πόσι δὲ ἀνὰ γῆν καὶ δὲ χεῖρα λάβωσιν, ἀνα-
 κείναι τυτοῖς ἅπασιν ἵνα, καὶ σωφροσύνης
 ὅτι μελομένοις, παρέχον ἑαυτοὺς τὰ σατρα-
 πηχῆσθαι, ἵνα πὶ δέηται· παροῦσιν δὲ καὶ τῶν
 γηγονομένοις πᾶσιν ἵνα ἵνα, ὡς τῶν παρ'
 αὐτῶν. ἔξάγει δὲ ἅπασιν τὴν σατρα-
 πην τοῖς ἀπὸ θυρῶν, καὶ ἀσκήν αὐτὸν ἵνα καὶ τῶν
 σὺν ἑαυτῶν τὰ πολεμικά. ὅς δὲ ἀνὰ ἐμοί, ἔφη,
 καὶ λῶσθαι τὸ δυνάμειος, πλείστα μὲν δὲ μα-
 τῶν, πλείστοις δὲ καὶ ἀείστοις ἰππείας ἀποδίδ-
 κῆν, τὸ τὸν ἐγὼ, ὡς ἀγαθὸν σύμμαχον, καὶ ὡς
 ἀγαθὸν συμφύλακα τῶν τῶν καὶ ἐμοί τῆς
 δὲ χεῖρας, ἡμῶν. * ἔσταν δὲ παρ' ὑμῶν καὶ ἑ-
 δρα, ὡς τῶν τῶν παρ' ἐμοί, οἱ ἀείστοι τῶν τελε-
 μημένοι καὶ δὲ ἀπέστα, ὡς τῶν ἡ ἐμῆ, βέφουσα
 μὲν τῶν τῶν οἰκέτας, ἔπειτα δὲ, καὶ ὡς φί-
 λους μεταδίδοναι, ἰσθμῶν κεκοσμημένη καὶ ὡς
 τὸν καλὸν πὶ ποιῶντα καθ' ἡμέραν ὅτι γεραί-
 ρην. κατὰ δὲ καὶ τῶν δεισίων, καὶ θηρία βέ-
 φετε, καὶ μήτε αὐτοῖς πῶτε αὐτὸν πόνου οἶτον πα-
 ρείησθε, μήτε ἰππῶν ἀγρυμνῶντος χόρδον ἐμ-
 βολήετε. οὐ γὰρ αὐτὸν δυνάμειος ἐγὼ εἰς ὅσον ἀνθρω-
 πίνην δὲ τῶν τὰ πρῶτων ὑμῶν ἀγαθὰ. ἀγρυμ-
 νῶν, ἀλλὰ δὲ ἐμὲ μὲν ἀγαθὸν οἶτα σὺν ἀγα-
 τοῖς τοῖς παρ' ἐμῶν ὑμῶν ὅτι κερσον εἶναι. ὑμᾶς δὲ
 ὁμοίως αὐτοῖς, ἀγαθοῖς οἶτα, σὺν ἀγαθοῖς τοῖς
 μὲν ὑμῶν ἐμοί συμμάχοις εἶναι. βαλοῦμεν δὲ
 αὐτὸν καὶ ἔτι κατὰ τὸν ὅσον, ὅτι τυτῶν, ὡν νῦν
 ὑμῶν τῶν ἀκελεύομαι, ἔδεν τοῖς δούλοις τῶν
 τῶν αὐτῶν δὲ ὑμᾶς φημι χεῖρα ποιῆν, ταῦτα
 καὶ αὐτὸς πέρφαμαι πρῶτα * τῶν τῶν. ὡς τῶν
 δὲ ἐγὼ ὑμᾶς κελθὼ ἐμὲ μιμῶσθαι, οὕτω καὶ
 ὑμᾶς τῶν ὑφ' ὑμῶν τῶν τῶν ἐχούσας μιμῶσθαι
 ὑμᾶς διδάσκει. ταῦτα ὅτι Κύρου οὕτως τότε
 τῶν τῶν, ἔτι καὶ νῦν τῶν αὐτῶν τῶν τῶν πᾶσαι μὲν αἱ ἐπὶ βασιλῆς φυλακαὶ ὁμοίως φυλάττονται.)

A quod ultro visi esset aduersus Babylonem
 Cyri signa sequuti. Sed tamē his etiam tri-
 buta indixit adferenda. Vt autem Cyrus id
 temporis constituit, sic etiam nunc arcium
 praesidia regis in potestate sunt, & praesidi-
 ariorum tribuni a rege constituuntur, &
 apud regem descripti census eorū exstant.
 Praeterea satrapis omnibus, quod emitte-
 bat, edixit; vt omnia, quaecumque se face-
 re viderent pro viribus imitarentur. Pri-
 mum equites & curruum agitadores ex il-
 lis Persis ac sociis, qui comitarentur ipsos,
 instituerent. Quicumque vero & agros, &
 domos publicas consequuti essent; eos ad
 frequentandam portam cogerent, vtque
 temperantiae studiose addicti, satrapae se-
 met vtendos exhiberent, si quid vfus pos-
 ceret. Etiam liberos, qui eis nasceretur, ad
 portam educarent & instituerent, quem-
 admodum apud ipsum fieret. Itidem satra-
 pam, quos haberet ad portam, venatū pro-
 ducere debere; ac tum se, tum suos ad res
 bellicas exercere. Qui autem mihi, ait, pro
 ratione potestatis suae currus plurimos, plu-
 rimos & lectissimos equites effecerit; hūc
 ego, tamquam egregium belli socium, &
 qui custodire imperij tum Persici, tum mei,
 sit particeps, honoribus ornabo. Sint apud
 vos etiam sessionibus perinde, atque apud
 me, viri praestantissimi praeter ceteris hono-
 rati. Sit & mēsa, quae sicut & mea, primum
 domesticos alar; deinde sat bene instructa
 sit etiam ad impertiendum amicis, hono-
 remque illis exhibendum, qui singulos in
 dies aliquid praecclare gerent. Etiam septa
 vobis hortorum funto, ac feras alite, nec
 ipsi vmquam labore nullo praecedente ci-
 bum vobis adponite, neq; pabulum equis
 non exercitis obicite. Non enim fieri po-
 terit, vt vnus ego virtute humana vestrum
 omniū bona tuear: sed necesse est magno
 me pariter animo, cum viris fortibus, a me
 summittendis, auxilio vobis esse: ac vos it-
 idem fortes esse viros oportet, & cum ve-
 stris, qui & ipsi viri fortes sint, socia mecū
 arma coniungere. Velim hoc etiam confi-
 deretis, nihil me horum, ad quae iam vos
 cohortor, seruis imperare; & quae vobis fa-
 ciūda esse aio, haec ipsemet exsequi omnia
 studeo. Denique vt vos ego me imitari iu-
 beo, sic etiam vos magistratus illos, qui ve-
 stro imperio continentur, ad imitationem
 vestri condocite. Atque haec vti tum
 Cyrus instituit, sic etiam hodie cūcta regis
 imperio subiecta praesidia custodiuntur;

Cyri ad
 satrapas
 mandata.

ὡς δυνα-
 τει, ὅσα
 ἐσώων

* ἔσταν
 τῶν παρ' ἐ-
 μοί, τῶν
 τελεμη-
 μένοις.
 Vide
 Not.

ἀρχία

& omnes magistratuū portæ officiose frequentantur, omnesq; tum ample, tum exiguæ domus simili modo administrantur: omnes ex iis, qui adfunt, præstantissimi sessionibus honoris ergo supra ceteros ornantur: omnia itinera eodem modo instituantur, perque paucos præfectos res omnino multæ breui compendio curantur. His indicatis, quemadmodū se gerere singuli deberēt; ac manu militū cuiq; data, sic eos dimisit; vt prædiceret vniuersis, parent sese, quod suscipienda in annum proximum esset expeditio, & lustrādi milites, arma, equi, currus. Hoc etiam ab auctore Cyro profectum, vt aiunt, nunc quoq; seruari animaduertimus. Circumit hinc inde quibus iam regiones cum exercitu singulis annis, qui si satraparum aliquis indiget auxilio, fert ei auxilium: si quis insolenter se gerit, eum sanam ad mentē reuocat. Quod si quis vel tributū adferre negligit, vel incolas tueri, vel vt terra culta sit, vel aliquid aliud ex iis, quæ sunt imperata, prætermittit; hæc ille corrigit omnia. Si vero nequeat facere, regi denuntiat. Is vbi rem audit, de eo, qui spreto imperio se contumaciter gerit, deliberat: ac sæpenumero ij, de quibus dicitur, Regis filius descēdit, Regis frater, Regis oculus: licet aliquando non conspiciantur, circitores illi sunt. Nam vnusquisque horum e via reuocatur, vbi rex ita iubet. Etiam aliud quiddam excogitasse Cyriū cognouimus, quod ad magnitudinem imperij pertinet, de quo celeriter intelligeret, qui etiam rerum longe remotarum status esset. Quum enim cōsiderasset, quantum itineris equus agitatione diurna conficere viribus integris posset: equorū stabula parari curauit, quæ tantumdem distarent, & in his equos cōstituit, cum illis, qui eorum curam gererent. Ordinauit & quolibet loco quemdam, qui tum ad recipiendum litteras adlatas, tum ad tradendum eas aliis idoneus esset; quique defatigatos equos & homines exciperet, ac recentes summitteret. Atque hoc in itinere noctu quidem interdū cessari dicitur, sed nuntio diurno succedere nocturnum. Quæ quidem ita quum fiunt, aiunt nōnullos iter huiusmodi gruum volatu celerius conficere. Quod si vere non dicitur, saltem hoc manifestum est, omnium pedestrium itinerum, quæ homines conficiant, hoc velocissimum esse. Bonum est autem, vt quamprimum aliquid animaduertitur, etiā cura sine dilatione adhibeatur.

Equi ueridarij primi a Cyro dispositi.

A πᾶσαι ἢ αἱ τῆς ἀρχόντων θύραι ὁμοίως θε-
ραπείονται, πόλυτες ἢ οἱ οἴκοι καὶ μεγάλοι
καὶ μικροὶ ὁμοίως οἰκουῦνται, πόλυτες ἢ οἱ ἀει-
σοὶ τῆς παρόντων ἑδραῖς περὶ ἐπιμέλειαν, πᾶ-
σαι ἢ αἱ πορταὶ σκελεταγμέναι καὶ τὸν αὐτὸν
ἔχον εἰσὶ, πᾶσι ἢ συγκεφαλαίουνται πολ-
λαὶ ὑπερβαίνει ὀλίγοις ὑπερβάτως. ταῦτα δὲ
εἰπὼν, ὡς ἤδη ποιεῖν ἐκέλευε, καὶ δυνάμει ἐ-
κέλευε ὑπερβαίνει, ὅτι ἐπέμπε, καὶ ὑπερβαίνει ἄ-
πασι ὑπερβαίνει ἑτάσαι, ὡς εἰς νέωτα στρα-
B τείας ἐσομένης, καὶ τὸ ἀποδείξειεν ἀνδράν, καὶ ὅτι δέει
ὄπλων, καὶ ἵππων, καὶ ὑπάρχοντων. καλενοῦσα μὲν
ἢ καὶ τὸ τοιοῦτον Κύρου κατὰ ἔατος, ὡς φασὶ, καὶ
νῦν ἐπὶ ἀγαθῶν. ἐφοδοῦν γὰρ αὐτὸν κατὰ ἐπι-
αὐτὸν αἰεὶ, ἐφ' ἑκάστῳ ἔχον ὅς, ἡ μὲν τις τῆς
σατραπῶν ὑπερβαίνει δέεται, ὑπερβαίνει. ἡ δὲ
πῆς ὑπερβαίνει, ὑπερβαίνει. ἡ δὲ πῆς ἢ δασμῶν
φορτῆς ἀμελεῖ, ἢ τῆς ἐπιόκων φυλακῆς, ἢ τῶν οἴκων
ὅπως ἢ χρεὴ ἐνεργῆς ἢ ἄλλο τι τῆς τετρα-
C γμένων ὑπερβαίνει, ταῦτα πόλυτα κατὰ ὑπερ-
βαίνει. ἡ δὲ μὴ δυνάται, βασιλεὺς ἀπαγγέλλει.
ὁ δὲ ἀκούων, βουλεύεται ὑπερβαίνει τῶν ἀτακτοῦ-
πῆς, καὶ οἱ πολλαὶς λεγόμενοι, ὅτι βασιλέως
ἡὸς κατὰ βασιλῆα, βασιλέως ἀδελφὸς, βασι-
λέως ὀφθαλμὸς, καὶ ἐπιόκων ἐκκατανομήτοι,
οὗτοι τῆς ἐφοδοῦν εἰσὶν. ἀποδείξειεν γὰρ ἐκε-
στος αὐτῆς, ὅποθεν αὐτὸν βασιλεὺς κελύει. καλε-
μαθόμενοι δὲ αὐτῶν καὶ ἄλλοι μνησθέντες ὑπερβαίνει
ὁ μέγιστος τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐδὲ ὑπερβαίνει ἡ δασμῶν
καὶ τὰ πάμπαν ἀπέχρητα ὅπως ἔχει. σκε-
D ψάμενος γὰρ, πόσῳ αὐτὸν ἵππος κατὰ πόλυτα
τῆς ἡμέρας ἐλαυνόμενος, ὡς εἰς ἀγαθῶν, ἐποίη-
σατο ἵππων ἑτασαι ὑπερβαίνει ἀγαθῶν, καὶ ἵππων
ἐπὶ αὐτοῖς κατέστησε, καὶ τῶν ὑπερβαίνει ὑπερβαίνει
των καὶ ἀνδρῶν ἐφ' ἑκάστῳ τῆς πόλεως ἑτάσαι, τὸν
ὑπερβαίνει ὑπερβαίνει τὰ φερόμενα ὑπερβαίνει
μαθῶν, καὶ ὑπερβαίνει, καὶ ὑπερβαίνει ὑπερβαίνει τῶν
ἀπερὶ ὑπερβαίνει ἵππων, καὶ ἄλλοις ἐπέμπε νεα-
λῆς. ἐστὶ δὲ ὅτι οὐδὲ ὑπερβαίνει φασὶν ἑτασαι
E ταῦτην πῆς πορείαν, ἀλλὰ τῶν ἡμερῶν ἀγαθῶν
λατὸν ὑπερβαίνει ἀγαθῶν, τῶν ἡμερῶν ὅπως
γνησθέντων, τὰ φασὶ πῆς τῶν ἡμερῶν
ταῦτην πῆς πορείαν αὐτῆς. εἰ ἢ τῶν ὑπερβαίνει
ται, ἀλλ' ὅτι γε τῆς ἀνδραγαθῶν περὶ πορταῶν
αὐτῆς ὑπερβαίνει, ὅτι ἀγαθῶν ἢ, ὡς τὰ χρεὴ
ἑτασαι ἀγαθῶν, ὡς τὰ χρεὴ ὑπερβαίνει ὑπερβαίνει.
ἐπεὶ

ἐπεὶ δὲ ἀειλήθη ὁ ἐνιαυτός, σιμήλαρε φρα-
 ναὶ εἰς βαβυλωνίαν, καὶ λέγεται αὐτὰ ἡμέ-
 ραι εἰς δώδεκα μὲν ἵππων μυριάδας, εἰς
 δίχαλια δὲ ζέματα δρεπτομηφόρα, πεζῶν
 δὲ εἰς μυριάδας ἐξήκοντα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα
 σιμωσθιάσας αὐτῶν, ὄρμα δὲ ταῦτι τῶν
 φρατίαν, ἐν ἧ λέγει καὶ φρατίαν ἀναγνώ-
 ζων, * οὐκ αὖ-
 τα τὰ ἔθνη, ὅσα σιμωσθιάσας * εἰς βαίτι οἰκεῖ μέ-
 γρις ἐρυθρῆς θαλάσσης. μὲν ὅ ταῦτα, ἢ εἰς
 ἀγυσιον φρατίαν λέγεται ἡμέρας, καὶ κα-
 ταφρατίαν ἀγυσιον. καὶ ἐκ τούτου τῶν
 ἀρχῶν ὠρεῖται αὐτὰ πρὸς ἑὸν μὲν, ἢ ἐ-
 ρυθρὰ θαλάσσια πρὸς ἀρκτον δὲ, ὁ δὲ ἔθ-
 νος πόντος πρὸς ἑσπεραν δὲ, κύπερος καὶ ἀγ-
 γυπιος πρὸς μεσημβριαν δὲ, αἰθιοπία. τῶ-
 των δὲ τὰ πέρατα, τὰ μὲν ἀπὸ θαλάσσης, τὰ
 δὲ ἀπὸ ψύχου, τὰ δὲ ἀπὸ ὕδαρ, τὰ δὲ ἀπὸ
 ἀριαν διανοίηται. αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ τῶν
 διαστημάτων ποιησάμενος, τὸ μὲν ἀμφὶ τὸν χιμῶ-
 να χρόνον διήρη ἐν βαβυλωνίᾳ ἐπὶ μιλίας.
 (αὐτὴ γὰρ ἀλεξίη ἢ χόρα) τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ
 ἔαρ, τρεῖς μιλίας ἐν τούτοις τῶν δὲ ἀκμῶν τῶν
 θεριῶν, δύο μιλίας ἐν ἐκβατημοῖς. οὕτω δὲ
 ποιουῶν αὐτὸν λέγουσιν ἐν ἑαρινῶν θαλάσσει
 καὶ ψυχῆ ἀπὸ ἀριαν αἰεῖ. οὕτω ὅ διεκέντο πρὸς
 αὐτὸν οἱ ἀφροῖται, ὡς πρὸ μὲν ἔθνος μενε-
 κίην ἐδόκη, εἰ μὴ Κύρω πέμψεν ὅ, τι καλὸν
 αὐτοῖς ἐν τῇ χόρᾳ ἢ φύοιτο, ἢ φέροιτο, ἢ τεχνη-
 ῶν πᾶσα ὅ πόλις, ὡσαύτως πᾶς ὅ ἰδιωτῆς
 πλούσιος ἀνέπετο ἡμέρας, εἴ τι Κύρω φε-
 ρεῖται. καὶ γὰρ ὁ Κύρος λαμβάνων παρ' ἐκά-
 στων, ὧν ἀφροῖται εἶχον οἱ διδόντες, ἀντιδίδου
 ὧν ἀσπόμενοι αὐτοῖς ἀσθάνοιτο. οὕτω δὲ τῶν
 αἰώνων πρὸς ἀφροῖται, μέλα δὲ πρὸς ἀφ-
 ροῖται ὧν ὁ Κύρος ἀφροῖται εἰς ἀφροῖται ὅ ἔδδο-
 μον ὅτι τῆς αὐτῆς ἀφροῖται, καὶ ὁ μὲν πατὴρ καὶ
 ἡ μήτηρ πάλαι δὲ, ὡς πρὸ εἰκός, ἐπελεθρή-
 κεσαν αὐτὰ. ὁ δὲ Κύρος ἔθυσεν ἀνομιζόμε-
 να τῆρα, καὶ τῶν χροῦν ἠγήσατο ἀφροῖται καὶ τὰ
 πάτρια, καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν, ὡς πρὸ εἰ-
 ῶθ. κοιμηθεὶς δὲ ἐν τῶν βασιλείῳ, ὄναρ εἶδε
 τοῖονδε. ἔδδξεν αὐτὰ πρὸς ἀφροῖται κρείττων πῆ ἢ
 καὶ ἀφροῖται, εἰπεῖν, σισκιάσας ὡ Κύρω. ἦδ ἢ
 γὰρ εἰς τῆς ἀφροῖται. τῶν ὅ ἰδῶν ὅ ὄναρ ὄξηρηθη,
 καὶ ἔδδξεν ἔδδξεν τῆς εἰδέναί, ὅτι τῶν βίου ἢ τελεθρήτη παρήν. διὸ οὖν λαβὼν ἱερέα, ἔθυσεν Διὶ τε πα-
 τέρῳ, καὶ ἡλίῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅτι τῶν ἀφροῖται, ὡς πρὸς ἀφροῖται, ὡς πρὸς ἀφροῖται. Ζεὺς πατέρῳ

A Posteaquā annus præterisset, Cyrus exer-
 citū Babylonē coegit, habuisseque proditur
 ad centū viginti equitū millia, currus fal-
 catos bis mille, peditū millia sexcēta Quo
 adparatu factō, expeditionē illā suscepit,
 qua nationes vniuersas sibi subiecisse di-
 citur, quæ extra Syriā ad mare rubrū vsq;
 fedes suas habent. Postea suscepta in Æ-
 gyptū fertur expeditio, qua Ægyptū sub-
 egerit. Itaq; deinceps imperium Cyri ter-
 minabat ad solem orientē, mare rubrum;
 ad septentriones, pondus Euxinus; occi-
 dentem versus, Cyprus & Ægyptus; ver-
 sus meridiem, Æthiopia. Quarum regio-
 num extremi fines partim ob calorē, par-
 tim propter frigus, partim propter aquā,
 partim ob aquæ inopiam habitari difficul-
 ter possunt. Ipse quum in horum medio
 viueret, hibernū tempus septem mensium
 Babylone degebat, quod ista regio tepida
 fit: tres vernos menses, Sufis: ipsa æstate vi-
 gente, menses duos Ecbatanis. quod quia
 faceret, semper in calore frigoreque ver-
 no vitam egisse dicitur. Erat autem ea ho-
 minum erga ipsum adfectio, vt natio quæ-
 uis detrimētum accipere se duceret, si non
 Cyro mitterent, quidquid ipsis egregium
 in regione sua vel nasceretur, vel aleretur,
 vel arte perficeretur. Idem quæuis vrbs,
 quiuis homo priuatus opulentum se arbi-
 trabatur, si rem Cyro gratam præstitisset.
 Nā & accipiebat a singulis Cyrus ea, quo-
 rum copiam illi, qui dabant, haberent: &
 vicissim eis largiebatur, quibus eos defici
 animaduerneret. Posteaquam hoc modo
 ad ætatem prouectiorē accessisset, admo-
 dum senex vice iam septima, ex quo impe-
 rium adeptus erat, in Persiam venit. Quo
 tempore tum pater, tum mater ipsius iam
 dudum, ceu credi par est, e viuus excesserant.
 Heic quum rite rem sacram procuras-
 set, & ex instituto patrio chorū Persarū
 duxisset, ac pro more dona in omnes di-
 stribuisset: cōsopitus in regia, somniū hu-
 iusmodi vidit. Accedere quispiā ad ipsum
 visus est, humana specie augustior, qui di-
 ceret: Para te, Cyre. Nam ad Deos nunc
 iturus es. Hoc somnio viso, excitatus est;
 propeque scire iam videbatur, vitā sibi fi-
 nem adesse. Quamobrem sumtis mox ho-
 stiis, Ioui patrio, & Soli, & Diis ceteris in
 summis montium iugis, qui Persis sacrifi-
 candi mos est, rem diuinam fecit, & hu-
 iusmodi preces concepit: Iupiter patrie,

Cyrus ubi
 rias fun-
 tiones sub-
 iit.
 * Lectio
 margin.

Quibus lau-
 cis de gere-
 solitus fia-
 erit.

Cyrus o-
 mnibus
 caris.

Cyri po-
 stemus in
 Persiā ad-
 uentus.

Cyrus de
 morte diui-
 nitus ad-
 monetur.

† φρα-
 παί :-
 ζων,
 * οὐκ αὖ-
 τα

ἱερέα,

καὶ ἔδδξεν

» sed fidi qui sint, eos abs quouis homine ta-
 » les effici necesse est. Parantur autem, non
 » vi, sed potius beneficentia. Quamobrem
 » si voles & alios tibi adiungere, qui in con-
 » seruandi regni quasi societatem veniant,
 » nequaquam aliunde initium facito, quam
 » ab eo, qui loco tecum eodē ortusest. Nam
 » & ciues exteris magis sunt nobis coniun-
 » cti, & contubernales iis, qui nobiscum eo-
 » dem in contubernio non viuunt. At vero
 » qui eodē semine prognati, ab eadem nu-
 » triti matre, in eadem domo creuerunt, &
 » ab iisdem parentibus diliguntur, eundem-
 » que patrem & eandem matrem adpellāt,
 » qui fieri possit, vt non omnium sint con-
 » iunctissimi? Ne igitur ea bona, per que Dij
 » fratres mutuam ad coniunctionem dedu-
 » cunt, frustra vobis esse cōcessa patiamini;
 » sed super hęc ipsa statim studia quædam
 » alia beneuolentię & amoris exstruite: quo
 » fiet, vt amicitia vestra semper inuicta sit.
 » Nimirum sui ipsius curam gerit, qui fratri
 » prospicit. Nam cui frater magnus adeo est
 » ornamento, vt fratri? Quis hominem præ-
 » potentē honore tanto prosequetur, quan-
 » to frater? quemnam aliquis magis metuat,
 » si fratrem habeat virum magnum, atque
 » ipsum fratrem? Quamobrem nemo te ce-
 » lerius huic obcediat, nemo alacrius ad i-
 » psam veniat. Quippe nec secundę, nec ad-
 » uersę tristesque res huius, ad quemquam
 » magis proprie pertinent, quam ad te. Hoc
 » etiam cōsideres velim, cuiam gratifican-
 » do maiora te consequutur sperare de-
 » beas, quam si gratificeris fratri? Cui opem
 » ferendo, belli fociū firmiorem tibi ad iun-
 » ges? Quem turpius est non amare, quam
 » fratrem? Quemnam omnium laudabilius
 » est obseruare honorando, quam fratrem?
 » Solus est frater, mi Cambyses, qui si apud
 » fratrem locum principē obtineat, nequit
 » ad eum pertingere aliorum inuidia. Qua-
 » re vos obtestor per Deos patrios, mei filij,
 » prosequimini vosmet honore; si quidem
 » vllum vobis cordi est gratificandi mihi
 » studium. Non enim liquido scire vos arbi-
 » trari debetis, me, posteaquam viuendi fi-
 » nem fecero, nihil futurum. Nam ne modo
 » quidem animum meum cernebatis, sed
 » esse eum deprehendebatis ex iis, quæ age-
 » bat. An necdum animaduertistis, quos ter-
 » rores illorum animi, qui vim & iniuriam
 » passi sunt, homicidis incutiant? quos scele-
 » rum vindices nefariis immittant? Anne
 » permansuros fuisse putatis extinctorum
 » honores, si nihil eorum animis iuris ac po-
 » testatis reliquum esset? Equidem, filij, ne-

Hunc locū
 M. Cicero
 in Cato
 maiore in-
 terpretat.
 ENR. 7. 79.
 80.

A ἄλλὰ τῶν πιστῶν τίθεσθαι δὲ ἕκαστον ἑαυτῷ. ἢ
 δὲ κτῆσις αὐτῶν ὅστιν οὐδαμῶς σὺ τῆ βίᾳ,
 ἀλλὰ μάλλον σὺ τῆ δὲ εργασίᾳ. εἰ οὖν καὶ
 ἄλλοις ἕνας πειράσῃ συμφύλακας τῆς βα-
 σιλείας ποιῆσαι, μηδαμῶθεν παρέσθην ἀρ-
 χου, ἢ ἀπὸ τῶ ὁμοῦν γυροδρόμου. καὶ πολῖται
 τοὶ ἀνδρες τοὶ ἀλλοδαπῶν οικειότεροι, καὶ
 σύσπιτοι ἀποσκίων. οἱ δὲ ἀπὸ τῶ αὐτῶ ἀπέρ-
 ματος φώτες, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς
 βαφέντες, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ἀυξηθέντες, καὶ
 ὑπὸ τῶ αὐτῶν γυνέων ἀγαπώμενοι, καὶ τῶ
 αὐτῶ μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα παρ-
 αρροβόντες, πῶς οὐ πρότερον οὗτοι οικειότατοι;
 μὴ οὖν ἂ οἱ θεοὶ ὑφῆλνται ἀγαθὰ εἰς οικεί-
 τησιν ἀδελφοῖς, μάταια ποτὲ ποιήσῃτε, ἀλλ'
 ὅτι τῶτα δὴ οἱ οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ
 ἔργα καὶ οὕτως αἰεὶ ἀνυπαρβλήτος ἄλλοις ἐ-
 σαι ἢ ὑμετέρα φίλια. ἑαυτῶ τοι κήδεται, ὁ
 παρρησιᾶν ἀδελφοῦ. τίτι γὰρ ἄλλω ἀδελφὸς
 μέγας ὢν οὕτω καλὸν, ὡς ἀδελφῶ; τίς δὲ ἄλ-
 λος ὑμῆσεται δὴ ἀνδρα μέγα διωκόμενον οὐ-
 τως, ὡς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τίς ἀδι-
 κεῖν, ἀδελφῶ μεγάλου ὄντος, οὕτως ὡς τὸν ἀ-
 δελφόν; μήτε οὖν γὰρ τὸν μηδεὶς οὐ τῶ τῶ
 ὑπακυνέτω, μήτε παρρησιώτερον παρέτω.
 ὁ δὲ ἐνὶ γὰρ οικειότερα τὰ τῶ ὅτε ἀγαθὰ,
 οὔτε δὲ νῶ, ἢ σοί. ἐνὶ ὅτῃ καὶ τὰδε, τίτι γὰρ ἰσά-
 μμος ἐλπίσας ἀνὸ μῆτρων τυχεῖν, ἢ οὕτως
 τίτι δὲ ἀνὸ βοήθειας ἰσχυρότερον σύμμαχον
 ἀπὸ πλάβοις; τίνα δὲ ἀίχρον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀ-
 δελφόν; τίνα δὲ ἀπὸ ὅτων κάλλιον παρρησιᾶν, ἢ
 τῶ ἀδελφόν; μόνου τοι, ὦ Καμβύση, τῶ παρρησιᾶν
 ὄντος ἀδελφῶ παρὸ ἀδελφῶ, ὁ δὲ φθόνος πα-
 ρῆ τῶ ἄλλαν ἀφικησται. ἀλλὰ παρῆς θεῶν
 παρῆων, παῖδες, ὑμᾶτε ἀλλήλοισι, εἴτι καὶ τῶ
 ἐμοὶ γὰρ ἰσάσθαι μέλει ὑμῖν. οὐ γὰρ δὴ πῶ τῶ
 γε σαφῶς δοκῆτε εἰδέσθαι, ὡς ὁ δὲ τῶ ἔσθαι ἡμῶ
 ἐγὼ ἔπι, ἐπὶ δὲ τῶ ἀνδρῶν βίᾳ πελοτή-
 σω. ὁ δὲ γὰρ νῶ τοι τίτι γὰρ ἐμὴν ψυχὴν ἐω-
 ρᾶτε, ἀλλ' οἷς διεπαρῆτε το τῶσις αὐτῶ ὡς
 ἔσαν καλεφωρᾶτε. τῶ δὲ τῶ ἀδικα παρῆτων
 ψυχᾶς ἔπῶ καλενοήσατε, οἷσις μὲν φόβος τοῖς
 μιαφόνοις ἐμβάλλοισιν, οἷσις δὲ παρρησιᾶσι
 τοῖς ἀνοοίοις ὅτι πέμποισι; τοῖς δὲ φθιμῶσις
 τῶ ὑμᾶς δὲ καλῶν ἔπι ἀνὸ τῶ δοκῆτε, εἰ μηδεὶς
 αὐτῶ ψυχᾶ κέρεια ἦσαι; ἔτοι ἐγὼ γε, ὦ παῖ-
 δες,

Handwritten marginal notes in Greek script, including the word 'ἀλλήλοισι' and other fragments of text.

δες, ὁδὲ τὸ πῶποτε ἐπέειπεν, ὡς ἡ ψυχή ἔως μὲν αἰ ἐν θνητῷ σώματι ἦ. ζῆ ὅταν δὲ τοῦτου ἀπαλλαγῆ, τὴν θνηκεί. ὁρᾷ γὰρ ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα, ὅσον αἰ ἐν αἰθερίαις χρονον ἢ ἡ ψυχῆ, ζῶντα παρέχεται. ὁδὲ γε ὅπως ἀφρονέσαι ἡ ψυχῆ ἐπειδὴ τὴν ἀφρονος σώματος δίχα ἴσται, ὁδὲ τὸ πῶποτε πῶποτε σμαῖ ἀλλ' ὅταν ἀκράτος καὶ κατὰ εὐνοῖς ἐκκριθῆ, τότε καὶ φρονιμώτατον εἶδος αὐτῶν εἶ. Διὰ τοῦτο μὲν δὲ ἀνθρώπου, δὴ λέγει ὅτι ἐκαστὸν ἀπίοντα πρὸς τοῦτο μὲν πλὴν τῆς ψυχῆς. αὐτὴ δὲ μόνη οὐτε παροῦσα, οὐτε ἀπιούσα ὁρᾷτε. † ἐνόησατε δὲ, ἔφη, ὅτι ἐγὼ τρεθρὸν μὲν τὰς ἀνθρώπων θανάτω ὁδὲν ὅτι ὑπνοῦ. ἡ δὲ τὴν ἀνθρώπου ψυχῆ τότε δὴ πού ποτάτι κατὰ φαίνεται, καὶ τότε πῶποτε μελλόντων παροῦσα. τότε γὰρ, ὡς εἶοικε, μάστιγα ἐλάττωσθαι. εἰ μὲν οὖν οὕτως ἔχῃ ταῦτα, ὡς εἶπε ἐγὼ οἶομαι, καὶ ἡ ψυχῆ κατὰ λείπει τὸ σῶμα, καὶ πῶποτε ἐμὴν ψυχῆ κατὰ δούμενοι ποιήσθε. ἀεὶ γὰρ δέομαι· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μὲν οὖσα ἡ ψυχῆ ἐν τῷ σώματι σιναποδνήσκει, ἀλλὰ θεοὶ γε τὴν αἰετὸν, καὶ πῶποτε ἐφοράσας, καὶ πῶποτε διωαμῶν, οἱ καὶ πῶποτε τῶν ὁλῶν πῶποτε τῶν ἐπιχειροῦν ἀπεισῶν, καὶ ἀγῆρατον καὶ ἀναμῶν, καὶ ὑπὸ * κάλλου καὶ μεγάλους ἀδίκητον, τοῦτοιοι φοβούμενοι μὴτε ἀσεβῆς μηδὲν, μηδὲ ἀόσιον, μὴτε ποιήσῃτε, μὴτε βουλεύσῃτε. μὲν μὲν τοὶ θεοὶ, καὶ ἀνθρώπων τὸ πῶποτε γῆρας τὸ αἰετὸν ὅτι γῆρας ἀδίκητον. οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτοισιν, ἀλλ' ἐμφανῆ πᾶσιν ἀνάσκει αἰετὸν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἀλλ' ὡς μὲν κατὰ καὶ ἔξω τῶν ἀδίκων φαίνεται, διωατοὶ ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνάδειξαι. εἰ δὲ ἐς ἀλλήλους ἀδίκητον πῶποτε φρονιστέ, ἐκ πῶποτε ἀνθρώπων τὸ ἀξίοισιν εἶ. ἀποβαλῆτε. ὁδὲ γὰρ ἀνέπι τις βῶσαι διωατο ὑμῖν, οὐδ' εἰ πῶποτε παροῦσα, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν τῶν φίλων παροῦσα. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἰσχυρῶς διδάσκω, οἷοις γῆ παροῦσα ἀλλήλους εἶ. εἰ δὲ μὴ, καὶ ὡς τῶν παροῦσα γῆρας μὲν μανθάνετε. αὐτὴ γὰρ ἀρίστη διδασκαλία. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ ἄλλοι γῆρας φίλοι μὲν γῆρας παροῦσα, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ἢ δὴ πῶποτε τῶν ἀλλήλους ἔπαροῦσα.

A quaquam persuaderi mihi unquam passus sum, animum, quamdiu mortali corpore contineatur, vivere: posteaquam ab eo dimissus sit, mori. Nam animum video his morti obnoxiiis corporibus, quā diu in eis degat, vitam impertiri. Ne id quidem persuaderi possum, non sapere animum, posteaquam ab hoc insipiente corpore separatur: sed quum a corpore secreta est pura mens & integra, tum eam sapientissimam esse, vero maxime contentaneum fuerit. Quum dissolvitur homo, non est obscurū, ad res sui generis singula commigrare, extra unum animum; qui solus neque dum adest, neque dum discedit, cernitur. Animadvertistis, nihil esse morti hominis si milius somno. At per somnū maxime hominis animus diuinitatem suam declarat, atq; etiā futura prospicit: quippe qui tunc, uti quidē adparet, maxime sit liber. Quare si hæc ita sunt, quemadmodum equidem existimo, & si animus hoc corpus relinquit; reueriti animum meum, quæ vos rogo, præstate. Sin hæc ita non sunt, sed animus & manet in corpore, & cum eo interit: vos tamen Deos, qui immortales sunt, & intuentur & possunt omnia, ordinemq; vniuersitatis huius expertem detrimētī & fenectæ, & extra omnē errorem positum, præ pulchritudine atq; etiam magnitudine inexplicabilem, conseruant; Deos inquam pertimescite, ut nihil impij, nihil nefarij vel committatis, vel deliberetis. Post Deos vniuersam hominū nationem, quæ perpetua successione continuatur, reueremini. Nam Dij vos caligine quadam non tegunt, sed actiones vestras temper in omnium mortalium luce versari necesse est: quæ si puræ secretæq; ab iniusticia paruerint, potentes vos inter homines vniuersos reddent. Sin aliquid alter in alterum iniuria cogitaueritis, apud omnes homines fidem amittetis. Nā nemo poterit amplius vobis credere, tametsi magnopere cupiat, si videat adfici illum iniuria, qui sit amicitia iure coniunctissimus. Itaque si satis ego vos doceo, quales vosmet erga vos gerere debeatis, (recte est:) sin autem, ab iis saltim discite, qui ante nos existere, quæ doctrinæ ratio optima est. Nam multi patentes erga liberos, multi erga fratres in amore constantes fuere; nonnulli etiam his contraria inter se mutuo designarunt.

† αὐτοὶ ὁνοῦσιν

† al. vobis at vobis mentem

† al. præ celeritate

† πῶποτε ἀκριβῆ καὶ ἀκίρατον

ἐπιπῶ

ἀνὰ

” Vtris igitur animaduertentis ea, quæ per-
 ” petrarunt, profuisse: illorum si facta preteru-
 ” leritis alteris, recte vobis consulueritis. Ac
 ” de his quidem iam fortasse satis. Ceterum
 ” corpus meum, filij, quum diem in terris su-
 ” premum clausero, nec in atro cõdite, nec
 ” in argento, nec vlla in re alia, sed terre quã-
 ” primum reddite. Quid enim beatius, quã
 ” in terram abdi, quæ omnia præclara, bona
 ” omnia profert ac nutrit? Equidem cetero-
 ” qui studiosus hominum fui, iamque adeo
 ” perlubenter mihi videor eius rei particeps
 ” futurus, quæ in homines est benefica. E-
 ” nimvero deficere me videtur animus ea
 ” parte, qua, ceu consentaneum est, omnes
 ” deficere incipit. Quamobrem accedat, si
 ” quis vestrum vel dextram meam vult cõ-
 ” tingere, vel in oculos viuentis adhuc intu-
 ” eri. Vbi vero tectus & obuelatus fuero, ne
 ” quis hominum, mei filij, corpus meum vi-
 ” deat, ac ne vos quidem ipsi, etiam atque
 ” etiam oro. Persas quidem omnes, ac soci-
 ” os, meum ad monumentum euocate; quo
 ” mihi gratulentur, cui iam in tuto agenti ni-
 ” hil accidere mali possit, siue adeo cum nu-
 ” mine diuino fuero, siue in nihilũ redigar.
 ” Quotquot autem venerint, hos illis bene-
 ” ficiis adfectos, quæcumq; in hominis for-
 ” tunati funere solemne est exhiberi, dimit-
 ” tite. Denique hoc ex me postremum me-
 ” mineritis: Si benefici in amicos fueritis, et-
 ” iam hostes puniendi facultatem vos habi-
 ” tuos. Valetate filij cari, atq; idem matri ver-
 ” bis meis renuntiate. Itidem omnes amici,
 ” qui adestis, & abestis, saluete. Hæc quum
 loquutus esset, atque omnibus dextrã por-
 rexisset, obuelauit se, vitamque cum mor-
 te cõmutauit. Fuisse quidem regnum Cy-
 ri inter ea, quæ Asia vidit, longe præclarif-
 simum ac maximum, vel ipsum de se testa-
 tur. Terminis inclusum fuit, ad solem ori-
 entem, mari rubro: ad septentriones, Pon-
 to Euxino: ad occasum, Cypro & Ægypto:
 ad meridiẽ, Æthiopia. Tatum vero quum
 esset, vno tamẽ Cyri arbitrio gubernaba-
 tur: qui subiectos sibi liberum instar & ho-
 nore prosequabatur, & obsequiis sibi de-
 uinciebat, quum subiecti Cyrum vicissim
 tamquã patrem venerarentur. Is vbi diem
 suum obiit, mox inter ipsos filios est coor-
 tum diffidium, mox vrbes & nationes de-
 fecerunt, rebus vniuersis in peius vergen-
 tibus. Quod quidem vere me dicere, pri-
 mum docere de rebus diuinis incipiam.

*Historia
 conclusio,
 que mores
 Persarum
 nouos cum
 priscis con-
 fert.*

δη ἀφίστατο, πρῶτα δὲ ὅτι τὸ χεῖρον ἐβέβηλο. ὡς δὲ δὴ γῆ λέλω, ἀρξομαι διδάσκων ἐκ τῆ γείων.
 οἶδα

Ἄ τοποτέροις ἀνὸς αἰσάνηθε τὰ πρῶτα ὅπτιρας
 τὰ σιωπενεγκόντα, ταῦτα δὲ αἰσούμενοι ὀρ-
 θῶς ἀνβουλεύοιθε. καὶ τούτων μὲν ἴσως ἦδη
 ἄλλοι. ὁ δὲ ἐμὸν σῶμα, ὡ παῖδες, ὅττω τελθ-
 τήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε, μήτε ἐν ἀρ-
 γύρῳ, μηδὲ ἐν ἄλλῳ μηδεὶ, ἀλλὰ τῇ γῆ ὡς
 τὰ χεῖρα ἀπόδοτε. τί γὰρ τούτου μακαριώτε-
 ρον, τὸ γῆ μεθῆναι, ἢ πρῶτα μὲν τὰ καλὰ,
 πρῶτα δὲ τὰ κατὰ φύσιν τε καὶ βέβηλα; ἐγὼ καὶ
 ἄλλως φιλάω θεσπος ἐθρομίω, καὶ νῦν ἡ-
 B δέως αἰμοὶ δοκῶ κρινωῖσαι τὸ ἀεργετωῦ-
 τος ἀνθρώποις. ἀλλὰ γὰρ ἦδη, ἔφη, ἐκλιπθῆν
 μοὶ φαίνεται ἡ ψυχὴ, ὅθεν αὖ, ὡς ἔοικε, πᾶσιν
 ἀρχεται ἀπολιπούσα. εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δε-
 ξιάς βούλεται τῆς ἐμῆς ἀψαοθαι, ἢ ὄμμα
 τὸ μὲν ζῶντος ἐπιπροσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω.
 ὅττω δὲ ἐγὼ ἐθαλύψωμαι, ἀτῆμαι ὑμᾶς, ὡ
 παῖδες, μηδεὶς ἐτ' ἀνθρώπων τὸ μὲν σῶμα
 ἰδέτω, μηδὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν. πέρσας μὲν τοὺς πρῶ-
 τας, καὶ τὸς συμμάχοις, ὅτι τὸ μῆμα τὸ
 C μὲν τὸ ἀκαλῆτε, σιωπασομῶν ἐμοί, ὅτι
 ἐν τῷ ἀσφαλῆ ἦδη ἔσομαι, ὡς μηδὲν αἰ' ἐπι
 καχὸν παθεῖν, μήτε ἰὼ μὲν τὸ θεῖου ἡρώμα,
 μήτε ἰὼ μηδὲν ἐπι ὡ. ὅποσοι δὲ αἰ' ἔλθωσι,
 τούτοις δὲ ποιήσαντες, ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ δι-
 δάμονι νομίζεται, ἀποπέμπετε καὶ τῶν,
 ἔφη, μέμνηστέ μου τελθταῖον, τὸς φίλοις
 τὸ ἀεργετωῦτες, καὶ τὸς ἀφροὺς διωρίσατε εἰ πῶν
 χαλάσιν. καὶ χαίρετε ὡ φίλοι παῖδες, καὶ τῆ
 μητρί ἀπαγγέλλετε ὡς παρ' ἐμοῦ καὶ πρῶ-
 D τες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαί-
 ρετε. ταῦτ' εἰπὼν, καὶ πρῶτα δὲ δὴ ζωσαμε-
 νος, σιωκαλύψατο, καὶ οὕτως ἐτελεύτη-
 σεν. Ὅτι μὲν δὲ τὴ καλλίστη καὶ μεγίστη τῆς αἰείας
 τῆ ἀσία ἢ τῆς Κύρου βασιλεία ἐθροέτο, αὐτῆ
 ἐαυτῆ μῆτρῆς. ὡ εἰσθὴ μὲν πρῶτος ἐώ, τῆ ἐρυ-
 δρα θαλάττῃ. πρῶτος δὲ, τὰ δὲ εἰ-
 να τὸ πόντω πρῶτος ἐασέραν δὲ, κύπερον καὶ πόντω
 ἀγρῶτα πρῶτος μεσημβρείαν δὲ, αἰθιοπία. πῶν καὶ
 τσαύτη δὲ ἡμορῶν, μᾶ γὰρ μὴ τῆς Κύρου ἐλλοσῶν-
 E ἐκυβερνάτο, καὶ ἐκείνους τε τοὺς ὑφ' αὐτῶν ὡς
 πρῶτος αὐτῶν παῖδας ἐτήμα τε καὶ ἐπερῶπιδεν,
 οἵτε ἀρχομῶν Κύρου ὡς πατέρας ἐσέβοντο.
 ἐπεὶ μὲν τοὶ Κύρος ἐτελεύτησεν, ἀθίς μὲν
 τὰ αὐτοὶ οἱ παῖδες ἐσαίαζον, ἀθίς δὲ πόλεις καὶ εἰ-
 οἶδα

οἶδα γὰρ ὅτι πρῶτον μὲν βασιλεύς, καὶ οἱ ὑπὸ
 αὐτοῦ, καὶ τοῖς παῖσι πεποικῶσι εἴτε ὄρκους
 ὑμῶσται, ἢ μπεδῶσι, εἴτε δόξαις δόξαι, ἐβεβαί-
 νη. εἴ ἢ μὴ τοῖσιν ἢ σαυ, καὶ τοῖσιν δόξαν εἶχον,
 [εἰ δ' αὖ εἰς αὐτοῖς ὀπίσθην*, ὡς πρὸς ὁδὸν
 πιστεύει δὲ εἰς ἑπὶ, ἐπεὶ ἐγνωσάι ἢ ἀσέβεια αὐτῶν
 ἔτις ἔδεν ὅτε ὀπίσθην αὐτοῖς οἱ τῶν Κύρου ἀ-
 ναβάτων στρατηγῶν. νῦν δὲ τῆ πρῶτον αὐτῶν
 δόξην πιστεύσαντες, ἐνεχείρισαν ἑαυτοῖς, καὶ ἀνα-
 ρήνεις πρὸς βασιλέα, ἀπειλήθησαν τὰς κε-
 φάλας. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν βαρ-
 βάρων ἀπὸ δόξαις πίστεον ἔλαπαθῆναι ἀ-
 πώλοντο. † πολὺ δὲ καὶ τῶνδε χεῖρονες νῦν εἰσι.
 πρῶτον μὲν γὰρ, εἴ τις ἢ ἀρεκινδυνώσκει πρὸ
 βασιλέως, ἢ πόλιν ἢ ἔθνος ὑποχείριον ποιή-
 σθην, ἢ ἀπὸ τι καλὸν ἢ ἀγαθὸν αὐτοῦ ἀρεκρά-
 ζειν, ἢ τοῖσιν οἱ τιμῶμενοι. † νῦν δὲ καὶ ἢ πρὸς, ὡς
 πρὸς Λεομίθρης, τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὰς
 τῶν φίλων παῖδας ὀμήρης πρὸς τὰ ἀργυρίων
 εἰσέλασιν, καὶ τοῖς μεγίστοις ὄρκους πρὸς βασι-
 λεύς δόξην τὴν σύμφωρον ποιήσασιν, ἢ τοῖς εἰσιν οἱ
 τῶν μεγίστων ἡμεῖς φραγόμενοι. τὰ οὗτα οὖν ὀ-
 ραίνεις οἱ ἐν τῇ ἀσίᾳ πᾶσι, ὅτι ὁ ἀσέβης καὶ
 ὁ ἀδικὸν τετραμύριοι εἰσιν. ὁποῖοί τινες γὰρ αὐτοῖ
 πρῶτον μὲν ὄσι, τοῖσιν καὶ οἱ ὑπὸ αὐτοῖς † ὅτι το-
 πολὺ γίγνοντο. ἀρεκιστότεροι δὲ νῦν, ἢ πρῶτον,
 τῶν τε γυναικῶν. εἰς τὸ μὲν γρημαία τῆδε ἀ-
 δικώτεροι. ἢ γὰρ μόνον τοῖς πολλὰ ἢ ἡμῶν τῆδε
 τῶν, ἀπὸ αὐτῶν τοῖς ἔδεν ἢ δικηκῶν συλλαμβά-
 νοῦντες, ἀναλαβῶσι πρὸς ἔδεν δίκασιν γρημαία
 ἀποπίνειν. ὡς ἔδεν ἢ τῶν οἱ πολλὰ ἔχον δοκῶν.
 τῶν τῶν πολλὰ ἢ δικηκῶν φοβῶντο, καὶ εἰς χεῖρας
 ἔδεν ἢ τοῖς ἐθέλῃσι τοῖς κρείττοσιν ἵεναι, ὅσδε γε
 ἀθροίζεσθαι εἰς βασιλικὴν στρατείαν παρῶσι.
 τοῖσιν ὅσπερ αὐτοῖς ἀπολεμῆν αὐτοῖς, πᾶσιν ἔξεστιν
 ἐν τῇ χώρα αὐτῶν ἀναστρέφειν ἀνεμάχης, ὀ-
 πως αὐτοῖς βέλων, ἔχει τῶν ἐκείνων πρὸς μὲν τοῖς
 ἀσέβειας, καὶ ἢ ἀνθρώπους ἀδικίαν. αἱ μὲν δὲ ἢ
 γυναικῶν τῶν πᾶσι χεῖρονες νῦν, ἢ ὁ πα-
 λαίον, αὐτῶν. ὡς ἢ ὅσδε τῶν συμμῶν ὀπιμέ-
 ρονται, ὡς πρὸς πρῶτον. νῦν αὖ τῶν διηγήσο-
 μεν νόμιμον γὰρ δὲ ἢ ἢ αὐτοῖς, μήτε πᾶσιν,
 μήτε ἀπομύθεισθαι. δὴλον δὲ, ὅτι ταῦτα οὐ
 τῶν ἐν τῶν σώματι ὑγρῶν φερόμενοι εἰσόμεν,
 ἢ ἀνθρώπων.

A Equidem scio, prius regem, ac regi subie-
 ctos, etiā iis, qui vel extrema facinora de-
 signassent, siue iusiurandum dedissent, id-
 ipsum seruasse; siue iunxissent dextras fir-
 miter promissis stetit. Quod si tales non
 fuissent, & eiusmodi de se opinionem ex-
 citassent, sicut hodieque ne quidem vnus
 fidem eis adhibet, quod ipsorum impietas
 iam perspecta sit, ita nec illorum militum
 prætore, qui expeditionem cum † Cyro
 susceperunt, fidem eis habuissent. Iam ve-
 ro quum priscæ de illis opinioni credidif-
 sent, seipsos eis tradiderunt, & ad regem de-
 ductis capita fuerunt amputata. Multi et-
 iam barbari, qui hanc expeditionem vna
 susceperant, alij alia fidei pollicitatione de-
 cepti, perierunt. Sunt etiam, quod hæc ad-
 tinet, multo nunc deteriores. Nam olim si
 quis pro rege salutem in discrimen conii-
 ceret, vel urbem aut nationem eius imperio
 adiecisset, vel aliquid aliud præclare
 fortiterque pro rege perfecisset; hi scilicet
 erant, qui honoribus cumularētur. † Nunc
 si quis perinde ac Mithradates, patrē Ario-
 barzane prodito, & quemadmodum Leo-
 mithres vxore, liberis, & amicorum quo-
 que liberis apud Ægyptium obsidibus re-
 lictis, & sanctissimo iureiurandō violato,
 regi quod expediat, facere videatur: hi ve-
 ro sunt, qui maximis honoribus ornantur.
 Quæ quum omnes Asiatici videant, etiam
 ipsi ad impietatem & iniusticiam deflexe-
 runt. Nam quales sunt ij, qui præfunt; tales
 & illi plerumq; solent esse, qui eorum im-
 perio subiecti sunt. Hinc factum, vt magis
 iam sint nefarij, quam olim fuerint. Pecunias
 vero quod adtinet, hoc modo nunc
 magis iniusti sunt. Nō enim dumtaxat eos,
 qui admodum multa scelerate designarūt;
 sed iam illos quoque, qui nihil iniusti ad-
 misere comprehendunt; ac præter ius &
 æquum pecunias soluere cogunt. Quo fit;
 vt nihilo minus ij, quorum res lauta vide-
 tur esse, sibi metuant; atque alij, qui aliquid
 iniuste patrarunt. Iidem cum potioribus
 congregari recusant, neque ad expeditionis
 regis copias adiungere se audent. Qua-
 propter omnibus licet, qui bellum ipsis faciunt,
 in eorum regione citra pugnam om-
 nem pro lubitu vagari, tum propter ipso-
 rum erga Deos impietatem, tum propter
 iniurias, quas hominibus inferunt. Atque
 hoc modo sunt ipsorum animi profus iam
 deteriores, quā olim. Ne corporū quidem
 eos illa ratione, qua prius, curam habere,
 iā narrabo. Nā erat in eorū institutis, vt nec exspuerēt, nec emūgerentur. Perspicuum est
 autē, id ipsos non eā de causa sanxisse, quod corporis humorum parcendum existimarent;

† Intelligit
 Cyrum
 minorem,
 de cuius
 expeditione,
 casibusq;
 ducibus
 Græci, li-
 bros sequen-
 tes legitor

† Lectio
 marginis

λλοὶ δὲ
 ὅτι αὐ-
 ὡς πρὸς
 ἰστρα-
 ἴπης τῶν
 πρῶτα
 νοσοῦν-
 ἴλω
 ὅτι αὐ-
 ὡς πρὸς
 ὅτι αὐ-
 ὡς πρὸς
 ὅτι αὐ-
 ὡς πρὸς

sed quod laboribus ac sudore solida effici corpora vellēt. Iam vero manet id quidem adhuc, ne vel exspuant, vel emungant se; sed laborum exercitia nulli vsquam curae sunt. Enimvero erat etiam apud illos olim hoc institutum, ut semel tantum pascerentur; quo tam ad expediūda negotia, quam ad laborum exercitationes die toto frueretur: iam restat id quidem, ut semel dumtaxat cibum capiant, sed quum eo tempore vesci incipient, quo solent, qui maxime matutino prandent, tam diu comedere ac bibere perseverant, quam diu solent, qui B fero admodum cubitum eunt. Erat item in eorum institutis, ne ad conuiuia importarentur obba; quod existimarent minus tū corpora, tum animos debilitari, si quis nō nimium hauriat. Nunc has non importari, restat id quidem; tantum vero bibunt, ut nō importent, sed ipsi exportentur, quando nimirum recto corpore nō amplius exire possunt; erat & illud vnum ex institutis patriis, quod itinera facientes neq; comedebant, neque bibebant, neq; quidquam eorum palam faciebant, quae de his necessario consequuntur. Hoc tempore manet id quidem, ut ab his rebus abstineant; verum itinera tam breuia faciunt, ut nihil mirum sit, a rebus illis necessariis eos abstinere. Toties olim venatum ibant, ut sole venationes ad exercendum tā ipsos, quam equos sufficerent. Posteaquam vero rex Artaxerxes, & ipsius familiares, vino cepissent obrui; non iam amplius ipsi perinde, ac prius, venatum prodibāt, & alios ad venationes educebant. Quin & illis palam inuidebant, quasi que se potiores oderant, quicumque laborum amantes, cum equitibus suis venarentur. Est hodieque in vsu, pueros ad portas institui; verum ut artem equestrem discant & exercent, id scilicet extinctum est; quod istuc non sint, ubi specimen edendo, gloriam consequi possint. Est & illud penitus peruersum, quod pueri audientes prius illic iudicia iusta iudicari, iusticiam discere videbantur. Nam manifesto vident eos superiores discedere, qui plurimū largiuntur. Etiā illorum, quae terra nascuntur, vires pueri antehac discabant, quo vtilibus vterentur, a noxiis abstinerent: nunc ea sic edoceri videntur, uti quamplurimum noceant. Quo fit, ut nusquam plures, quam illic, vel extinguantur venenis, vel perniciose laedantur. ωφρήμοις χρωῖτο, τὸ βλαβεράν ἀπέχοντο· νῦν δ' εὐχόμενοι ταῦτα διδάσκαλοις, ὅπως ὅτι πληγὰ καχοποιῶσιν. ὑδάμιζεν πλείους, ἢ ἐκεί, ὅτε ἀποδησκειν, ὅτε δὲ φθίρονται ὑπὸ φαρμάκων.

Athenag. XI. p. 244, 37.

ἀλλὰ βουλόμην ἀφ' ἑσέων καὶ ἰσθλάτος τὰ σώματα σφραγεύσασθαι. νῦν δὲ τὸ μὴ πύειν, μὴ δὲ ἀπομύθεσθαι ἐπὶ ἀφαιρέσει, τὸ δὲ πύειν οὐδαμῶς ἐπιτηδύεται· καὶ μὴ πύειν καὶ αὐτοῖς μονοσίην νόμιμον, ὅπως ὅλη τῇ ἡμέρᾳ χρωῖτο καὶ εἰς τὰς ἀφαιρέσεις, καὶ εἰς τὸ ἀφαιρῆσθαι· νῦν γὰρ μὴ πύειν μονοσίην ἐπὶ ἀφαιρέσει, ἀρχόμενοι δὲ τῷ οἴτου ἰσθλάτος οἱ ἀφαιρέσεις ἀφαιρῶντες, μέγιστον τούτου ἐαδίοντες καὶ πίνοντες ἀφαιρῶσιν, ἕως οὗ οὐκ αἰσθάνονται κακώμενοι. ἢ αὐτοῖς νόμιμον, μὴ δὲ ἀφαιρῆσθαι εἰς φέρεσθαι εἰς τὰ συμπόσια, δηλονότι νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἢ τῆσιν αὐτῶν καὶ σώματα καὶ νόμας σφάλλειν. νῦν δὲ τὸ μὴ μὴ εἰς φέρεσθαι ἐπὶ αὐτῶν ἀφαιρέσει, τσοῦτον δὲ πίνουσιν, ὥστε αὐτῶν τῶν εἰς φέρεσθαι αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὴ μὴ κέπαι δυνάμεται ὀρθοῦμενοι εἶναι. ἀλλὰ μὴ κακώμενοι αὐτοῖς ἐπιχρόσιον, τὸ μεταξὺ πορθομένων μήτε ἐαδίον, μήτε πίνειν, μήτε τὸ ἀφαιρῆσθαι ἀναγκαῖον μὴδὲν ποιεῖν τῆσιν φανεροῖς εἶναι. νῦν δὲ αὐτῶν τούτων ἀπέχεσθαι ἐπὶ ἀφαιρέσει, τὰς μὲν τοῦ πορείας οὐτω βραχέως ποιούμεναι, ὥς μὴδὲ αὐτῶν ἐπιχρόσιον ἀφαιρῆσθαι τῶν ἀναγκαῖων. ἀλλὰ μὴ καὶ ἐπιχρόσιον ἀφαιρῆσθαι μὴ τσοσμάτως εἶναι. εἰς γυμνασία τῆσιν ἀφαιρέσει· ἐπεὶ δὲ ἀφαιρῆσθαι οὐ βασιλῆς καὶ οἱ σὺν αὐτῶν ἡπίους τῶν οἴνων ἐχρῶντο, οὐκέτι ὁμοίως οὔτε αὐτοὶ εἰσέχουσαν, οὔτε τῶν ἄλλοις εἰσέχουσαν ἐπὶ τῆσιν ἀφαιρέσει. ἀλλὰ καὶ οἱ πλείους φιλόπονοι ἡρόμενοι καὶ σὺν τοῖς αὐτοῖς αὐτοῖς ἰππεύουσιν ἅμα θηρῶν, φθονοῦντες αὐτοῖς δὴλοι ἦσαν, καὶ ὡς βελτίους αὐτῶν ἐμίσειν. ἀλλὰ τοὶ καὶ τῶν παιδῶν τὸ μὴ παιδύεσθαι ἐπὶ τῆσιν ἰππικῆσιν καὶ μελετᾶν ἀπέσβηκε, ἀφαιρῆσθαι τὸ μὴ τῆσιν ὅπου αὐτῶν ἀφαιρῆσθαι οὐδὲν ἀποδοκιμοῖεν. καὶ ὅτι γὰρ οἱ παῖδες ἀκούοντες ἐκείνων ἀφαιρῆσθαι τῶν δικῶν δικαίως, ἀφαιρῆσθαι, ἐδοκίμωσαν μαθητῶν δικαιοσύνησιν, καὶ ἐπὶ τῶν παιδῶν ἀφαιρῆσθαι ἀφαιρῆσθαι σαφῶς γὰρ ὁρασι νικῶντας, ὅποτέροι αὐτῶν πληθὺν εἰσέχουσαν. ἀλλὰ καὶ τῶν φουλόμων ἐκ τῆσιν γῆσιν τῶν διωκόμεναι οἱ παῖδες ἀφαιρῆσθαι μὴ ἐμολύθησαν, ὅπως τοῖς μὴ ἀφαιρῆσθαι εἰσέχουσαν, ὅπως ὅτι πληγὰ καχοποιῶσιν. ὑδάμιζεν πλείους, ἢ ἐκεί, ὅτε ἀποδησκειν, ὅτε δὲ φθίρονται ὑπὸ φαρμάκων.

Handwritten marginal notes in Greek script, partially visible on the right edge of the page.

